

**JEDNOSTKOWE
SPRAWOZDANIE
FINANSOWE
ENEA S.A.**

za rok obrotowy kończący
się 31 grudnia 2020

zgodne z MSSF UE

DOKUMENT TEN NIE STANOWI WERSJI OFICJALNEJ

SPIS TREŚCI

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	8
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	9
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	10
Informacje ogólne	10
1. Informacje ogólne dotyczące ENEA S.A.	10
2. Skład Grupy Kapitałowej	11
3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	13
4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	15
5. Zasady (polityka) rachunkowości i ważne oszacowania i założenia	15
6. Wpływ nowych standardów i interpretacji oraz zmiana zasad polityki rachunkowości i prezentacji danych	16
7. Waluta funkcjonalna i transakcje w walutach obcych	17
Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania z całkowitych dochodów	18
8. Przychody ze sprzedaży	18
9. Koszty operacyjne	19
10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	20
11. Przychody i koszty finansowe	21
12. Opodatkowanie	21
13. Strata/zysk na akcję	25
Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej	26
14. Rzeczowe aktywa trwale	26
15. Wartości niematerialne	29
16. Prawo do korzystania ze składnika aktywów	30
17. Nieruchomości inwestycyjne	32
18. Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólnie kontrolowane	33
19. Zapasy	41
20. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	42
21. Spółka jako leasingodawca / subleasingodawca finansowy lub operacyjny	43
21.1. Spółka jako leasingodawca / subleasingodawca finansowy	44
21.2. Spółka jako leasingodawca / subleasingodawca operacyjny	44
22. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami	44
23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	45
24. Kapitał własny	46
25. Dywidenda	47
26. Polityka zarządzania kapitałem	47
27. Zobowiązania z tytułu zadłużenia	47
28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	50
29. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	51
30. Rezerwy	55
Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym	58
31. Instrumenty finansowe i wartość godziwa	58
32. Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	64
33. Rachunkowość zabezpieczeń	67
34. Zarządzanie ryzykiem finansowym	68
34.1. Ryzyko kredytowe	69
34.2. Ryzyko utraty płynności finansowej	73
34.3. Ryzyko towarowe	74
34.4. Ryzyko walutowe	75
34.5. Ryzyko stóp procentowych	75

Sprawozdanie regulacyjne	78
35. Ujawnienia wynikające z art. 44 ustawy Prawo Energetyczne w zakresie poszczególnych rodzajów działalności	78
Pozostałe noty objaśniające	84
36. Transakcje z jednostkami powiązаныmi	84
37. Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania z przepływów pieniężnych	86
38. Umowy koncesyjne na świadczenie usług publicznych	87
39. Zatrudnienie	87
40. Zobowiązania warunkowe, postępowania sądowe oraz sprawy toczące się przed organem administracji publicznej	87
40.1. Wpływ taryfy dla energii elektrycznej dla zespołu grup taryfowych G	87
40.2. Poręczenia i gwarancje	88
40.3. Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi	89
40.4. Pozostałe postępowania sądowe	90
40.5. Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez ENEA S.A.	90
40.6. Sprawy dotyczące niezbilansowania za 2012 r.	91
40.7. Spór dotyczący cen na świadectwa pochodzenia energii OZE oraz wypowiedziane umowy na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł	91
41. Udział w programie budowy elektrowni atomowej	93
42. Podatkowa Grupa Kapitałowa	93
43. Wpływ pandemii COVID-19	94

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i zostały zaakceptowane przez Zarząd ENEA S.A.

Członkowie Zarządu

Prezes Zarządu Paweł Szczeszek

Członek Zarządu Tomasz Siwak

Członek Zarządu Tomasz Szczegielniak

Członek Zarządu Marcin Pawlicki

Członek Zarządu Rafał Mucha

ENEA Centrum Sp. z o.o.

Podmiot odpowiedzialny za prowadzenie ksiąg
rachunkowych i sporządzenie sprawozdania finansowego

Ewa Nowaczyk

ENEA Centrum Sp. z o.o. ul. Górecka 1, 60-201 Poznań

KRS 0000477231, NIP 777-000-28-43, REGON 630770227

Poznań, 25 marca 2021 r.

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony	
		31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Przychody ze sprzedaży		6 252 751	5 171 385
Podatek akcyzowy		(65 391)	(71 170)
Przychody ze sprzedaży netto	8	6 187 360	5 100 215
Rekompensaty	8	3 284	597 163
Przychody z tytułu leasingu		312	70
Przychody ze sprzedaży oraz inne dochody		6 190 956	5 697 448
Pozostałe przychody operacyjne	10	11 390	16 591
Zmiana rezerwy dotyczącej umów rodzących obciążenia		17 745	10 415
Amortyzacja	9	(5 136)	(5 242)
Koszty świadczeń pracowniczych	9	(75 332)	(74 078)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	9	(2 794)	(2 437)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	9	(6 021 789)	(5 462 752)
Usługi przesyłowe i dystrybucyjne	9	(14 597)	(6 331)
Inne usługi obce	9	(222 568)	(217 439)
Podatki i opłaty	9	(4 127)	(4 139)
Zysk/(strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów		124	431
Pozostałe koszty operacyjne	10	(64 981)	(66 298)
Strata operacyjna		(191 109)	(113 831)
Koszty finansowe	11	(275 906)	(285 835)
Przychody finansowe	11	232 918	264 845
Przychody z tytułu dywidend		593 694	781 507
Zmiana odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	18	(3 613 242)	(293 621)
Zmiana odpisu aktualizującego aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	32	(144 014)	(65 771)
(Strata)/zysk przed opodatkowaniem		(3 397 659)	287 294
Podatek dochodowy	12	40 909	(3 963)
(Strata)/zysk netto okresu sprawozdawczego		(3 356 750)	283 331
Inne całkowite dochody			
Podlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat:			
- wycena instrumentów zabezpieczających		(108 862)	(1 692)
- podatek dochodowy		20 684	322
Niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat:			
- przeszacowanie programu określonych świadczeń		(2 196)	(4 479)
- wycena instrumentów finansowych		-	-
- podatek dochodowy		417	851
Inne całkowite dochody netto		(89 957)	(4 998)
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy		(3 446 707)	278 333
Strata/zysk netto przypisany do akcjonariuszy Spółki		(3 356 750)	283 331
Średnioważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		441 442 578	441 442 578
(Strata)/zysk netto na akcję (w zł na jedną akcję)	13	(7,60)	0,64
(Strata)/zysk rozdroniony na akcję (w zł na jedną akcję)		(7,60)	0,64

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na	
		31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	14	23 910	24 070
Prawo do korzystania ze składnika aktywów	16	29 978	33 249
Wartości niematerialne	15	4 180	4 376
Nieruchomości inwestycyjne	17	13 206	13 755
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólnie kontrolowane	18	9 512 925	12 892 612
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12	101 483	95 395
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	31	84 848	38 848
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	32	6 082 074	4 567 870
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego		513	2 610
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy		11 256	12 749
Aktywa trwałe razem		15 864 373	17 685 534
Aktywa obrotowe			
Zapasy	19	65 700	217 460
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	20	1 381 371	962 730
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy		13 428	12 646
Aktywa z tytułu umów z klientami	22	228 905	215 223
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego		3 274	3 083
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	30 680
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	32	1 406 802	2 801 067
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23	530 668	2 768 210
Aktywa obrotowe razem		3 630 148	7 011 099
AKTYWA RAZEM		19 494 521	24 696 633

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na	
		31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy		588 018	588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji		4 627 673	4 627 673
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych		(17 036)	(17 036)
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających		(105 534)	(17 356)
Kapitał rezerwowy		5 974 031	5 690 700
Skumulowane straty/zyski zatrzymane		(939 680)	2 702 180
Kapitał własny razem	24	10 127 472	13 574 179
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	27	6 559 586	7 742 980
Pozostałe zobowiązania	28	-	80 123
Zobowiązania z tytułu leasingu	27	25 884	30 970
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	29	60 146	58 693
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	31, 33	75 131	23 802
Zobowiązania długoterminowe razem		6 720 747	7 936 568
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	27	1 210 519	2 088 642
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	28	438 241	567 409
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	22	32 289	12 631
Zobowiązania z tytułu leasingu	27	5 431	5 470
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		71 385	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	29	27 637	28 872
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	31	64 542	-
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji		281	281
Inne zobowiązania finansowe	31	152 574	52 599
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	30	643 403	429 982
Zobowiązania krótkoterminowe razem		2 646 302	3 185 886
Zobowiązania razem		9 367 049	11 122 454
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		19 494 521	24 696 633

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał zakładowy (wartość nominalna)	Kapitał z przeszacowania oraz z rozliczenia połączenia	Kapitał zakładowy razem	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	Kapitał rezerwowo z wyceny instrumentów zabezpieczających	Kapitał rezerwowo	Zyski zatrzymane/ skumulowane straty	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2019	441 443	146 575	588 018	4 627 673	(17 036)	(15 986)	4 963 564	3 149 613	13 295 846
Zysk netto okresu sprawozdawczego	-	-	-	-	-	-	-	283 331	283 331
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	-	(1 370)	-	(3 628)	(4 998)
Całkowite dochody netto rozpoznane w okresie	-	-	-	-	-	(1 370)	-	279 703	278 333
Podział zysku netto - przeniesienie	-	-	-	-	-	-	727 136	(727 136)	-
Stan na 31 grudnia 2019	441 443	146 575	588 018	4 627 673	(17 036)	(17 356)	5 690 700	2 702 180	13 574 179
Strata netto okresu sprawozdawczego	-	-	-	-	-	-	-	(3 356 750)	(3 356 750)
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	-	(88 178)	-	(1 779)	(89 957)
Całkowite dochody netto rozpoznane w okresie	-	-	-	-	-	(88 178)	-	(3 358 529)	(3 446 707)
Podział zysku netto - przeniesienie	-	-	-	-	-	-	283 331	(283 331)	-
Stan na 31 grudnia 2020	441 443	146 575	588 018	4 627 673	(17 036)	(105 534)	5 974 031	(939 680)	10 127 472

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony	
		31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
(Strata)/zysk netto okresu sprawozdawczego		(3 356 750)	283 331
Korekty:			
Podatek dochodowy w zyskach i stratach	12	(40 909)	3 963
Amortyzacja	9	5 136	5 242
Zysk na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów		(124)	(431)
Strata na sprzedaży aktywów finansowych		1 959	10 816
Przychody z tytułu odsetek		(183 768)	(203 300)
Przychody z tytułu dywidend		(593 694)	(781 507)
Koszty z tytułu odsetek		239 696	248 608
Odpisy aktualizujące wartość udziałów		3 613 242	294 008
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie		144 014	65 771
Inne korekty		1 558	(3 554)
Korekty razem		3 187 110	(360 384)
Podatek dochodowy (zapłacony)/zwrot		(172 024)	23 949
Przepływy z tytułu rozliczeń w ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej		215 016	(30 668)
Zmiany kapitału obrotowego:			
Zapasy		151 760	116 118
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	37	(315 718)	26 442
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	37	(109 988)	(13 138)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	37	(1 978)	6 358
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	37	(8 779)	(82 941)
Zmiany kapitału obrotowego razem		(284 703)	52 839
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(411 351)	(30 933)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów		(711)	(727)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów		124	438
Nabycie aktywów finansowych	37	(3 149 415)	(879 360)
Wpływ ze zbycia aktywów finansowych	37	2 776 286	550 859
Nabycie jednostek zależnych		(9 300)	(48 144)
Nabycie jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych		(1 700)	(181 698)
Zbycie jednostki zależnej		-	79
Dywidendy otrzymane		593 694	781 507
Odsetki otrzymane		191 046	202 797
Inne wpływy związane z działalnością finansową		-	3 446
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		400 024	429 197
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Emisja obligacji	37	-	2 000 000
Splata kredytów i pożyczek	37	(162 080)	(152 080)
Wykup obligacji	37	(1 894 310)	(277 910)
Wydatki związane z płatnością zobowiązań leasingu		(5 549)	(5 163)
Wydatki związane z przyszłymi emisjami obligacji		-	(195)
Odsetki zapłacone		(264 251)	(246 498)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(2 326 190)	1 318 154
Przepływy pieniężne netto razem		(2 337 517)	1 716 418
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	23	2 715 611	999 193
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	23	378 094	2 715 611

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

Informacje ogólne

1. Informacje ogólne dotyczące ENEA S.A.

Nazwa (firma):	ENEA Spółka Akcyjna
Forma prawna:	spółka akcyjna
Kraj siedziby:	Rzeczpospolita Polska
Siedziba:	Poznań
Adres:	ul. Górecka 1, 60-201 Poznań
KRS:	0000012483
Numer telefonu:	(+48 61) 884 55 44
Numer faksu:	(+48 61) 884 59 59
E-mail:	enea@enea.pl
Strona internetowa:	www.enea.pl
Numer klasyfikacji statystycznej (REGON):	630139960
Numer klasyfikacji podatkowej (NIP):	777-00-20-640

ENEA S.A. (Spółka) działając pod nazwą Energetyka Poznańska S.A. została wpisana 21 maja 2001 r. do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Poznaniu pod numerem KRS 0000012483.

Na 31 grudnia 2020 r. struktura akcjonariuszy ENEA S.A. przedstawiała się następująco:

	Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polski	Pozostali akcjonariusze	Razem
Stan na 31 grudnia 2020	51,50%	48,50%	100,00%

Na 31 grudnia 2020 r. podmiotem kontrolującym Spółkę był Skarb Państwa będący stroną kontrolującą najwyższego szczebla.

Na 31 grudnia 2020 r. statutowy kapitał zakładowy ENEA S.A. zarejestrowany w KRS był równy 441 443 tys. zł (588 018 tys. zł po przekształceniu na MSSF UE z uwzględnieniem hiperinflacji i innych korekt) i dzielił się na 441 442 578 akcji.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony. Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich koncesji przyznawanych Spółce.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2020 r. oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.

2. Skład Grupy Kapitałowej

Na 31 grudnia 2020 r. Grupa Kapitałowa ENEA składała się z jednostki dominującej ENEA S.A., 14 spółek zależnych, 10 spółek pośrednio zależnych, 2 spółek stowarzyszonych oraz 2 spółek wspólnie kontrolowanych.

Głównym przedmiotem działalności ENEA S.A. jest obrót energią elektryczną.

Zasady rachunkowości

Jednostki zależne

Jednostka zależna to spółka, nad którą inna spółka sprawuje kontrolę. Definicja kontroli wynika wprost z MSSF 10, zgodnie z którą inwestor sprawuje kontrolę nad spółką, w której dokonano inwestycji, wtedy i tylko wtedy, gdy inwestor ten jednocześnie:

- 1) sprawuje władzę nad spółką, w której dokonano inwestycji,
- 2) z tytułu swojego zaangażowania w spółce, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawo do zmiennych wyników finansowych,
- 3) posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad spółką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez ENEA S.A. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Jednostki stowarzyszone i wspólnie kontrolowane

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Spółka wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Jednostki wspólnie kontrolowane to wszystkie jednostki, w których na podstawie ustaleń umownych Spółka sprawuje kontrolę wspólnie z innymi podmiotami.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Odpis z tytułu trwałej utraty wartości inwestycji obciąża koszty finansowe, nieuznawane w momencie odpisania za koszt uzyskania przychodu. W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu z tytułu trwałej utraty wartości, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość inwestycji i podlega zaliczeniu do przychodów finansowych (niepodlegających opodatkowaniu).

Połączenia/nabycia jednostek gospodarczych

Połączenia / nabycia jednostek gospodarczych znajdujących się poza wspólną kontrolą rozlicza się metodą nabycia.

Nabycia spółek stowarzyszonych i wspólnie kontrolowanych

Spółka, na podstawie umów dotyczących danej inwestycji, dokonuje osądu co do istnienia wspólnej kontroli lub znaczącego wpływu.

Nazwa spółki	Przedmiot działalności	Siedziba	Udział ENEA S.A. w całkowitej liczbie głosów na 31 grudnia 2020	Udział ENEA S.A. w całkowitej liczbie głosów na 31 grudnia 2019
SPÓŁKI ZALEŻNE				
1. ENEA Operator Sp. z o.o.	dystrybucja	Poznań	100% ⁸	100%
2. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	wytwarzanie	Świerże Górne	100% ¹⁰	100%
3. ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	wytwarzanie	Połaniec	100%	100%
4. ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.	pozostała działalność	Szczecin	100%	100%
5. ENEA Trading Sp. z o.o.	obrót	Świerże Górne	100%	100%
6. ENEA Serwis Sp. z o.o.	dystrybucja	Lipno	100%	100%
7. ENEA Centrum Sp. z o.o.	pozostała działalność	Poznań	100%	100%
8. ENEA Pomiary Sp. z o.o.	dystrybucja	Poznań	100%	100%
9. ENERGO-TOUR Sp. z o.o. w likwidacji	pozostała działalność	Poznań	100% ⁶	100% ⁶
10. ENEA Innowacje Sp. z o.o.	pozostała działalność	Warszawa	100% ⁹	100%
11. Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.	wydobycie	Bogdanka	65,99%	65,99%
12. Annacond Enterprises Sp. z o.o. w likwidacji	dystrybucja	Warszawa	. ⁷	61%
13. ENEA Ciepło Sp. z o.o.	wytwarzanie	Białystok	99,94%	99,94%
14. ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o.	wytwarzanie	Białystok	100%	100%
15. ENEA Nowa Energia Sp. z o.o.	wytwarzanie	Poznań	100% ¹⁰	100%
SPÓŁKI POŚREDNIO ZALEŻNE				
16. ENEA Logistyka Sp. z o.o.	dystrybucja	Poznań	100% ^{5,8}	100% ⁸
17. ENEA Bioenergia Sp. z o.o.	wytwarzanie	Połaniec	100% ¹	100% ¹
18. ENEA Połaniec Serwis Sp. z o.o.	wytwarzanie	Połaniec	100% ¹	100% ¹
19. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	wytwarzanie	Oborniki	99,93% ²	99,93% ²
20. Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.	wytwarzanie	Piła	71,11% ²	71,11% ²
21. EkoTRANS Bogdanka Sp. z o.o.	wydobycie	Bogdanka	65,99% ³	65,99% ³
22. RG Bogdanka Sp. z o.o.	wydobycie	Bogdanka	65,99% ³	65,99% ³
23. MR Bogdanka Sp. z o.o.	wydobycie	Bogdanka	65,99% ³	65,99% ³
24. Łęczyńska Energetyka Sp. z o.o.	wydobycie	Bogdanka	58,53% ³	58,53% ³
25. ENEA Badania i Rozwój Sp. z o.o.	pozostała działalność	Warszawa	100% ⁴	100% ⁴
SPÓŁKI WSPÓŁKONTROLOWANE				
26. Polska Grupa Górnicza S.A.	-	Katowice	7,66%	7,66%
27. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	-	Ostrołęka	50%	50%
SPÓŁKI STOWARZYSZONE				
28. Polimex – Mostostal S.A.	-	Warszawa	16,48%	16,48%
29. ElectroMobility Poland S.A.	-	Warszawa	25%	25%

¹ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Elektrownia Połaniec S.A.

² – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.

³ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.

⁴ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Innowacje Sp. z o.o.

⁵ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Operator Sp. z o.o.

⁶ – 30 marca 2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania spółki po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego. Uchwała weszła w życie 1 kwietnia 2015 r. 5 listopada 2015 r. został złożony wniosek do KRS o wykreślenie spółki. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego trwają czynności proceduralne związane z wykreśleniem podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego.

⁷ – 24 lutego 2020 r. spółka Annacond Enterprises Sp. z o.o. w likwidacji została wykreślona z KRS.

⁸ – 27 sierpnia 2020 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki ENEA Operator Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 13 864 tys. zł, to jest z kwoty 4 683 074 tys. zł do kwoty 4 696 938 tys. zł poprzez utworzenie nowych 138 638 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 13 864 tys. zł. 8 września 2020 r. ENEA S.A. podpisała oświadczenie o objęciu 138 638 nowych, równych i niepodzielonych udziałów i pokryciu ich wkładem niepieniężnym w postaci 165 407 udziałów w spółce ENEA Logistyka Sp. z o.o. o wartości nominalnej po 100 zł. 27 października 2020 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS. Na 31 grudnia 2019 r. spółka ENEA Logistyka Sp. z o.o. była spółką zależną ENEA S.A.

⁹ – 1 września 2020 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Innowacje Sp. z o.o., podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 9 300 tys. zł, to jest z kwoty 17 060 tys. zł do kwoty 26 360 tys. zł poprzez utworzenie nowych 93 000 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy. 2 września 2020 r. ENEA S.A. objęła wszystkie nowoutworzone udziały w ENEA Innowacje Sp. z o.o. i pokryła je wkładem pieniężnym. 15 października 2020 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

¹⁰ – 10 listopada 2020 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. z siedzibą w Świerżach Górnych (Spółka Dzielona) podjęło uchwałę w sprawie podziału spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. przez wydzielenie w ramach reorganizacji Segmentu Odnawialnych Źródeł Energii w Grupie Kapitałowej ENEA. Podział przez wydzielenie nastąpił w trybie określonym w art. 529 § 1 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych, poprzez przeniesienie na spółkę ENEA Nowa Energia Sp. z o.o. z siedzibą w Radomiu (Spółka Przejmująca) organizacyjnie, finansowo i funkcjonalnie wyodrębnionego w strukturze Spółki Dzielonej zespołu majątkowych składników materialnych i niematerialnych, w tym zobowiązań, stanowiący zorganizowaną część przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 4a pkt 4 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz art. 2 pkt 27e ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Segment OZE, ZCP), na warunkach określonych w Planie Podziału z 25 sierpnia 2020 r. Podział został dokonany bez obniżenia kapitału zakładowego Spółki Dzielonej, w drodze obniżenia innych kapitałów własnych Spółki Dzielonej, tj. zysków zatrzymanych w kwocie 526 431 tys. zł.

10 listopada 2020 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Przejmującej podjęło uchwałę w sprawie podziału Spółki Dzielonej przez wydzielenie – przeniesienie ZCP Spółki Dzielonej w postaci Segmentu OZE na Spółkę Przejmującą. W ramach tej uchwały, w związku z przeniesieniem Segmentu OZE, podwyższono kapitał zakładowy Spółki Przejmującej z kwoty 5 tys. zł do kwoty 52 648 tys. zł tj. o kwotę 52 643 tys. zł poprzez utworzenie nowych 1 052 862 udziałów, które zostały przyznane jednemu Wspólnikowi Spółki Przejmującej tj. ENEA S.A. zgodnie z art. 530 § 2 Kodeksu spółek handlowych. Podział został dokonany w Dniu Wydzielenia, tj. w dniu wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki Przejmującej, co miało miejsce 1 grudnia 2020 r. Po rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego przez KRS, ENEA S.A. posiada w ENEA Nowa Energia Sp. z o.o. 1 052 962 udziały stanowiące 100% jej kapitału zakładowego.

3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd

	Stan na		Stan na	
	31 grudnia 2020	Powołanie	31 grudnia 2019	Odwolanie/ rezygnacja
Prezes Zarządu	Paweł Szczeszek	30 czerwca 2020 r.	Mirosław Kowalik	5 czerwca 2020 r.
Członek Zarządu ds. Finansowych	Rafał Mucha	21 grudnia 2020 r.	Jarosław Ołowski	17 listopada 2020 r.
Członek Zarządu ds. Handlowych	Tomasz Siwak	17 sierpnia 2020 r.	Piotr Adamczak	10 sierpnia 2020 r.
Członek Zarządu ds. Korporacyjnych	Tomasz Szczegieliński	7 sierpnia 2020 r.	Zbigniew Piętko	24 lipca 2020 r.
Członek Zarządu ds. Operacyjnych	Marcin Pawlicki	29 października 2020 r.		

Rada Nadzorcza

	Stan na		Stan na	
	31 grudnia 2020	Powołanie	31 grudnia 2019	Zakończenie kadencji/rezygnacja
Przewodniczący Rady Nadzorczej	Izabela Felczak-Poturnicka	19 marca 2020 r.	Stanisław Hebda	6 lutego 2020 r.
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	Roman Stryjski		Mariusz Pliszka	
Sekretarz Rady Nadzorczej	Michał Jaciubek		Michał Jaciubek	
Członek Rady Nadzorczej	Maciej Mazur		Maciej Mazur	
Członek Rady Nadzorczej	Piotr Mirkowski		Piotr Mirkowski	
Członek Rady Nadzorczej	Paweł Korobłowski		Paweł Korobłowski	
Członek Rady Nadzorczej	Ireneusz Kulka		Ireneusz Kulka	
Członek Rady Nadzorczej	Mariusz Pliszka		Roman Stryjski	
Członek Rady Nadzorczej	Mariusz Fisteck	19 marca 2020 r.		
Członek Rady Nadzorczej	Rafał Włodarski	16 września 2020 r.		

3 lutego 2020 r. do Spółki wpłynęło oświadczenie Ministra Aktywów Państwowych z tego samego dnia o skorzystaniu przez Ministra Aktywów Państwowych z uprawnienia do powołania na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki członka Rady

Nadzorczej ENEA S.A. Zgodnie z ww. uprawnieniem 3 lutego 2020 r. do składu Rady Nadzorczej Spółki powołany został Pan Bartosz Nieścior.

6 lutego 2020 r. do Spółki wpłynęła datowana na ten sam dzień rezygnacja Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Stanisława Hebdy z członkostwa w Radzie Nadzorczej ENEA S.A.

6 lutego 2020 r. p. Mariusz Pliszka złożył, z tym dniem, rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej ENEA S.A.

6 lutego 2020 r. Rada Nadzorcza dokonała wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej ENEA S.A. w osobie Pana Bartosza Nieściora.

19 marca 2020 r. do składu Rady Nadzorczej Spółki powołani zostali: Pani Izabela Felczak-Poturnicka, której powierzono funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej oraz Pan Mariusz Fistek.

27 maja 2020 r. do Spółki wpłynęły oświadczenia Ministra Aktywów Państwowych z tego samego dnia o skorzystaniu z uprawnienia do powołania i odwołania na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki członka Rady Nadzorczej ENEA S.A. Zgodnie z powyższymi oświadczeniami Minister Aktywów Państwowych z dniem 27 maja 2020 r. odwołał z Rady Nadzorczej Spółki Pana Bartosza Nieściora i jednocześnie powołał z tym samym dniem do Rady Nadzorczej Spółki Pana Pawła Szczeszka.

4 czerwca 2020 r. Rada Nadzorcza dokonała wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej ENEA S.A. w osobie Pana Romana Stryjskiego.

4 czerwca 2020 r. Pan Mirosław Kowalik złożył rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu ENEA S.A. oraz z członkostwa w Zarządzie Spółki z dniem 5 czerwca 2020 r. Jednocześnie w tym samym dniu, Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w sprawie delegowania z dniem 6 czerwca 2020 r., Członka Rady Nadzorczej Pana Pawła Szczeszka do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu ENEA S.A. do czasu powołania nowego Prezesa Zarządu Spółki, nie dłużej jednak niż na okres trzech miesięcy licząc od dnia delegowania.

W związku z powołaniem w dniu 30 czerwca 2020 r. Pana Pawła Szczeszka na stanowisko Prezesa Zarządu ENEA S.A. wygasł mandat Pana Pawła Szczeszka jako Członka Rady Nadzorczej Spółki.

22 lipca 2020 r. Pan Zbigniew Piętka złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu ENEA S.A. ds. Korporacyjnych z dniem 24 lipca 2020 r.

23 lipca 2020 r. Pan Piotr Adamczak złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu ENEA S.A. ds. Handlowych z dniem 10 sierpnia 2020 r.

7 sierpnia 2020 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w przedmiocie powołania Pana Tomasza Szczegielniaka na stanowisko Członka Zarządu ENEA S.A. ds. Korporacyjnych.

7 sierpnia 2020 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w przedmiocie powołania Pana Tomasza Siwaka na stanowisko Członka Zarządu ENEA S.A. ds. Handlowych z dniem 17 sierpnia 2020 r.

17 września 2020 r. wpłynęło do Spółki oświadczenie Ministra Aktywów Państwowych z 16 września 2020 r., o skorzystaniu przez Ministra Aktywów Państwowych z uprawnienia do powołania na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki Członka Rady Nadzorczej ENEA S.A. Zgodnie z ww. uprawnieniem z dniem 16 września 2020 r. do składu Rady Nadzorczej Spółki powołany został Pan Rafał Włodarski.

23 października 2020 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w przedmiocie powołania Pana Marcina Pawlickiego na stanowisko Członka Zarządu ENEA S.A. ds. Operacyjnych z dniem 29 października 2020 r.

17 listopada 2020 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. podjęła uchwałę w przedmiocie odwołania Członka Zarządu ENEA S.A. ds. Finansowych, Pana Jarosława Ołowskiego ze składu Zarządu ENEA S.A.

9 grudnia 2020 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w sprawie powołania z dniem 21 grudnia 2020 r. Pana Rafała Marka Muchę na stanowisko Członka Zarządu ENEA S.A. ds. Finansowych.

4 stycznia 2021 r. do Spółki wpłynęła rezygnacja Pani Izabeli Felczak-Poturnickiej z funkcji Przewodniczącej Rady Nadzorczej oraz członkostwa w Radzie Nadzorczej ENEA S.A. z dniem 5 stycznia 2021 r.

7 stycznia 2021 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. dokonało wyboru na Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki ENEA Spółka Akcyjna Pana Rafała Włodarskiego.

7 stycznia 2021 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę, na mocy której z tym samym dniem w skład Rady Nadzorczej ENEA S.A. X kadencji powołana została Pani Dorota Szymanek.

Skład Rady Nadzorczej na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego przedstawia tabela poniżej:

Stan na 25 marca 2021	
Przewodniczący Rady Nadzorczej	Rafał Włodarski
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	Roman Stryjski
Sekretarz Rady Nadzorczej	Michał Jaciubek
Członek Rady Nadzorczej	Mariusz Fistek
Członek Rady Nadzorczej	Paweł Korobłowski
Członek Rady Nadzorczej	Ireneusz Kulka
Członek Rady Nadzorczej	Maciej Mazur
Członek Rady Nadzorczej	Piotr Mirkowski
Członek Rady Nadzorczej	Mariusz Pliszka
Członek Rady Nadzorczej	Dorota Szymanek

4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”) i zostało zaakceptowane przez Zarząd ENEA S.A.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Zarząd Spółki wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji jednostkowego sprawozdania finansowego ENEA S.A. zgodnie z MSSF UE na 31 grudnia 2020 r. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności. Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Zasady rachunkowości stosowane były w sposób spójny we wszystkich prezentowanych okresach chyba, że wskazano inaczej.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Spółka sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ENEA zgodnie z MSSF UE. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym podmioty, w których Spółka posiada pośrednio lub bezpośrednio udziały, w co najmniej połowie praw głosu lub w inny sposób sprawuje kontrolę, zostały objęte konsolidacją pełną. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ENEA zostało zatwierdzone przez Zarząd ENEA S.A. w tym samym dniu, co jednostkowe sprawozdanie finansowe.

Czytelnicy jednostkowego sprawozdania finansowego ENEA S.A. powinni czytać je łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej ENEA za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. w celu uzyskania pełnej informacji na temat sytuacji finansowej oraz wyniku finansowego Grupy jako całości.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zawiera informację finansową, o której mowa w art. 44 ust. 2 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, które zostało przedstawione w nocie 35 („informacja finansowa regulacyjna”).

5. Zasady (polityka) rachunkowości i ważne oszacowania i założenia

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego zostały przedstawione jako element poszczególnych not objaśniających do jednostkowego sprawozdania finansowego. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, z wyjątkiem zastosowania zmian do Standardów i Interpretacji opisanych w nocie 6.

Sporządzenie jednostkowego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu przyjęcia pewnych założeń i dokonania szacunków, które wpływają na przyjęte zasady rachunkowości oraz na wielkości wykazane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym oraz w notach objaśniających do tego sprawozdania finansowego. Założenia i szacunki oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących i przyszłych zdarzeń i działań. Rzeczywiste wyniki mogą się jednak różnić od przewidywanych. Podstawowe obszary, w których szacunki Zarządu mają istotny wpływ na jednostkowe sprawozdanie finansowe, zostały przedstawione w następujących notach objaśniających:

Noty, w których są opisane ważne oszacowania i założenia

Noty, w których są opisane ważne oszacowania i założenia	Nota
Utrata wartości udziałów i akcji w spółkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych	18
Opodatkowanie	12
Rzeczowe aktywa trwałe	14
Wartości niematerialne	15
Prawo do korzystania ze składnika aktywów	16
Nieruchomości inwestycyjne	17
Zapasy	19
Świadectwa pochodzenia energii	19
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	20
Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami	22
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	29
Rezerwy	30
Instrumenty finansowe i wartość godziwa	31

6. Wpływ nowych standardów i interpretacji oraz zmiana zasad polityki rachunkowości i prezentacji danych

Nowe Standardy, zmiany do Standardów oraz Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską:

Standard	Data wejścia w życie
MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe	1 stycznia 2023
MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych	1 stycznia 2023
MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe	1 stycznia 2022
MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe	1 stycznia 2022
MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy – poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardu w zakresie ujmowania oraz wyceny	1 stycznia 2022
MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć – aktualizacja referencji do Założeń Konceptyjnych	1 stycznia 2022
MSSF 9 Instrumenty finansowe – poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardu w zakresie ujmowania oraz wyceny	1 stycznia 2022
MSR 41 Rolnictwo – poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardu w zakresie ujmowania oraz wyceny	1 stycznia 2022
MSSF 16 Leasing – poprawki do przykładów ilustrujących	1 stycznia 2022
MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe – odroczenie zastosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe	1 stycznia 2021
MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe – zmiany związane z reformą IBOR	1 stycznia 2021
MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji – zmiany związane z reformą IBOR	1 stycznia 2021
MSSF 9 Instrumenty finansowe – zmiany związane z reformą IBOR	1 stycznia 2021
MSSF 16 Leasing – zmiany związane z reformą IBOR	1 stycznia 2021
MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena – zmiany związane z reformą IBOR	1 stycznia 2021
MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe – zmiany dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami	-
MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami	-

Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2019 r., z wyjątkiem zastosowania zmian do Standardów i Interpretacji wymienionych poniżej:

- MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć – w wyniku zmiany została zmodyfikowana definicja przedsięwzięcia, aktualnie wprowadzona definicja została zawężona i prawdopodobnie więcej przejęć zostanie zakwalifikowana jako nabycie aktywów;
- MSSF 9 Instrumenty finansowe, MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena oraz MSSF 7 Instrumenty finansowe – ujawnianie informacji związane z reformą IBOR, opublikowane w 2019 r. zmiany modyfikują niektóre szczegółowe wymogi w zakresie rachunkowości zabezpieczeń, w głównej mierze, aby oczekiwana reforma stóp referencyjnych (reforma IBOR) zasadniczo nie powodowała zakończenia rachunkowości zabezpieczeń;

- MSSF 16 Leasing – uproszczenie dot. zmian wynikających z umów leasingu w związku z COVID-19, np.: odroczenie lub zwolnienie z płatności leasingowych. Uproszczenie dotyczy oceny, czy zmiany te stanowią modyfikacje leasingu. Leasingobiorcy mogą skorzystać z uproszczenia polegającego na niestosowaniu wytycznych MSSF 16 dotyczących modyfikacji umów leasingowych. W rezultacie, spowoduje to ujęcie ulg i zwolnień w zakresie leasingu jako zmiennych opłat leasingowych w okresie, w których występuje zdarzenie lub jako warunek, który powoduje obniżenie płatności;
- MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych oraz MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów – zmiany doprecyzowują definicję istotności i zwiększają spójność pomiędzy standardami;
- Zmiany w zakresie Założeń Konceptyjnych w MSSF - opublikowane w 2019 r. zmiany do Założeń Konceptyjnych MSSF, mają zastosowanie od 1 stycznia 2020 r. Zweryfikowane Założenia Konceptyjne są wykorzystywane przez Radę i Komitet ds. Interpretacji podczas prac nad nowymi standardami. Niemniej jednak, podmioty przygotowujące sprawozdania finansowe mogą wykorzystywać Założenia Konceptyjne w celu opracowania polityk rachunkowości do transakcji, które nie zostały uregulowane w obecnie obowiązujących MSSF.

ENE A S.A. w związku z implementacją wyżej wymienionych zmian do Standardów oraz Interpretacji nie zidentyfikowała wpływu na sprawozdanie finansowe.

7. Waluta funkcjonalna i transakcje w walutach obcych

Zasady rachunkowości

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Spółki wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Spółka prowadzi działalność (w walucie funkcjonalnej). Jednostkowe sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), które stanowią walutę funkcjonalną i walutę prezentacji. Pozycje sprawozdania prezentowane są w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych (tys. zł), o ile nie wskazano inaczej.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia (kurs zamknięcia - jest to średni kurs NBP obowiązujący na dzień wyceny).

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu, natomiast zyski lub straty z tytułu różnic kursowych w zakresie odsetek dotyczących środków trwałych w budowie ujmuje się w nakładach na środki trwałe w budowie.

Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania z całkowitych dochodów

8. Przychody ze sprzedaży

Zasady rachunkowości

Ujmowanie przychodów

Spółka ujmuje przychód w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi, uzyskując jednocześnie prawo do wynagrodzenia i tytuł prawny do tego składnika. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Przeniesienie kontroli może następować w miarę upływu czasu, gdy spełnione jest zobowiązanie do wykonania świadczenia oraz w miarę upływu czasu tj., gdy:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczenia Spółki, w miarę wykonywania przez Spółkę tego świadczenia,
- w wyniku wykonania świadczenia przez Spółkę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów (na przykład produkcja w toku), a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient; lub
- w wyniku wykonania świadczenia przez Spółkę nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla Spółki, a Spółce przysługuje egzekwowalne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Ustalając stopień spełnienia zobowiązania wykorzystuje się metodę opartą na wynikach i metodę opartą na nakładach, uwzględniając charakter transferowanego dobra lub usługi.

W pozycji przychodów z działalności podstawowej, Spółka ujmuje przychody ze sprzedaży następujących grup produktów i usług:

- usługi świadczone w sposób ciągły – wysokość przychodu uzależniona od zużycia (min. dostawa energii elektrycznej, gazu ziemnego). Ujęcie przychodu następuje, gdy Spółka przenosi kontrolę nad częścią świadczonej usługi. Spółka ujmuje przychód w wysokości wynagrodzenia od klienta, do którego ma prawo, a które odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane – wartość tę stanowi kwota, którą Spółka ma prawo zafakturować;
- dostawa towarów/usług rozliczanych w określonym momencie w czasie (min. sprzedaż praw majątkowych). Ujęcie przychodu następuje w momencie transferu kontroli nad produktem/usługą. Transfer kontroli następuje w momencie udostępnienia klientowi towarów lub w momencie zakończenia realizacji usługi.

Ujęcie przychodów ze sprzedaży w kwocie wynagrodzenia netto następuje, gdy Spółka działa jako pośrednik (agent), tzn. jej zobowiązanie do wykonania świadczenia polega na zapewnieniu dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Przychód taki jest wykazywany w formie opłaty lub prowizji, do której – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – będzie uprawniona w zamian za zapewnienie dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Opłata lub prowizja należna Spółce może być kwotą wynagrodzenia netto, które Spółka zachowuje po zapłaceniu innemu podmiotowi wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi dostarczane przez ten podmiot.

Spółka ujmuje jako przychód Kwoty różnicy ceny oraz Rekompensaty finansowe od Zarządcy Rozliczeń S.A., przychód z tego tytułu nie stanowi pomocy publicznej.

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy to koszty ponoszone przez Spółkę w celu doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem, których Spółka nie poniosłaby, jeżeli umowa nie zostałaby zawarta (m.in. koszty prowizji partnerskich z tytułu zawarcia umów sprzedaży energii elektrycznej). Koszty, które zostałyby poniesione niezależnie od faktu zawarcia umowy ujmuje się w wyniku okresu, w którym zostały one poniesione.

Przychody ze sprzedaży netto

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	6 051 294	4 970 321
Przychody ze sprzedaży gazu	131 188	124 922
Przychody ze sprzedaży pozostałych usług	4 853	4 972
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	25	-
Razem przychody ze sprzedaży netto	6 187 360	5 100 215

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia lub w trakcie spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi. Przychody wykazuje się na podstawie cen określonych w umowach sprzedaży, po pomniejszeniu o szacowane rabaty i inne zmniejszenia sprzedaży.

Do głównych grup umów należą umowy sprzedaży energii elektrycznej (w tym również umowy kompleksowe) klientom indywidualnym, biznesowym, kluczowym i strategicznym. W umowach tych usługa świadczona jest w sposób ciągły, wysokość przychodu uzależniona jest od zużycia.

Standardowy termin płatności faktur sprzedażowych energii elektrycznej wynosi 14 dni od daty wystawienia faktury VAT. W przypadku biznesowych, kluczowych i strategicznych klientów okres ten może podlegać negocjacji.

Poniżej zaprezentowano podział przychodów ze sprzedaży na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych.

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Przychody świadczone w sposób ciągły	6 182 482	5 095 243
Przychody świadczone w określonym momencie	4 878	4 972
Razem	6 187 360	5 100 215

Rekompensaty

Zgodnie z zapisami art. 9 Ustawy z 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw ENEA S.A., po uzyskaniu potwierdzenia danych od operatorów systemów dystrybucyjnych o wolumenie sprzedanej i zużytej energii elektrycznej za okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., dokonała 29 września 2020 r. korekty otrzymanej Kwoty różnicy ceny oraz Rekompensaty, w efekcie której otrzymała w grudniu 2020 r. zwrot w wysokości 3 208 tys. zł.

Zgodnie z zapisami wyżej wymienionej ustawy oraz rozporządzenia Ministra Energii w sprawie sposobu obliczania Kwoty różnicy cen i Rekompensaty finansowej oraz sposobu wyznaczania cen odniesienia Spółka wystąpiła do Zarządcy Rozliczeń S.A. z wnioskiem o wypłatę Kwoty różnicy ceny za I półrocze 2019 r. oraz z wnioskami o Rekompensatę finansową za okres od lipca do grudnia 2019 r. na łączną kwotę 597 163 tys. zł. Kwoty różnicy ceny oraz Rekompensaty finansowe stanowią przychody Spółki i zostały ujęte w pozycji Rekompensaty. Na 31 grudnia 2019 r. Spółka otrzymała 545 026 tys. zł tytułem zwrotu Kwoty różnicy ceny i Rekompensaty finansowej. Pozostała część z kwoty 597 163 tys. zł, tj. 52 137 tys. zł ujęta jest w pozycji Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

9. Koszty operacyjne

Zasady rachunkowości

Spółka prezentuje koszty w układzie porównawczym (koszty według ich rodzajów).

Koszty wpływają na wynik finansowy w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych.

Koszty według rodzaju

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Amortyzacja	(5 136)	(5 242)
Koszty świadczeń pracowniczych	(75 332)	(74 078)
- wynagrodzenia	(65 262)	(58 017)
- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(10 070)	(16 061)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów	(2 794)	(2 437)
Usługi obce	(237 165)	(223 770)
- usługi przesyłowe i dystrybucyjne	(14 597)	(6 331)
- inne usługi obce	(222 568)	(217 439)
Podatki i opłaty	(4 127)	(4 139)
Wartość zakupionej energii i gazu	(6 021 789)	(5 462 752)
Razem	(6 346 343)	(5 772 418)

Inne usługi obce obejmują przede wszystkim koszty świadczonych usług na rzecz ENEA S.A. przez centra usług wspólnych.

Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Koszty wynagrodzeń	(65 262)	(58 017)
- bieżące wynagrodzenia	(64 095)	(55 954)
- nagrody jubileuszowe	(890)	(1 843)
- odprawy emerytalne i rentowe	(277)	(220)
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	(10 070)	(16 061)
- ZUS	(4 908)	(8 518)
- odpis na ZFŚS	(1 651)	(1 573)
- inne świadczenia społeczne	(3 511)	(5 970)
Razem	(75 332)	(74 078)

Koszty nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych i rentowych w powyższej nocie to koszty faktycznie naliczone.

10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Odszkodowania, kary, grzywny	2 508	3 738
Odwrocenie niewykorzystanych odpisów aktualizujących	-	5 691
Inne pozostałe przychody operacyjne	8 882	7 162
Razem	11 390	16 591

Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Utworzenie pozostałych rezerw	(33 143)	(39 560)
Odpis aktualizujący wartość należności	(4 620)	-
Odpisanie należności nieściągalnych	(8 017)	(8 886)
Koszty postępowań sądowych	(7 911)	(6 698)
Koszty związków zawodowych	(83)	(24)
Inne pozostałe koszty operacyjne	(11 207)	(11 130)
Razem	(64 981)	(66 298)

11. Przychody i koszty finansowe

Zasady rachunkowości

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe.

Przychody finansowe

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Przychody z tytułu odsetek	204 730	245 465
- rachunki i lokaty bankowe	9 201	32 390
- obligacje	127 627	193 577
- pozostałe pożyczki i należności	67 257	19 030
- leasing i subleasing finansowy	645	468
Zmiana wartości godziwej instrumentów finansowych	27 989	15 732
Inne przychody finansowe	199	3 648
Razem	232 918	264 845

Koszty finansowe

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Koszty odsetek	(241 378)	(257 562)
- od kredytów bankowych	(39 216)	(49 891)
- od obligacji	(150 301)	(186 458)
- od leasingu	(963)	(1 116)
- od Swap IRS	(38 760)	(11 259)
- inne odsetki	(12 138)	(8 838)
Koszt dyskonta zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	(1 262)	(1 725)
Zmiana wartości godziwej instrumentów finansowych	(29 949)	(26 548)
Inne koszty finansowe	(3 317)	-
Razem	(275 906)	(285 835)

12. Opodatkowanie

Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy (w tym odroczony podatek dochodowy)

Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym okresu obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy ustalone zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ewentualne korekty rozliczeń podatkowych za lata ubiegłe.

Podatek odroczony jest skutkiem podatkowym zdarzeń danego okresu, ujętym zgodnie z zasadą memoriału w księgach rachunkowych tego okresu, ale zrealizowanym w przyszłości. Powstaje wówczas, gdy skutek podatkowy przychodów i kosztów jest taki sam jak bilansowy, ale występuje w innych okresach.

Podatek odroczony podatku dochodowego powstaje w odniesieniu do wszystkich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków, gdy podatek odroczony wynika z:

- a) początkowego ujęcia wartości firmy; lub
- b) początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która:
 - nie jest połączeniem jednostek gospodarczych; oraz
 - nie wpływa w momencie przeprowadzania transakcji na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową);
- c) inwestycji w jednostkach zależnych, oddziałach, jednostkach stowarzyszonych oraz z udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych ujmuje się składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wysokość podatku odroczonego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Istotne osądy i szacunki

Odzyskiwalność aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment zrealizowania składnika aktywów. Spółka rozpoznaje aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego zakładając, że w przyszłości osiągnie zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie.

Prawdopodobieństwo realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżecie Spółki.

Podatek dochodowy

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Podatek bieżący	55 922	247
Podatek odroczonego	(15 013)	(4 210)
Razem	40 909	(3 963)

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem brutto Spółki różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by stosując nominalną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysku Spółki:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
(Strata)/zysk przed opodatkowaniem	(3 397 659)	287 294
Podatek wyliczony według stawki 19%	645 555	(54 586)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (różnice trwałe) według stawki 19%	(717 448)	(97 863)
Dywidendy otrzymane według stawki 19%	112 802	148 486
Uznanie/(obciążenie) wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	40 909	(3 963)

Najistotniejszą pozycję wśród kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodu stanowią odpisy aktualizujące wartość udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych.

Odroczony podatek dochodowy

Zmiany stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (po uwzględnieniu kompensaty aktywa i rezerwy) przedstawiają się w sposób następujący:

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	144 049	125 269
Kompensata aktywa i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(42 566)	(29 874)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	101 483	95 395
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	42 566	29 874
Kompensata aktywa i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(42 566)	(29 874)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	-	-

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na 31 grudnia 2020 r. przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy wynoszą 136 188 tys. zł, natomiast przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy 7 861 tys. zł.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na 31 grudnia 2020 r. przypadająca do uregulowania w ciągu 12 miesięcy wynosi 37 742 tys. zł, natomiast przypadająca do uregulowania po upływie 12 miesięcy 4 824 tys. zł.

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku (przed uwzględnieniem kompensaty), przedstawia się w sposób następujący:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	Odpisy aktualizujące należności	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Rezerwa na koszty umorzenia świadczeń pochodzenia	Koszty opodatkowane po zakończeniu okresu rozliczeniowego	Leasing	Wycena posiadanych udziałów	Rezerwa na roszczenia sporne	Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	Pozostałe	Ogółem
Stan na 31 grudnia 2018 wg stawki 19%	2 463	10 786	57 812	103 138	-	6 309	19 856	15 007	23 431	238 802
Korekta prezentacyjna	-	-	-	(103 138)	-	-	-	-	-	(103 138)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	8 537	-	-	-	-	8 537
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	2 463	10 786	57 812	-	8 537	6 309	19 856	15 007	23 431	144 201
(Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(1 079)	1 075	(21 296)	-	(1 613)	(6 309)	7 516	(1 980)	3 581	(20 105)
Zmiana rozpoznana w innych całkowitych dochodach	-	851	-	-	-	-	-	-	322	1 173
Stan na 31 grudnia 2019 wg stawki 19%	1 384	12 712	36 516	-	6 924	-	27 372	13 027	27 334	125 269
(Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	896	(1 662)	(4 594)	-	(974)	-	11 078	(3 371)	(3 694)	(2 321)
Zmiana rozpoznana w innych całkowitych dochodach	-	417	-	-	-	-	-	-	20 684	21 101
Stan na 31 grudnia 2020 wg stawki 19%	2 280	11 467	31 922	-	5 950	-	38 450	9 656	44 324	144 049

Na 31 grudnia 2020 r. straty podatkowe do rozliczenia w przyszłych okresach wyniosły 34 608 tys. zł.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	Przychód opodatkowany po zakończeniu okresu rachunkowego	Naliczona, niezafakturowana sprzedaż	Różnica między wartością bilansową a podatkową środków trwałych	Leasing	Pozostałe	Ogółem
Stan na 31 grudnia 2018 wg stawki 19%	120 806	25 193	(551)	-	(5 078)	140 370
Korekta prezentacyjna	(103 138)	-	-	-	-	(103 138)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	1 115	-	1 115
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	17 668	25 193	(551)	1 115	(5 078)	38 347
(Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(2 278)	(858)	6 070	70	(11 477)	(8 473)
Stan na 31 grudnia 2019 wg stawki 19%	15 390	24 335	5 519	1 185	(16 555)	29 874
(Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(4 311)	2 698	(601)	(368)	15 274	12 692
Stan na 31 grudnia 2020 wg stawki 19%	11 079	27 033	4 918	817	(1 281)	42 566

W Spółce nie występują nieujęte aktywa i rezerwy na podatek odroczonego.

13. Strata/zysk na akcję

Zasady rachunkowości

Zysk (strata) netto na akcję dla każdego okresu obliczany jest poprzez podzielenie zysku (straty) netto przypadającego akcjonariuszom Spółki za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Strata/zysk na akcję

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
(Strata)/zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki	(3 356 750)	283 331
Średnioważona liczba akcji zwykłych	441 442 578	441 442 578
(Strata)/zysk netto na akcję (w zł na jedną akcję)	(7,60)	0,64
(Strata)/zysk rozwodniony na akcję (w zł na jedną akcję)	(7,60)	0,64

Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej

14. Rzeczowe aktywa trwałe

Zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o zakumulowaną amortyzację oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości księgowej danego rzeczowego aktywa trwałego lub ujmuje jako odrębne rzeczowe aktywo trwałe (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do zysków lub strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową przez oszacowany okres użytkowania. Podstawę naliczania amortyzacji stanowi wartość początkowa pomniejszona o wartość końcową, jeżeli jest istotna. Każda istotna część składowa pozycji rzeczowego aktywa trwałego o różnym okresie użytkowania amortyzowana jest osobno. Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych wynoszą:

– budynki i budowle	20 - 70 lat,
– urządzenia techniczne i maszyny	2 - 40 lat,
– środki transportu	3 - 20 lat,
– pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	5 - 15 lat.

Amortyzację rozpoczyna się naliczać, gdy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania. Zakończenie amortyzacji następuje wtedy, gdy składnik aktywów zostanie przeznaczony do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 lub gdy zostanie usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, w zależności który moment nastąpi wcześniej.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszt w okresie, w którym są ponoszone.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego rozpoczyna się w późniejszym terminie z dwóch: rozpoczęcie inwestycji lub rozpoczęcie finansowania. Spółka zaprzestaje aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego w momencie oddania do użytkowania aktywa trwałego. Spółka zawiesza aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego w dłuższym okresie, w którym zawiesiła prace związane z dostosowywaniem składnika aktywów.

Istotne osądy i szacunki

Okresy ekonomicznej użyteczności i wartość końcowa

Wysokość odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych. Weryfikacja przeprowadzona w roku bieżącym skutkowałą zmianami okresów amortyzacji. Ich wpływ na wysokość amortyzacji jest nieistotny.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania rzeczowych aktywów trwałych dokonuje się co najmniej raz w ciągu roku obrotowego. Każda zmiana okresu amortyzacji wymaga uzasadnienia i powoduje korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy kończący rok obrotowy przeprowadza się ocenę wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości składników aktywów zgodnie z MSR 36. W przypadku stwierdzenia istnienia przesłanek przeprowadza się test na utratę wartości zgodnie z MSR 36 (część niniejszego sprawozdania dotycząca utraty wartości aktywów niefinansowych).

Rzeczowe aktywa trwałe

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020 r.:

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto							
Stan na 1 stycznia 2020	843	37 536	19 846	2 938	4 377	727	66 267
Przeniesienia	-	210	429	693	72	(1 404)	-
Nabycie	-	-	-	-	-	677	677
Likwidacja	-	-	-	(779)	-	-	(779)
Pozostałe	-	-	-	-	201	-	201
Stan na 31 grudnia 2020	843	37 746	20 275	2 852	4 650	-	66 366
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)							
Stan na 1 stycznia 2020	-	(15 648)	(19 807)	(2 717)	(4 025)	-	(42 197)
Amortyzacja	-	(643)	(49)	(76)	(270)	-	(1 038)
Likwidacja	-	-	-	779	-	-	779
Stan na 31 grudnia 2020	-	(16 291)	(19 856)	(2 014)	(4 295)	-	(42 456)
Wartość netto na 1 stycznia 2020	843	21 888	39	221	352	727	24 070
Wartość netto na 31 grudnia 2020	843	21 455	419	838	355	-	23 910

Na rzeczowych aktywach trwałych nie ustanowiono zabezpieczeń.

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto							
Stan na 1 stycznia 2019	735	37 586	19 880	6 258	4 247	3	68 709
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	(2 143)	-	-	(2 143)
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	735	37 586	19 880	4 115	4 247	3	66 566
Nabycie	-	-	-	-	-	727	727
Likwidacja	-	(50)	(34)	(1 177)	-	-	(1 261)
Pozostałe	108	-	-	-	130	(3)	235
Stan na 31 grudnia 2019	843	37 536	19 846	2 938	4 377	727	66 267
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)							
Stan na 1 stycznia 2019	-	(15 064)	(19 741)	(4 291)	(3 822)	-	(42 918)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	646	-	-	646
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	-	(15 064)	(19 741)	(3 645)	(3 822)	-	(42 272)
Amortyzacja	-	(634)	(100)	(242)	(203)	-	(1 179)
Likwidacja	-	50	34	1 170	-	-	1 254
Stan na 31 grudnia 2019	-	(15 648)	(19 807)	(2 717)	(4 025)	-	(42 197)
Wartość netto na 1 stycznia 2019	735	22 522	139	1 967	425	3	25 791
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	(1 497)	-	-	(1 497)
Wartość netto na 1 stycznia 2019 po korekcie	735	22 522	139	470	425	3	24 294
Wartość netto na 31 grudnia 2019	843	21 888	39	221	352	727	24 070

Na rzeczowych aktywach trwałych nie ustanowiono zabezpieczeń.

Przyszłe umowne zobowiązania związane z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych zaciągnięte na koniec okresu sprawozdawczego, lecz jeszcze nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, wynoszą 210 tys. zł na 31 grudnia 2020 r. (1 425 tys. zł na 31 grudnia 2019 r.).

15. Wartości niematerialne

Zasady rachunkowości

Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zaliczane są: oprogramowanie komputerowe, licencje oraz inne wartości niematerialne. Wartości niematerialne wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja naliczana jest metodą liniową, według oszacowanego okresu użytkowania, który wynosi:

– dla licencji i oprogramowania serwerowego	2 - 10 lat,
– dla licencji i oprogramowania stacji roboczych oraz oprogramowania antywirusowego	2 - 10 lat,
– dla innych wartości niematerialnych	2 - 10 lat.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych ujmowane są w zysku lub stracie w okresie, w którym są ponoszone.

Koszty prac rozwojowych spełniające kryteria ich kapitalizacji, opisane poniżej, podobnie jak inne wartości niematerialne, wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Amortyzacja naliczana jest metodą liniową według oszacowanego okresu użytkowania, który wynosi 2-7 lat.

Kryteria kapitalizacji:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Między innymi jednostka gospodarcza powinna udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub – jeśli składnik ma być użytkowany przez jednostkę – użyteczność składnika wartości niematerialnych,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Istotne osądy i szacunki

Okresy ekonomicznej użyteczności i wartość końcowa

Wysokość odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania wartości niematerialnych. Okresy ekonomicznego użytkowania są weryfikowane przynajmniej raz w ciągu roku obrotowego. Weryfikacja przeprowadzona w roku bieżącym nie skutkowałą zmianami okresów amortyzacji.

Spółka co roku weryfikuje poprawność ustalonego okresu użytkowania wartości niematerialnych. Każda zmiana okresu amortyzacji wymaga uzasadnienia i powoduje korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy kończący rok obrotowy przeprowadza się ocenę wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości składników wartości niematerialnych zgodnie z MSR 36. W przypadku stwierdzenia istnienia przesłanek przeprowadza się test na utratę wartości zgodnie z MSR 36.

Wartości niematerialne

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020 r.:

Oprogramowanie komputerowe, licencje, koncesje, patenty	
Wartość brutto	
Stan na 1 stycznia 2020	11 689
Nabywanie	34
Stan na 31 grudnia 2020	11 723
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)	
Stan na 1 stycznia 2020	(7 313)
Amortyzacja	(230)
Stan na 31 grudnia 2020	(7 543)
Wartość netto na 1 stycznia 2020	4 376
Wartość netto na 31 grudnia 2020	4 180

Na wartościach niematerialnych nie ustanowiono zabezpieczeń. W 2020 r. nie było wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

Oprogramowanie komputerowe, licencje, koncesje, patenty	
Wartość brutto	
Stan na 1 stycznia 2019	11 689
Stan na 31 grudnia 2019	11 689
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)	
Stan na 1 stycznia 2019	(7 188)
Amortyzacja	(125)
Stan na 31 grudnia 2019	(7 313)
Wartość netto na 1 stycznia 2019	4 501
Wartość netto na 31 grudnia 2019	4 376

Na wartościach niematerialnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

16. Prawo do korzystania ze składnika aktywów

Zasady rachunkowości

Umowa zawiera leasing jeśli:

- a) dotyczy zidentyfikowanego składnika aktywów, który może być albo wyraźnie określony w umowie (np. w oparciu o numer inwentarzowy lub wskazanie konkretnego piętra w budynku) lub pośrednio określony w momencie, gdy jest udostępniony do użytkowania klientowi, oraz
- b) leasingobiorca otrzymuje zasadniczo wszystkie korzyści ekonomiczne z tego składnika aktywów w okresie jego użytkowania, tj. zarówno podstawowe pożytki, jak i inne płynące z niego korzyści, oraz
- c) leasingobiorca ma prawo do określenia sposobu wykorzystania zidentyfikowanego składnika aktywów.

Spółka, jako leasingobiorca, ujmuje w sprawozdaniu finansowym umowy leasingowe jako:

- a) prawo do korzystania ze składnika aktywów w cenie nabycia:
 - obejmującą wartość zobowiązania z tytułu leasingu powiększoną o płatności dokonane na moment lub przed zawarciem umowy, początkowe koszty bezpośrednio związane z zawarciem umowy, szacunkowe koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów, koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym znajdował się składnik aktywów, koszty doprowadzenia przedmiotu leasingu do stanu, w jakim, zgodnie z umową, ma zostać zwrócony, chyba że koszty te zostały poniesione, aby wyprodukować zapasy,
 - pomniejszoną o należności z tytułu zachęt udzielonych przez leasingodawcę,

- b) zobowiązanie z tytułu leasingu stanowiące sumę bieżącej wartości opłat leasingowych i bieżącej wartości oczekiwanych płatności na koniec umowy leasingu.

Po początkowym ujęciu Spółka wycenia prawo do korzystania ze składnika aktywów w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne oraz trwałą utratę wartości. Okres amortyzacji ustalony jest:

- a) jeśli prawo własności do składnika aktywów zostanie przeniesione na leasingobiorcę lub leasingobiorca jest pewny skorzystania z opcji wykupu, wtedy okres amortyzacji obejmuje okres od początku umowy do końca okresu ekonomicznej użyteczności składnika aktywów, lub
- b) okres amortyzacji obejmuje okres od początku umowy do wcześniejszego z:
 - końca okresu ekonomicznej użyteczności składnika aktywów, lub
 - końca umowy leasingu.

Bieżąca wartość przyszłych płatności z tytułu leasingu obliczana jest z zastosowaniem stopy dyskonta. Spółka stosuje krańcową stopę procentową, czyli stopę, do której zapłaty byłaby zobowiązana w oparciu o podobną umowę leasingową lub, gdy nie można jej ustalić, stopę procentową, na dzień rozpoczęcia leasingu, przy której ENEA S.A. musiałby dokonać pożyczki środków niezbędnych do zakupu oznaczonego składnika aktywów, na podobny okres i przy zachowaniu podobnych zabezpieczeń. ENEA S.A. stosuje stopę procentową równą 6-miesięcznemu WIBOR z ostatniego dnia roku poprzedzającego rok obrotowy powiększoną o marżę. Stopa dyskontowa będzie aktualizowana raz w roku, na koniec roku i będzie obowiązywała w kolejnym okresie.

Spółka wyznacza czas leasingu, tj. nieodwołalny okres leasingu, łącznie z:

- a) okresem dotyczącym opcji przedłużenia umowy leasingu, jeżeli jest wystarczająco pewne, że Spółka skorzysta z tego prawa, i
- b) okresem dotyczącym opcji wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli jest wystarczająco pewne, że Spółka nie skorzysta z tego prawa.

Spółka dla większości umów leasingowych przyjmuje okres leasingu zgodny z okresem umowy. Dla umów zawartych na czas nieokreślony, Spółka ustala minimalny okres przywiązania obu stron do umowy. Jeśli Spółka nie jest w stanie określić jak długo ma zamiar korzystać ze składnika aktywów, a taki szacunek mógłby zostać potraktowany jako okres leasingu w przypadku umów na czas nieokreślony, Spółka przyjmuje, że nieodwoływalnym okresem umowy będzie okres wypowiedzenia tej umowy.

W przypadku prawa do wieczystego użytkowania gruntów okres leasingu zgodny jest z czasem trwania prawa do użytkowania.

W kolejnych okresach, zobowiązanie leasingowe wyceniane jest z uwzględnieniem:

- a) naliczonych odsetek (rozwiniecie dyskonta),
- b) spłat rat leasingowych,
- c) odzwierciedlenia skutków ponownej oceny umowy, zmian w umowie lub zmiany charakteru opłat zmiennych, które w swej istocie mają stały charakter.

Saldo zobowiązania w danym okresie będzie stanowiło różnicę między wartością bieżącą opłat leasingowych, a sumą rat kapitałowych za dany okres. Część odsetkowa raty leasingowej jest odnoszona bezpośrednio w rachunek wyników.

Spółka w umowach wieloelementowych ujmuje komponenty leasingowe oddzielnie od komponentów nieleasingowych. Spółka alokuje wynagrodzenie umowne do wszystkich komponentów, wykorzystując indywidualne ceny sprzedaży w przypadku komponentów leasingowych oraz zagregowane indywidualne ceny sprzedaży w przypadku komponentów nieleasingowych.

Spółka korzysta z praktycznego zwolnienia i nie stosuje modelu ujmowania leasingu w odniesieniu do:

- a) leasingu krótkoterminowego (umowa zawarta na okres do 12 miesięcy i nie zawiera prawa wykupu aktywa),
- b) leasingu niskocennych aktywów, których wartość początkowa w przypadku nowych aktywów nie przekracza kwoty 10 tys. zł (nawet jeśli ich wartość jest istotna po zagregowaniu) oraz aktywa nie są w wysokim stopniu zależne lub powiązane z innymi aktywami określonymi w umowie.

Zwolnienie nie dotyczy sytuacji, w której Spółka przekazuje składnik aktywów w subleasing lub spodziewa się przekazania. W przypadku, gdy Spółka zdecyduje się na zastosowanie zwolnienia, wówczas rozpoznaje płatności leasingowe jako koszt zgodnie z metodą liniową przez okres leasingu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu od 1 stycznia 2019 r. ujmowane jest jako prawo do korzystania ze składnika aktywów i podlega amortyzacji.

Prawo do korzystania ze składnika aktywów

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020 r.:

	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki	Środki transportu	Ogółem
Wartość brutto				
Stan na 1 stycznia 2020	27 271	8 418	2 143	37 832
Nabycie	146	275	-	421
Stan na 31 grudnia 2020	27 417	8 693	2 143	38 253
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)				
Stan na 1 stycznia 2020	(557)	(2 642)	(1 384)	(4 583)
Amortyzacja	(386)	(2 823)	(483)	(3 692)
Stan na 31 grudnia 2020	(943)	(5 465)	(1 867)	(8 275)
Wartość netto na 1 stycznia 2020	26 714	5 776	759	33 249
Wartość netto na 31 grudnia 2020	26 474	3 228	276	29 978

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki	Środki transportu	Ogółem
Wartość brutto				
Stan na 1 stycznia 2019	-	-	-	-
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	32 589	8 157	2 143	42 889
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	32 589	8 157	2 143	42 889
Nabycie	-	765	-	765
Oddanie w subleasing finansowy	-	(199)	-	(199)
Pozostałe	(5 318)	(305)	-	(5 623)
Stan na 31 grudnia 2019	27 271	8 418	2 143	37 832
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)				
Stan na 1 stycznia 2019	-	-	-	-
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	(180)	-	(646)	(826)
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	(180)	-	(646)	(826)
Amortyzacja	(377)	(2 642)	(738)	(3 757)
Stan na 31 grudnia 2019	(557)	(2 642)	(1 384)	(4 583)
Wartość netto na 1 stycznia 2019	-	-	-	-
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF16	32 409	8 157	1 497	42 063
Wartość netto na 1 stycznia 2019 po korekcie	32 409	8 157	1 497	42 063
Wartość netto na 31 grudnia 2019	26 714	5 776	759	33 249

Spółka w ramach subleasingu finansowego przekazuje składniki aktywów – pomieszczenia biurowe. Umowy są zawierane ze spółkami Grupy i z tego tytułu w wyniku bieżącego okresu ENEA S.A. rozpoznaje przychody z tytułu odsetek.

17. Nieruchomości inwestycyjne

Zasady rachunkowości

Nieruchomości inwestycyjne są utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub z obu przyczyn. Do wyceny po początkowym ujęciu Spółka wybrała model ceny nabycia.

Inwestycje w nieruchomości amortyzowane są metodą liniową. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w następnym miesiącu po przyjęciu inwestycji w nieruchomości do użytkowania.

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania umowy.

Istotne osądy i szacunki

Podstawowe założenia dotyczące weryfikacji okresu ekonomicznej użyteczności nieruchomości inwestycyjnych zostały opisane w nocie objaśniającej dotyczącej rzeczowych aktywów trwałych (nota 14), a podstawowe założenia dotyczące utraty wartości zostały opisane w nocie w części sprawozdania dotyczącej utraty wartości aktywów niefinansowych.

Nieruchomości inwestycyjne

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Wartość brutto		
Stan na 1 stycznia	19 322	19 322
Stan na 31 grudnia	19 322	19 322
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)		
Stan na 1 stycznia	(5 567)	(5 017)
Amortyzacja	(549)	(550)
Stan na 31 grudnia	(6 116)	(5 567)
Wartość netto		
Stan na 1 stycznia	13 755	14 305
Stan na 31 grudnia	13 206	13 755

Na nieruchomościach inwestycyjnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

Poniżej przedstawiono przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Przychody z nieruchomości inwestycyjnych	1 252	1 202
Koszty operacyjne związane z nieruchomościami inwestycyjnymi generującymi przychody	(794)	(771)

Spółka do kategorii Nieruchomości inwestycyjnych zalicza między innymi budynek biurowy i inne lokale. Istotną nieruchomość inwestycyjną stanowi budynek biurowy. Spółka obecnie samodzielnie administruje budynkiem.

Najbardziej wartościową nieruchomością inwestycyjną jest była siedziba ENEA S.A., ujęta w księgach Spółki w wartości 7 816 tys. zł. Spółka szacuje, że wartość godziwa zbliżona jest do wartości ujętej w księgach.

18. Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane

Zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości dotyczące inwestycji w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane zostały przedstawione w nocie Skład Grupy Kapitałowej (nota 2).

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Aktywa Spółki analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć wystąpią przesłanki wskazujące na to, iż składnik aktywów mógł stracić na wartości.

Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalną ustala się jako wyższą z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia lub wartości użytkowej (tj. bieżącej szacunkowej wartości przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

Wszystkie odpisy z tytułu utraty wartości są odnoszone w ciężar zysków lub strat. Odpisy z tytułu utraty wartości mogą zostać odwrócone w następnych okresach, jeżeli nastąpiły zdarzenia uzasadniające brak lub zmianę utraty wartości aktywów.

Istotne osądy i szacunki

Testy na utratę wartości udziałów przeprowadzane są w oparciu o szereg założeń, których część jest poza kontrolą ENEA S.A. Główne założenia dotyczą przyjętych ścieżek cen energii elektrycznej, certyfikatów pochodzenia energii, rynku mocy oraz stopy dyskontowej. Znaczące zmiany tych założeń mają wpływ na wyniki testów na utratę wartości i w konsekwencji na sytuację finansową oraz wyniki finansowe Spółki.

Zmiana stanu inwestycji w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Stan na 1 stycznia	12 892 612	12 794 956
Nabycie inwestycji	245 922	391 743
Zbycie inwestycji	(12 367)	(79)
Zmiana odpisu aktualizującego	(3 596 215)	(293 621)
Pozostałe zmiany	(17 027)	(387)
Stan na 31 grudnia	9 512 925	12 892 612

Nabycie dotyczy przede wszystkim inwestycji w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., a także objęcia udziałów w spółce ENEA Operator Sp. z o.o. i ENEA Innowacji Sp. z o.o. Zbycie inwestycji dotyczy udziałów ENEA Logistyka Sp. z o.o.

ENEA Operator Sp. z o.o.

27 sierpnia 2020 r. Uchwała w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 13 864 tys. zł do kwoty 4 696 938 tys. zł poprzez utworzenie nowych 138 638 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników

ENEA Innowacje Sp. z o.o.

1 września 2020 r. Uchwała w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 9 300 tys. zł z kwoty 17 060 tys. zł do kwoty 26 360 tys. zł poprzez utworzenie nowych 93 000 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników

ENEA Logistyka Sp. z o.o.

8 września 2020 r. Oświadczenie o objęciu 138 638 udziałów ENEA Operator Sp. z o.o. o wartości nominalnej 100,00 zł każdy i pokryciu ich wkładem niepieniężnym w postaci 165 407 udziałów w spółce ENEA Logistyka Sp. z o.o. o wartości nominalnej po 100,00 zł każdy -

ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.

10 listopada 2020 r. Uchwała w sprawie podziału spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. przez wydzielenie w ramach reorganizacji Segmentu Odnawialnych Źródeł Energii w Grupie Kapitałowej ENEA. Podział został dokonany bez obniżenia kapitału zakładowego ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., w drodze obniżenia innych kapitałów własnych, tj. zysków zatrzymanych w kwocie 526 431 tys. zł. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników

ENEA Nowa Energia Sp. z o.o.

10 listopada 2020 r. Uchwała w sprawie podziału ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. (Spółka Dzielona) przez wydzielenie – przeniesienie ZCP Spółki Dzielonej w postaci Segmentu OZE na ENEA Nowa Energia Sp. z o.o. (Spółkę Przejmującą). W związku z przeniesieniem Segmentu OZE, podwyższono kapitał zakładowy spółki z kwoty 5 tys. zł do kwoty 52 648 tys. zł tj. o kwotę 52 643 tys. zł poprzez utworzenie nowych 1 052 862 udziałów, które zostały przyznane jednemu Wspólnikowi spółki tj. ENEA S.A. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników

Odpis aktualizujący wartość inwestycji

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Stan na 1 stycznia	1 373 264	1 079 643
Utworzony	3 613 242	532 384
Wykorzystany	(17 027)	-
Odwrócony	-	(238 763)
Stan na 31 grudnia	4 969 479	1 373 264

Test na utratę wartości udziałów ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o. i akcji ENEA Elektrownia Połaniec S.A. oraz akcji Polskiej Grupy Górniczej S.A.

Na 31 grudnia 2020 r., w związku z posiadanymi informacjami i analizami dotyczącymi między innymi zmiany rynkowych cen uprawnień do emisji CO₂, energii elektrycznej, świadectw pochodzenia energii i prognoz wskaźników makroekonomicznych Spółka przeprowadziła testy na utratę wartości udziałów i akcji spółek ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o., ENEA Nowa Energia Sp. z o.o. i ENEA Elektrownia Połaniec S.A. oraz PGG S.A.

Wyliczenie wartości odzyskiwalnej udziałów wynika z sumy wartości użytkowych poszczególnych CGU wchodzących w skład ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o., ENEA Nowa Energia Sp. z o.o. oraz ENEA Elektrownia Połaniec S.A. pomniejszonej o zaciągnięte zobowiązania finansowe. Wartości użytkowe CGU określono metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych dla okresów dłuższych niż 5 lat. Zastosowany horyzont czasowy projekcji wynika z kombinacji okresów ekonomicznej użyteczności poszczególnych CGU, a także długoterminowego wpływu wprowadzonych i zapowiadanych regulacji prawnych. Dla jednostek wytwórczych, których zakładany okres ekonomicznej użyteczności wykracza poza okres projekcji, określono wartość rezydualną.

Ustalona w taki sposób wartość odzyskiwalna udziałów i akcji wynosi:

- w spółce ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. 939 442 tys. zł (wartość księgową 3 756 100 tys. zł),
- w spółce ENEA Ciepło Sp. z o.o. 743 073 tys. zł (wartość księgową 627 953 tys. zł),
- w spółce ENEA Elektrownia Połaniec S.A. 1 917 995 tys. zł (wartość księgową 1 268 087 tys. zł),
- w spółce ENEA Nowa Energia Sp. z o.o. 848 593 tys. zł (wartość księgową 526 436 tys. zł).

Biorąc pod uwagę spadek wartości odzyskiwalnej udziałów ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. w stosunku do ich wartości księgowej objętej odpisami z tytułu utraty wartości, stwierdzono konieczność dokonania odpisu aktualizującego wartość udziałów w wysokości 2 816 658 tys. zł. (na 30 czerwca 2020 r. dokonano odpisu aktualizującego wartość udziałów ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. w wysokości 317 908 tys. zł). ENEA S.A. postanowiła nie odwracać odpisów z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych utworzonych w latach ubiegłych.

Przyjęte w testach kluczowe założenia są wynikiem najlepszej wiedzy oraz doświadczenia Spółki i jej jednostek zależnych w przedmiocie wytwarzania energii elektrycznej z różnych źródeł, uwzględniając specyfikę produktową poszczególnych CGU i zdarzenia, które miały miejsce lub są planowane w przyszłości w ramach Grupy Kapitałowej ENEA.

Poniżej przedstawiono główne założenia przyjęte do testów na utratę wartości:

- aktywa zostały poddane testowi w ramach siedmiu ośrodków wypracowujących środki pieniężne (tj. CGU Elektrownie Systemowe Kozienice, CGU Białystok, CGU Wiatr, CGU Woda, CGU Biogaz, CGU Elektrownie Systemowe Połaniec, CGU Zielony Blok),
- główne ścieżki cen, oparte m.in. na prognozach sporządzonych przez ENEA Trading (spółkę stanowiącą centrum kompetencyjne w GK ENEA w zakresie handlu hurtowego energią elektryczną, prawami majątkowymi, uprawnieniami do emisji i paliwami) z uwzględnieniem specyfiki produktowej i wiedzy o już zawartych kontraktach:
 - ceny hurtowe „base” energii elektrycznej: na lata 2021-2043, zakłada się największą dynamikę wzrostu cen z poziomu 230,10 zł/MWh w roku 2021 do poziomu 286,30 zł/MWh w roku 2033, następnie konserwatywny coroczny wzrost cen średnio o 0,4% w okresie 2034-2043 [ceny stałe 2020],
 - ceny świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych: uwzględniono funkcjonowanie systemu wsparcia dla OZE do 2031 r. a poszczególne elektrownie OZE będą korzystać ze wsparcia w ramach okresu 15-letniego; Do roku 2023 zakłada się wzrost o ok. 7% w odniesieniu do roku 2021. Ceny po roku 2023 zasadniczo plasują się w trendzie spadkowym średnio o 3% rocznie do 2028 r., natomiast w ostatnich latach gwałtownie spadają, aż do wygaśnięcia systemu wsparcia [ceny stałe 2020],
 - ceny praw do emisji CO₂: prognoza zakłada stopniowy wzrost cen uprawnień do emisji CO₂ średnio o 5,5% z poziomu 21,42 EUR/t w 2021 r. do roku 2028. Po roku 2028 do roku 2037 zakłada się dalszy wzrost cen o ok. 3%. Od 2038 r. przyjęto dalszy wzrost na poziomie ok. 1% [ceny stałe 2020],

- ceny węgla: zakłada się stabilną cenę węgla na poziomie ok. 11 zł/GJ [ceny stałe 2020],
- ceny biomasy: zakłada się ich wzrost do 2027 r. ze średniego poziomu 20 zł/GJ w roku 2021 w tempie ok. 2%. Po 2027 r. zakłada się spadek ceny średnio o 4% do roku 2031. W 2032 r. szacuje się wzrost cen o 3% a następnie powolny wzrost cen do roku 2043 w tempie średnim ok. 1% [ceny stałe 2020],
- ceny ciepła: zakłada się wzrost cen średniorocznie o ok. 1% do roku 2043 ze średniego poziomu ceny 71,90 zł/GJ w 2021 r. [ceny stałe 2020],
- ceny gazu ziemnego: zakłada się wzrost cen do 2030 r. w średniorocznym tempie ok. 3% z poziomu 80,50 zł/MWh w roku 2021, a następnie stabilizację ceny do roku 2043 [ceny stałe 2020],
- ilość otrzymanych nieodpłatnie uprawnień do emisji CO₂ za lata 2020-2025 zgodnie z wnioskiem derogacyjnym (na podstawie art. 10c ust.5 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady),
- uwzględniono przychody związane z utrzymaniem mocy wytwórczych od roku 2021 na podstawie przyjętej w grudniu 2017 r. Ustawy o Rynku Mocy, w oparciu o wygrane aukcje w 2018 r., 2019 r. i 2020 r.,
- inflacja, z uwzględnieniem celu inflacyjnego, na poziomie maksymalnym 2,5%,
- nominalna stopa dyskonta - 4,41% [stopa dyskonta przed opodatkowaniem wynosi 5,12%]. Spółka zastosowała premie za ryzyko specyficzne dla badanych CGU:
 1. CGU Wiatr, Woda, Biogaz i Zielony Blok w wysokości 2%. Stopa dyskonta uwzględniająca premię za ryzyko specyficzne wyniosła 4,92% [stopa dyskonta z uwzględnieniem premii za ryzyko specyficzne przed opodatkowaniem wynosi 5,63%]
 2. CGU Elektrownie Systemowe Kozienice oraz Elektrownie Systemowe Połaniec w wysokości 4%. Stopa dyskonta uwzględniająca premię za ryzyko specyficzne wyniosła 5,44% [stopa dyskonta z uwzględnieniem premii za ryzyko specyficzne przed opodatkowaniem wynosi 6,15%]
 3. CGU Białystok w wysokości 2,5%. Stopa dyskonta uwzględniająca premię za ryzyko specyficzne wyniosła 5,05% [stopa dyskonta z uwzględnieniem premii za ryzyko specyficzne przed opodatkowaniem wynosi 5,76%]
- stopa wzrostu w okresie rezydualnym - 0%.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazuje, że istotnymi czynnikami wpływającymi na szacunki wartości odzyskiwalnej ośrodków generujących przepływy pieniężne są między innymi: stopy dyskontowe, inflacja, ceny energii elektrycznej oraz ceny uprawnień do emisji CO₂. Wpływ na przyszłe wyniki finansowe i w efekcie na wartość użytkową ośrodków generujących przepływy pieniężne będą też miały poziomy cen świadectw pochodzenia energii, węgla, ciepła oraz ceny biomasy.

Poniżej zestawienie wartościowego wpływu zmiany wybranych czynników na łączną wartość odzyskiwalną (wartość wyjściowa) udziałów ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o., ENEA Nowa Energia Sp. z o.o. oraz ENEA Elektrownia Połaniec S.A.:

Wpływ zmiany stopy dyskontowej (baza wyjściowa zależna od CGU)

Zmiana założeń	-0,5 p.p.	Wartość wyjściowa	+0,5 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	655 042	4 449 103	(550 018)
- ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	296 343	939 442	(251 907)
- ENEA Nowa Energia Sp. z o.o.	70 715	848 593	(60 412)
- ENEA Ciepło Sp. z o.o.	214 971	743 073	(167 915)
- ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	73 013	1 917 995	(69 784)

Wpływ zmiany inflacji od 2022 r. (wartość wyjściowa 2,45% rok 2022; 2,4% rok 2023; kolejne lata 2,5%)

Zmiana założeń	-0,5 p.p.	Wartość wyjściowa	+0,5 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(610 956)	4 449 103	665 972
- ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	(314 519)	939 442	344 045
- ENEA Nowa Energia Sp. z o.o.	(55 176)	848 593	59 583
- ENEA Ciepło Sp. z o.o.	(173 611)	743 073	193 050
- ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	(67 659)	1 917 995	69 294

Wpływ zmiany cen energii elektrycznej (wpływ zmian od 2022 r.)

Zmiana założeń	-1,0%	Wartość wyjściowa	+1,0%
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(1 255 958)	4 449 103	1 228 269
- ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	(969 758)	939 442	953 523
- ENEA Nowa Energia Sp. z o.o.	(15 325)	848 593	15 325
- ENEA Ciepło Sp. z o.o.	(32 937)	743 073	32 938
- ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	(237 938)	1 917 995	226 483

Wpływ zmiany uprawnień do emisji CO₂ (wpływ zmian od 2022 r.)

Zmiana założeń	-1,0%	Wartość wyjściowa	+1,0%
Zmiana wartości odzyskiwalnej	347 268	4 449 103	(349 335)
- ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	294 493	939 442	(295 372)
- ENEA Nowa Energia Sp. z o.o.	-	848 593	-
- ENEA Ciepło Sp. z o.o.	6 721	743 073	(6 722)
- ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	46 054	1 917 995	(47 241)

W związku ze zidentyfikowanymi przesłankami świadczącymi o potencjalnej utracie wartości niefinansowych aktywów trwałych przez spółkę LWB S.A. wynikającej z faktu, że obecna wartość kapitalizacji rynkowej spółki przez długi czas utrzymuje się na niskim poziomie, ENEA S.A. przeprowadziła test na utratę wartości akcji. Test został oparty na porównaniu wartości księgowej akcji LWB S.A. do wartości odzyskiwalnej akcji oszacowanej na podstawie wartości użytkowej przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych przygotowanych przez Grupę LWB projekcji finansowych dla lat 2020-2051.

Ustalona w taki sposób wartość odzyskiwalna akcji Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. wynosi 2 241 387 tys. zł (wartość księgowa 1 485 716 tys. zł).

Poniżej przedstawiono kluczowe założenia przyjęte do oszacowania wartości użytkowej testowanych aktywów:

- z uwagi na powiązania pomiędzy poszczególnymi działami i funkcjonujący w kopalni sposób organizacji wszystkie aktywa spółki zostały uznane za jeden CGU;
- okres prognozy od 2021 do 2051 r. – został oszacowany na podstawie posiadanych przez spółkę na dzień bilansowy zasobów operatywnych węgla (dostępnych do wykorzystania przy pomocy obecnej – tj. istniejącej na dzień bilansowy – infrastruktury, głównie w odniesieniu do szybów). Od 2035 r. średnioroczny poziom wydobywania maleje, co jest wynikiem wyczerpywania się złóż w polu „Bogdanka” oraz przyjętego założenia wykorzystywania jedynie obecnie dostępnej infrastruktury);
- średni poziom wolumenu produkcji i sprzedaży węgla w latach 2021-2030 określono na 9,2 mln ton. W związku z konserwatywnym podejściem do założeń (mając także na uwadze zapisy zawarte w „Polityce energetycznej Polski do 2040 r.”) na potrzeby testu przyjęto, iż w kolejnych latach sprzedaż węgla będzie spadać w ślad za odchodzeniem gospodarki od węgla energetycznego. Jednak ze względu na niski jednostkowy koszt produkcji węgla oczekuje się utrzymania udziału w rynku na poziomie zawartym w Strategii;
- ceny węgla w latach 2021-2043 przyjęto na podstawie opracowań dokonanych na potrzeby własne LWB S.A. i całej Grupy Kapitałowej ENEA; średnią cenę sprzedaży węgla w tym okresie oszacowano na poziomie 11,35 zł/GJ, przy założeniu trendu bocznego w przedziale +/- 5%; od roku 2044 przyjęta została cena stała, na poziomie roku 2043;
- cały model jest bezinflacyjny;
- założono realny wzrost wynagrodzeń w całym okresie prognozy na poziomie odzwierciedlającym najlepszy możliwy szacunek Zarządu na dzień sporządzenia testu;
- jako stopę dyskontową przed opodatkowaniem przyjęto średnioważony, realny koszt kapitału (WACC) w wysokości 6,00% w całym okresie prognozy, oszacowany na podstawie najnowszych danych ekonomicznych (przy stopie wolnej od ryzyka wynoszącej 1,71% oraz współczynnika beta wynoszącym 1,07);
- średnioroczny poziom nakładów inwestycyjnych w całym okresie prognozy w wysokości 291 014 tys. zł w tym średnio 421 729 tys. zł w latach 2021-2035.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazuje, że istotnymi czynnikami wpływającymi na szacunki wartości odzyskiwalnej ośrodków generujących przepływy pieniężne są między innymi stopa dyskontowa oraz cena węgla energetycznego. Wyniki analizy wrażliwości modelu (zmiana wartości odzyskiwalnej) na zmianę kluczowych założeń przedstawiono poniżej.

Wpływ zmiany stopy dyskonta finansowego (wartość bazowa 6,00%)

Zmiana założeń	-0,5 p.p.	Wartość wyjściowa	+0,5 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	122 185	2 241 387	(112 932)

Wpływ zmiany ceny węgla

Zmiana założeń	-0,5%	Wartość wyjściowa	+0,5%
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(68 597)	2 241 387	68 597

W wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości akcji, stwierdzono, że wartość odzyskiwalna akcji LWB S.A. jest wyższa od wartości księgowej ujętej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ENEA S.A. W związku z powyższym, nie stwierdzono konieczności ujmowania wyników testu w sprawozdaniu finansowym ENEA S.A.

Biorąc pod uwagę trudną sytuację finansową Polskiej Grupy Górniczej S.A. (PGG), negatywne zmiany w środowisku rynkowym i gospodarczym tej spółki oraz plany wygaszania górnictwa węgla kamiennego w Polsce Spółka zidentyfikowała przesłanki świadczące o utracie wartości inwestycji w akcje PGG. W związku z powyższym, po przeprowadzeniu testu na utratę wartości, ENEA S.A. w 2020 r. zdecydowała się dokonać odpisu aktualizującego wartość inwestycji w akcje PGG w wysokości 254 421 tys. zł. Na 31 grudnia 2020 r. wartość inwestycji w akcje PGG w jednostkowym sprawozdaniu finansowym wynosi zero.

Realizacja projektu budowy Elektrowni Ostrołęka C

Według stanu na 31 grudnia 2020 r. ENEA S.A. posiadała 9 124 821 udziałów w Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł jeden udział i o łącznej wartości nominalnej 456 241 tys. zł.

23 grudnia 2019 r. ENEA S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrowni Ostrołęka Sp. o.o. umowę pożyczki, zgodnie z którą ENERGA S.A. udzieliła spółce Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. pożyczki w kwocie do 340 000 tys. zł na okres do 26 lutego 2021 r. Przedmiotowa umowa przewidywała warunkową sprzedaż ENEA S.A. (jeżeli ziszcza się okoliczności wskazane w pkt 1.8 Porozumienia z 30 kwietnia 2019 r., zawartego pomiędzy ENEA S.A. a ENERGA S.A.) połowy wierzytelności ENERGA S.A. wobec Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. z terminem zapłaty ustalonym na 31 stycznia 2021 r. za cenę równą wartości nominalnej zbywanych wierzytelności obejmujących w szczególności kwotę główną i odsetki na 31 stycznia 2021 r. Zgodnie z umową pożyczki ENEA S.A. była zobowiązana do zapłaty ceny za nabywane wierzytelności w dniu 31 stycznia 2021 r. ENERGA S.A. wypłaciła spółce Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. pierwszą transzę pożyczki w kwocie 160 000 tys. zł 23 grudnia 2019 r., drugą transzę w kwocie 17 000 tys. zł 13 stycznia 2020 r., a trzecią transzę w kwocie 163 000 tys. zł 22 kwietnia 2020 r. 30 czerwca 2020 r. warunek, o którym mowa powyżej został spełniony dla drugiej i trzeciej transzy pożyczki (dla pierwszej transzy warunek został spełniony już w grudniu 2019 r.), w kwocie 180 000 tys. zł. W związku z tym, na 30 czerwca 2020 r. ENEA S.A. ujęła przyszłą należność z tytułu wyżej wymienionych dwóch transzy pożyczki w łącznej kwocie 90 000 tys. zł, powiększonej o naliczone odsetki w kwocie 1 299 tys. zł oraz zobowiązanie wobec ENERGA S.A. w tej samej wysokości.

30 kwietnia 2020 r. PKN Orlen S.A. zakończył proces rozliczania wszystkich transakcji nabycia akcji ENERGA S.A. po zakończonym wezwaniu do zapisywania się na sprzedaż wszystkich akcji wyemitowanych przez ENERGA S.A., ogłoszonym przez PKN Orlen S.A. 5 grudnia 2019 r. W wyniku tego wezwania PKN Orlen S.A. nabył 331 313 082 akcje ENERGA S.A., które stanowią około 80% kapitału zakładowego ENERGA S.A. oraz około 85% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ENERGA S.A. 30 listopada 2020 r. PKN Orlen S.A., w wyniku rozliczenia transakcji nabycia akcji objętych w ramach kolejnego wezwania do zapisywania się na sprzedaż akcji ENERGA S.A., ogłoszonego przez PKN Orlen S.A. w dniu 21 września 2020 r., zwiększył swój udział w kapitale zakładowym ENERGA S.A. oraz w ogólnej liczbie głosów odpowiednio do poziomu 90,92% i 93,28%.

13 lutego 2020 r. ENEA S.A. zawarła porozumienie z ENERGA S.A. dotyczące zawieszenia przez ENERGA S.A. i ENEA S.A. finansowania projektu budowy Elektrowni Ostrołęka C. W porozumieniu ENEA S.A. oraz ENERGA S.A. zobowiązały się dokonać analiz w szczególności dotyczących parametrów technicznych, technologicznych, ekonomicznych i organizacyjnych oraz dalszego finansowania projektu.

ENERGA S.A. i ENEA S.A. przyjęły, że wstrzymanie finansowania projektu będzie powodowało konieczność zawieszenia przez spółkę wykonywania zawartego 12 lipca 2018 r. kontraktu na budowę Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW, a także umowy na przebudowę infrastruktury kolejowej dla obsługi Elektrowni Ostrołęka C z 4 października 2019 r.

14 lutego 2020 r. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przekazała Generalnemu Wykonawcy kontraktu budowa Elektrowni Ostrołęka "C" o mocy ok. 1000 MW z 12 lipca 2018 r. polecenie zawieszenia wykonywania całości prac związanych z tym kontraktem, z terminem wejścia w życie zawieszenia 14 lutego 2020 r.

18 kwietnia 2020 r. podpisane zostało porozumienie pomiędzy PKN Orlen S.A. a Skarbem Państwa w związku z planowanym przejęciem przez PKN Orlen kontroli kapitałowej nad ENERGA S.A. Strony Porozumienia przewidywały, że po przejęciu przez PKN Orlen kontroli nad ENERGA S.A. kontynuowane będą inwestycje strategiczne ENERGA S.A. PKN Orlen S.A. zadeklarował, że niezwłocznie po przejęciu kontroli nad ENERGA S.A. dokona weryfikacji warunków kontynuowania tych inwestycji, w szczególności budowy Elektrowni Ostrołęka C.

7 maja 2020 r. ENERGA S.A. poinformowała o przedłużeniu okresu analiz w ramach projektu Ostrołęka C. Zgodnie z treścią raportu bieżącego, przyjęto założenie, że prace w ramach analiz potrwać jeszcze około miesiąca.

W ramach prac analitycznych realizowanych w myśl porozumienia o zawieszeniu finansowania projektu, ENEA S.A. i ENERGA S.A. pracowały m.in. nad aktualizacją założeń biznesowych, technicznych oraz dotyczących struktury finansowania w modelu finansowym. Wyniki tych prac ze strony ENERGA S.A. zostały przekazane spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. 14 maja 2020 r., kiedy to spółka otrzymała kalkulacje dotyczące rentowności Projektu w wariancie jego kontynuowania w oparciu o paliwo węglowe. Wyniki te zostały wykorzystane do stworzenia testu CGU przez spółkę. Przeprowadzony przez Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. test CGU wskazuje, że dokończenie Projektu będzie generować ujemną wartość, co oznacza brak zasadności kontynuowania Projektu.

19 maja 2020 r. PKN Orlen S.A. opublikował raport bieżący nr 31/2020, w którym poinformował, że przekazał do ENERGA S.A. swoje stanowisko w związku z zapytaniem skierowanym do PKN Orlen S.A. przez ENERGA S.A. dotyczącym woli bezpośredniego zaangażowania finansowego w inwestycję obejmującą budowę energetycznego bloku węglowego realizowaną przez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrołęce (Inwestycja). PKN Orlen S.A. zadeklarował wstępny gotowość bezpośredniego zaangażowania finansowego w Inwestycję, wyłącznie w przypadku zmiany założeń technologicznych dla Inwestycji na technologię opartą na paliwie gazowym. PKN Orlen S.A. zadeklarował także swoją gotowość do rozmów z udziałowcami spółki, czyli z ENERGA S.A. oraz ENEA S.A. co do formy, zakresu i sposobu zaangażowania w Inwestycję.

Ponadto, 19 maja 2020 r. ENERGA S.A. opublikowała raport bieżący nr 41/2020, w którym poinformowała o otrzymaniu 19 maja 2020 r. od PKN Orlen S.A., większościowego akcjonariusza ENERGA S.A., deklaracji wstępnej gotowości bezpośredniego zaangażowania finansowego w inwestycję obejmującą budowę bloku energetycznego, realizowaną przez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Deklaracja była odpowiedzią na zapytanie ENERGA S.A. skierowane do PKN Orlen S.A. i została złożona wyłącznie pod warunkiem zmiany założeń technologicznych dla Inwestycji na technologię opartą na paliwie gazowym, co było jednym ze scenariuszy rozważanych w ramach analiz, o których ENERGA S.A. informowała w raportach bieżących nr 8/2020 z 13 lutego 2020 r., nr 11/2020 z 23 lutego 2020 r. oraz nr 38/2020 z 7 maja 2020 r.

19 maja 2020 r. ENEA S.A. otrzymała drogą elektroniczną kopię Uchwały nr 39/2020 Zarządu Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. z 19 maja 2020 r. w sprawie utworzenia odpisów aktualizujących wartość księgową aktywów spółki. Na skutek przeprowadzonego w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. testu na utratę wartości majątku trwałego, który jest konsekwencją aktualizacji przez Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. założeń biznesowych dotyczących realizacji projektu budowy elektrowni Ostrołęka C opartego o technologię węglową, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2019 ujęto udział ENEA S.A. w stracie netto Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. Z uwagi na to, że był on większy od wartości udziałów w tej spółce, została ona zmniejszona do zera. Również na 31 grudnia 2020 r. wartość udziałów ENEA S.A. w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wynosiła 0 zł.

2 czerwca 2020 r. Zarząd ENEA S.A. przyjął raport końcowy z analiz przeprowadzonych we współpracy z ENERGA S.A. w zakresie aspektów techniczno-technologicznych, ekonomicznych i organizacyjno-prawnych oraz dalszego finansowania projektu. Wnioski z przeprowadzonych analiz nie uzasadniają kontynuowania jego realizacji w dotychczasowej formie, tj. jako projektu budowy elektrowni wytwarzającej energię elektryczną w procesie spalania węgla kamiennego. Na powyższą ocenę wpływ mają m.in.:

- 1) zmiany regulacyjne na poziomie Unii Europejskiej i polityka kredytowa poszczególnych instytucji finansowych, wskazujące na istotnie większą dostępność finansowania dla projektów energetycznych opartych na spalaniu gazu, niż projektów węglowych;
oraz
- 2) przejście kontroli nad ENERGA S.A. przez PKN Orlen, którego strategia nie zakłada inwestycji w wytwarzanie energii elektrycznej w oparciu o spalanie węgla.

Jednocześnie, analiza techniczna potwierdziła możliwość realizacji wariantu budowy elektrowni wytwarzającej energię elektryczną w procesie spalania gazu ziemnego (Projekt gazowy) w dotychczasowej lokalizacji budowanego bloku węglowego. W konsekwencji powyższego, Zarząd ENEA S.A. podjął decyzję o zamiarze kontynuacji budowy jednostki wytwórczej w Ostrołęce z uwzględnieniem zmiany źródła zasilania z węglowego na gazowe.

2 czerwca 2020 r. zostało zawarte trójstronne porozumienie pomiędzy ENEA S.A., ENERGA S.A. oraz PKN Orlen S.A., określające następujące główne zasady współpracy w Projekcie gazowym:

- z zastrzeżeniami poczynionymi poniżej, kontynuację współpracy ENEA S.A. z ENERGA S.A. w ramach istniejącej spółki celowej, tj. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. i dokonanie rozliczenia pomiędzy ENEA S.A. i ENERGA S.A. kosztów związanych z Projektem oraz dokonanie rozliczenia z wykonawcami Projektu, według dotychczasowych zasad,
- uwzględnienie ewentualnej roli PKN Orlen S.A. w Projekcie gazowym w charakterze nowego wspólnika,
- udział ENEA S.A. w Projekcie gazowym jako wspólnika mniejszościowego z ograniczonym kwotowo limitem zaangażowania, w konsekwencji czego ENEA S.A. nie będzie podmiotem współkontrolującym Elektrownię Ostrołęka Sp. z o.o.,
- z zastrzeżeniem uzyskania niezbędnych zgód korporacyjnych, zawarcie nowej umowy wspólników w sprawie realizacji Projektu gazowego uwzględniającej powyższe zasady współpracy,

- realizację działań dla pozyskania finansowania dla Projektu gazowego przez ENERGA S.A. wspólnie z PKN Orlen S.A.

Począwszy od 2 czerwca 2020 r. strony powyższego porozumienia prowadziły rozmowy dotyczące zawarcia nowej umowy inwestycyjnej określającej zasady dalszej realizacji Projektu gazowego, w tym poziom zaangażowania finansowego każdej ze Stron. Równolegle ENEA S.A. przeprowadzała własne oceny dalszej zasadności udziału w tym projekcie.

22 grudnia 2020 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. podjęła decyzje w sprawie:

- rezygnacji ENEA S.A. z zaangażowania kapitałowego w budowę bloku gazowego w ramach Projektu Ostrołęka C, oraz
- uzgodnienia z ENERGA S.A. zasad rozliczenia kosztów realizacji projektu budowy bloku węglowego w ramach Projektu Ostrołęka C.

Podjęcie decyzji w ww. obszarze przez Radę Nadzorczą ENEA S.A. oraz stron zaangażowanych w Projekt Ostrołęka C skutkować będzie wyodrębnieniem w ramach Projektu Ostrołęka C (w tym rachunkowo i organizacyjnie) części przedsiębiorstwa związanego z prowadzeniem projektu gazowego. Od dnia wyodrębnienia koszty inwestycyjne związane z rozliczeniem projektu gazowego nie będą ponoszone przez ENEA S.A.

Ponadto, 22 grudnia 2020 r. zostały podpisane:

- porozumienie pomiędzy Spółką, ENERGA S.A. oraz Elektrownią Ostrołęka Sp. z o.o. w sprawie współpracy przy podziale Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. (Porozumienie podziałowe),
- porozumienie pomiędzy Spółką, a ENERGA S.A. w sprawie współpracy przy rozliczeniu projektu budowy bloku węglowego w ramach Projektu Ostrołęka C (Porozumienie rozliczeniowe).

Porozumienia te zostały podpisane w związku z decyzją o zmianie źródła zasilania dla budowanej Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW z węglowego na gazowe, oraz decyzją ENEA S.A. o nieuczestniczeniu w Projekcie gazowym.

W treści obydwu porozumień ENEA S.A. złożyła oświadczenie o rezygnacji z udziału w Projekcie gazowym. Powody rezygnacji z dalszego zaangażowania kapitałowego w budowę bloku gazowego związane są w szczególności z zamiarem intensyfikacji działań inwestycyjnych Grupy Kapitałowej ENEA w obszarze odnawialnych źródeł energii, jak również dedykowania nakładów związanych z konwersją zasilania węglowego na gazowe w obszarze wytwarzania dla posiadanych przez ENEA S.A. istniejących już aktywów wytwórczych, w odniesieniu do których Spółka jest pełnym właścicielem.

Okoliczność uzgodnienia Porozumień potwierdzać będzie również, iż w związku z decyzją ENEA S.A. o rezygnacji z Projektu gazowego pozostałe strony nie będą wywodzić z tej decyzji żadnych roszczeń względem ENEA S.A.

Zgodnie z postanowieniami Porozumienia podziałowego podział Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. nastąpi poprzez wydzielenie (w rozumieniu przepisów Kodeksu Spółek Handlowych) aktywów i pasywów (praw i obowiązków) oraz innych elementów, składających się na Projekt gazowy. Zakończenie procesu podziału tej spółki planowane jest na drugi kwartał 2021 r.

Porozumienie rozliczeniowe zostało zawarte jako konieczne dla realizacji postanowień Porozumienia podziałowego, wymagającej kooperacji wspólników Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o., w tym niezbędnego rozliczenia kosztów związanych z Projektem węglowym. Porozumienie rozliczeniowe przewiduje, że koszty związane z Projektem węglowym będą rozliczane w oparciu o dotychczasowe ustaleniami pomiędzy spółką, a ENERGA S.A. i ENEA S.A.

31 grudnia 2020 r., ENEA S.A., zgodnie z Porozumieniem rozliczeniowym (zmieniającym w tym zakresie umowę pożyczki z dnia 23 grudnia 2019 r.), odkupiła od ENERGA S.A. połowę wierzytelności ENERGA S.A. wobec Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. za cenę równą wartości nominalnej zbywanych wierzytelności w kwocie 170 000 tys. zł, powiększonej o odsetki naliczone na 31 grudnia 2020 r. w kwocie 11 617 tys. zł.

Na 31 grudnia 2020 r. odpisy aktualizujące wartość pożyczek udzielonych spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wynosiły łącznie 209 785 tys. zł, wraz z odsetkami (wartość pożyczek odpisano do zera). Łączny odpis aktualizujący wartość pożyczek udzielonych spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. rozpoznany w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 r. wyniósł 144 014 tys. zł i kwota ta została ujęta w jednostkowym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji: Odpisy aktualizujące aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Ponadto, w związku z przedstawioną 23 czerwca 2020 r. przez Generalnego Wykonawcę (GW) propozycją rozliczenia inwestycji, polegającej na budowie elektrowni Ostrołęka C w technologii węglowej, rozpoznano przesłankę do utworzenia rezerwy w kwocie 222 200 tys. zł (kwota ta została ujęta w jednostkowym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji: Odpis z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych) na przyszłe zobowiązania inwestycyjne wobec spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Wysokość tej rezerwy, w związku z dużym stopniem niepewności co do ostatecznych kwot roszczeń, jest najlepszym możliwym szacunkiem, opartym m.in. na propozycjach GW. Wysokość kwot wymaganych do rozliczenia Projektu węglowego jest obecnie przedmiotem szczegółowych analiz po stronie Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. i uzgodnień z GW.

26 lutego 2021 r. ENEA S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Aneks nr 1 do Umowy Pożyczki w kwocie do 340 000 tys. zł z 23 grudnia 2019 r. oraz Aneks nr 6 do Umowy Pożyczki do kwoty 58 000 tys. zł z 17 lipca 2019 r. Zgodnie z postanowieniami wyżej wymienionych aneksów spółka Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.

zobowiązała się do dokonania na rzecz ENEA S.A. jednorazowej spłaty pożyczek w kwocie odpowiednio 170 000 tys. zł oraz 29 000 tys. zł wraz z należnymi odsetkami w terminie do 30 czerwca 2021 r.

Zobowiązanie ENEA S.A. do zapewnienia finansowania spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wynikające z dotychczas zawartych porozumień (w szczególności z 28 grudnia 2018 r. oraz 30 kwietnia 2019 r. oraz Porozumienia rozliczeniowego), które nie zostało zrealizowane, wynosi 620 mln zł. ENEA S.A. nie posiada informacji o ewentualnych dodatkowych, poza wskazanymi powyżej, wpłatach, ani o ich terminach.

19. Zapasy

Zasady rachunkowości

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia, na którą składa się cena zakupu powiększona o koszty poniesione na ich zakup tj. w szczególności koszty transportu do miejsca składowania lub w koszcie wytworzenia nie wyższym od ceny sprzedaży netto pomniejszone o ewentualne odpisy aktualizujące wartość zapasów.

Rozchód zapasów ustala się z wykorzystaniem metody szczegółowej identyfikacji.

W ramach zapasów Spółka wykazuje świadectwa pochodzenia energii nabyte w celu umorzenia, nabyte w celu dalszej odsprzedaży.

Świadectwa pochodzenia energii - są potwierdzeniem wytworzenia energii w odnawialnym źródle energii (energia pochodząca np. z wiatru, wody, słońca, biomasy – tzw. certyfikaty zielone, energia pochodząca z biogazu rolniczego – tzw. certyfikaty błękitne). Wydaje je Prezes URE na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii w odnawialnych źródłach energii i kogeneracji.

Świadectwa efektywności energetycznej, czyli tzw. certyfikaty białe, są potwierdzeniem deklarowanej oszczędności energii wynikającej z podjętych przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej w trzech obszarach, tj.: zwiększenia oszczędności energii przez odbiorców końcowych, zwiększenia oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych oraz zmniejszenia strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyle i dystrybucji. Dla wymienionych kategorii przedsięwzięć przeprowadzane są przez Prezesa URE przetargi na tzw. białe certyfikaty. Wydaje je Prezes URE na wniosek podmiotu, który wygrał przetarg.

Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej powstają z chwilą zapisania w rejestrach świadectw pochodzenia energii oraz świadectw efektywności energetycznej, prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii S.A. (TGE S.A.). Prawa te są zbywalne i stanowią towar giełdowy. Przeniesienie praw następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu w rejestrze świadectw pochodzenia energii lub w rejestrze świadectw efektywności energetycznej. Prawa majątkowe wygasają w momencie ich umorzenia.

Świadectwa pochodzenia nabyte wycenia się według ceny nabycia, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Zgodnie z zapisami Ustawy Prawo energetyczne oraz Ustawy o efektywności energetycznej, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem energią i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym, jest obowiązane:

- uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia energii oraz świadectwa efektywności energetycznej lub
- uiścić opłaty zastępcze.

Spółka ma obowiązek uzyskać i przedstawić do umorzenia:

- świadectwa pochodzenia energii odpowiadające wielkościom ustalonym w rozporządzeniach do Prawa energetycznego, jako procent ogólnej sprzedaży energii dla odbiorców końcowych,
- świadectwa efektywności energetycznej o wartości wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego [toe], nie większej niż 3% ilorazu kwoty przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, osiągniętego za dany rok, w którym obowiązek ten jest realizowany i jednostkowej opłaty zastępczej. Kwotę przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym osiągniętą za dany rok rozliczeniowy pomniejsza się o kwoty i koszty, o których mowa w art. 12 ust. 4 Ustawy o efektywności energetycznej. Wielkość obowiązku w poszczególnych latach rozliczeniowych określana jest w rozporządzeniu do Ustawy o efektywności energetycznej.

Termin wykonania obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub poniesienia opłat zastępczych za dany rok wynika z obowiązujących przepisów prawa.

Spółka przedstawia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej do umorzenia, w cyklach miesięcznych, w celu realizacji obowiązku za dany rok obrotowy. W księgach rachunkowych ujęcie w kosztach umorzenia świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej następuje na podstawie decyzji o umorzeniu wydanej przez Prezesa URE, z zastosowaniem rozchodu według metody szczegółowej identyfikacji świadectwa.

W przypadku braku na dzień sprawozdawczy wystarczającej ilości świadectw wymaganych do wypełnienia obowiązków nałożonych przez Prawo energetyczne i Ustawę o efektywności energetycznej, Spółka tworzy rezerwy na

umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych.

Istotne osądy i szacunki

Ustalenie odpisów aktualizujących wartość zapasów wymaga oszacowania ich wartości netto możliwych do uzyskania bazując na najbardziej aktualnych cenach sprzedaży na moment dokonania szacunków.

Zapasy

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Świadectwa pochodzenia energii	65 489	216 449
Towary	211	1 011
Razem	65 700	217 460

Na zapasach nie ustanowiono zabezpieczeń.

Świadectwa pochodzenia energii

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Wartość netto na początek okresu	216 449	332 360
Nabycie	339 953	310 378
Umorzenie	(490 913)	(426 289)
Wartość netto na koniec okresu	65 489	216 449

Koszty związane z umorzeniem świadectw pochodzenia energii prezentowane są w pozycji: Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży.

20. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Zasady rachunkowości

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności handlowe ujmuje się początkowo w cenie transakcyjnej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. W sytuacji, gdy nie ma żadnych różnic między wartością początkową należności i kwotą (kwotami) w terminie (terminach) wymagalności (zapłaty), odsetki naliczone stopą efektywną nie pojawiają się.

Odpis z tytułu utraty wartości należności określony jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych. Oczekiwane straty kredytowe uwzględniają zarówno zaistniałe już zdarzenia niewykonania zobowiązania przez kontrahentów, jak również potencjalne, oszacowane straty kredytowe. Odpis tworzy się w ciężar kosztów ujętych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Istotne osądy i szacunki

Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Odpis z tytułu utraty wartości należności określony jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych. Oczekiwane straty kredytowe uwzględniają zarówno zaistniałe już zdarzenia niewykonania zobowiązania przez kontrahentów, jak również potencjalne, oszacowane straty kredytowe. Potencjalne straty kredytowe szacowane są z uwzględnieniem rodzaju, wieku, etapu egzekwowania należności, przy czym etapy postępowania to: należność bieżąca, należność przeterminowana przed przekazaniem do sądu, należność w postępowaniu sądowym lub komorniczym, należność w upadłości lub ugodzie sądowej. Należności odpisywane są w koszty na podstawie obowiązujących wewnętrznych regulacji z uwzględnieniem zapisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu dostaw i usług	1 189 940	932 723
Inne należności	172 887	84 029
Zaliczki	77 994	798
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	1 440 821	1 017 550
Minus: odpis aktualizujący wartość należności	(59 450)	(54 820)
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	1 381 371	962 730

W pozycji: Inne należności najistotniejszą wartość stanowią należności wynikające z rozliczeń w ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej.

21. Spółka jako leasingodawca / subleasingodawca finansowy lub operacyjny

Zasady rachunkowości

Spółka jako leasingodawca dokonuje klasyfikacji leasingu jako leasing finansowy lub leasing operacyjny.

ENE A S.A. ujmuje przychody z tytułu leasingu operacyjnego jako przychód metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Spółka (jako leasingodawca) przy leasingu finansowym przestaje ujmować leasingowany składnik aktywów jako składnik rzeczowych aktywów trwałych i ujmuje należności z tytułu leasingu finansowego w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów finansowych przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez leasingodawcę w ramach leasingu finansowego. Opłaty leasingowe dotyczące danego okresu sprawozdawczego zmniejszają inwestycję leasingową brutto, obniżając zarówno należność główną jak i kwotę niezrealizowanych przychodów finansowych.

Spółka występująca jako pośredni leasingodawca ujmuje główną umowę leasingową i umowę subleasingu jako dwie odrębne umowy. Wycena głównej umowy leasingowej, tj. wycena prawa do korzystania ze składnika aktywów i zobowiązania z tytułu leasingu, odbywa się zgodnie z metodologią wyceny standardowych umów leasingowych. Spółka (pośredni leasingodawca) klasyfikuje umowę subleasingu jako leasing finansowy lub leasing operacyjny w odniesieniu do prawa do użytkowania wynikającego z głównej umowy leasingowej.

Umowy subleasingu, których okres trwania stanowi istotną część okresu leasingu głównej umowy leasingu, klasyfikowane są jako leasing finansowy. W przeciwnym razie umowa subleasingu jest umową leasingu operacyjnego.

Spółka (pośredni leasingodawca) w czasie trwania umowy subleasingu, rozpoznaje zarówno przychody z tytułu odsetek w umowie subleasingu jak i koszty z tytułu odsetek w umowie głównej leasingu, które są prezentowane w szyku rozwartym.

Spółka (pośredni leasingodawca) ujmuje należności z tytułu subleasingu w kwocie sumy minimalnych należnych subleasingodawcy opłat leasingowych wynikających z umowy subleasingu finansowego zdyskontowanych o stopę procentową subleasingu. W oparciu o przyjętą stopę dyskontową następuje również podział stałej raty leasingowej wynikającej z umowy na część kapitałową oraz część odsetkową. Część kapitałowa pomniejsza wartość należności z tytułu subleasingu natomiast część odsetkowa jest ujmowana w rachunku wyników.

W momencie zawarcia przez Spółkę umowy subleasingu, która jest umową leasingu operacyjnego, Spółka (pośredni leasingodawca) kontynuuje ujmowanie w sprawozdaniu o sytuacji finansowej zobowiązania z tytułu leasingu oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów.

Spółka, występująca w roli leasingodawcy, nie ma możliwości skorzystania z praktycznego zwolnienia z wydzielenia komponentów leasingowych i nieleasingowych. Spółka musi alokować łączne wynagrodzenie z umowy do komponentów leasingowych i nieleasingowych w oparciu o jednostkowe ceny sprzedaży poszczególnych komponentów. Jednostkowe ceny sprzedaży mogą wynikać z cenników, na bazie których Spółka przygotowuje swoje oferty. Dla komponentów nieleasingowych zastosowanie ma MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*.

Ogólne informacje dotyczące ENEA S.A. jako leasingodawcy

ENE A S.A. występuje głównie jako subleasingodawca w umowach najmu pomieszczeń biurowych ze spółkami Grupy. Umowy te są zaklasyfikowane jako subleasing finansowy, Spółka z tego tytułu rozpoznaje przychody z tytułu odsetek.

21.1. Spółka jako leasingodawca / subleasingodawca finansowy

Uzgodnienie niezdykontowanych umownych opłat leasingowych z inwestycją leasingową netto

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
Niezdykontowane umowne opłaty leasingowe	4 501	6 401
Niezrealizowane przychody finansowe (efekt dykontowy)	(714)	(708)
Zdykontowane umowne opłaty leasingowe (inwestycja leasingowa netto)	3 787	5 693

Niezdykontowane umowne opłaty z tytułu leasingu finansowego (podział dotyczy okresu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów)

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
Poniżej jednego roku	3 818	3 424
Od jednego do pięciu lat	683	2 977
Wartość niezdykontowanych umownych opłat z tytułu leasingu finansowego	4 501	6 401

Przychody związane z umowami leasingu finansowego

	Rok zakończony 31 grudnia 2020	Rok zakończony 31 grudnia 2019
Przychody odsetkowe z tytułu leasingu finansowego	645	468

21.2. Spółka jako leasingodawca / subleasingodawca operacyjny

Niezdykontowane umowne opłaty z tytułu leasingu operacyjnego (podział dotyczy okresu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów)

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
Poniżej jednego roku	240	230
Od jednego do pięciu lat	306	480
Wartość niezdykontowanych umownych opłat z tytułu leasingu operacyjnego	546	710

Przychody związane z umowami leasingu operacyjnego

	Rok zakończony 31 grudnia 2020	Rok zakończony 31 grudnia 2019
Przychody z tytułu leasingu operacyjnego	312	70

22. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami

Zasady rachunkowości

Spółka ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Spółki do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Spółka przekazała klientowi. Aktywo ujmowane jest w przypadku, gdy Spółka spełniła zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłacił wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności.

Spółka ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Spółki do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Spółka otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.

Jeżeli klient dokonał płatności wynagrodzenia lub Spółka ma prawo do kwoty wynagrodzenia, które jest bezwarunkowe (tj. należność), zanim Spółka przekazała dobra lub usługi klientowi, Spółka przedstawia umowę jako zobowiązanie z tytułu umowy w chwili dokonania płatności lub, gdy płatność staje się należna (w zależności od tego, co nastąpi wcześniej).

Istotne osądy i szacunki

Niezafakturowane przychody ze sprzedaży na koniec okresu obrotowego

Oszacowanie wielkości sprzedaży energii nierozliczonej odbywa się na podstawie szacowanego zużycia energii elektrycznej w okresie od dnia ostatniego odczytu rozliczeniowego do końca okresu obrotowego (nota 8).

Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami

	Aktywa z tytułu umów z klientami	Zobowiązania z tytułu umów z klientami
Stan na 1 stycznia 2019	227 480	-
Zmiana stanu należności niezafakturowanych	(12 259)	-
Zmiana odpisu aktualizującego	2	-
Pozostałe zmiany	-	12 631
Stan na 31 grudnia 2019	215 223	12 631
Zmiana stanu należności niezafakturowanych	13 731	-
Zmiana odpisu aktualizującego	(49)	-
Korekty, przedpłaty	-	19 658
Stan na 31 grudnia 2020	228 905	32 289

Saldo aktywów z tytułu umów z klientami obejmuje przede wszystkim niezafakturowaną sprzedaż energii elektrycznej, natomiast saldo zobowiązań z tytułu umów z klientami obejmuje przede wszystkim zobowiązania wynikające z korekt sprzedaży związane m.in. z Ustawą o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw, a także przedpłaty.

23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne na rachunku bankowym, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności.

Środki pieniężne w kasie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości nominalnej. Środki pieniężne na rachunku bankowym, depozyty bankowe płatne na żądanie oraz inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie (w wartości nominalnej/początkowej powiększonej o naliczone do dnia bilansowego odsetki, skorygowanej o odpis na oczekiwane straty kredytowe).

W środkach pieniężnych i ich ekwiwalentach wykazywane są środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, w tym środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie rozliczeń z IRGiT.

Istotne osądy i szacunki

Zgodnie z przyjętymi przez ENEA S.A. zasadami oceny ryzyka kredytowego oraz zapisami MSSF 9 w zakresie oceny utraty wartości środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na 31 grudnia 2020 r. potencjalny wpływ został oszacowany przez Spółkę jako nieistotny.

Prezentacja depozytów w IRGiT

Są to środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie rozliczeń z Izbą Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A., które podlegają ocenie co do możliwości ich uwolnienia bez ponoszenia istotnej straty.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Środki pieniężne w banku	70 580	166 604
w tym split payment	30 035	12 499
Inne środki pieniężne	460 088	2 601 606
- lokaty	450 013	2 577 963
- cash pooling	-	20 446
- inne	10 075	3 197
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	530 668	2 768 210
Cash pooling	(152 574)	(52 599)
Środki pieniężne wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	378 094	2 715 611

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania z tytułu split payment – VAT rozdzielona płatność na 31 grudnia 2020 r. wynosiły 30 035 tys. zł (na 31 grudnia 2019 r. wynosiły 12 499 tys. zł), depozyt w IRGiT na 31 grudnia 2020 r. wynosił 6 500 tys. zł (na 31 grudnia 2019 r. 1 010 tys. zł). Na środkach pieniężnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

24. Kapitał własny

Zasady rachunkowości

Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy Spółki wykazywany jest w wysokości określonej i wpisanej w krajowym rejestrze sądowym, skorygowany odpowiednio o skutki hiperinflacji i rozliczenie skutków transakcji wydzielenia, połączenia i nabycia spółek. Podwyższenie kapitału podstawowego, które na koniec okresu sprawozdawczego zostało pokryte, a które oczekuje na rejestrację w krajowym rejestrze sądowym, jest również prezentowane jako kapitał podstawowy.

Kapitał własny

Stan na 31 grudnia 2020			
Seria akcji	Liczba akcji (w sztukach)	Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	Wartość księgową
Seria „A”	295 987 473	1	295 988
Seria „B”	41 638 955	1	41 639
Seria „C”	103 816 150	1	103 816
Liczba akcji razem	441 442 578		
Kapitał zakładowy razem			441 443
Kapitał zakładowy (wartość nominalna)*			441 443
Kapitał z rozliczenia połączenia			38 810
Kapitał zakładowy z tytułu przeszacowania o efekt hiperinflacji			107 765
Kapitał zakładowy razem			588 018
Stan na 31 grudnia 2019			
Seria akcji	Liczba akcji (w sztukach)	Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	Wartość księgową
Seria „A”	295 987 473	1	295 988
Seria „B”	41 638 955	1	41 639
Seria „C”	103 816 150	1	103 816
Liczba akcji razem	441 442 578		
Kapitał zakładowy razem			441 443
Kapitał zakładowy (wartość nominalna)*			441 443
Kapitał z rozliczenia połączenia			38 810
Kapitał zakładowy z tytułu przeszacowania o efekt hiperinflacji			107 765
Kapitał zakładowy razem			588 018

*kapitał zakładowy w całości został wpłacony

25. Dywidenda

Zasady rachunkowości

Płatność dywidend na rzecz akcjonariuszy ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Spółki w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności. Przychody z tytułu dywidend prezentowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów poniżej zysku operacyjnego.

Decyzję w sprawie pokrycia straty za rok 2020 podejmą akcjonariusze na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w 2021 r. Zarząd przedstawi rekomendację co do sposobu pokrycia straty w II kwartale 2021 r.

30 lipca 2020 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., zgodnie z którą 100% zysku netto za rok 2019 zostało przekazane na kapitał rezerwowy z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji.

20 maja 2019 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., zgodnie z którą 100% zysku netto za rok 2018 zostało przekazane na kapitał rezerwowy z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji.

26. Polityka zarządzania kapitałem

Podstawowym założeniem Spółki w zakresie zarządzania źródłami finansowania jest uzyskanie optymalnej struktury pasywów w celu obniżenia kosztu finansowania działalności, zapewnienia ratingu kredytowego na poziomie inwestycyjnym i źródeł finansowania dla działalności operacyjnej i inwestycyjnej Spółki oraz jej spółek zależnych. Realizowane działania w tym zakresie zmiernają także do zapewnienia bezpieczeństwa finansowego Spółki i satysfakcjonującej wartości dla akcjonariuszy. Przy optymalizowaniu struktury pasywów poprzez stosowanie dźwigni finansowej istotne jest utrzymanie bazy kapitałowej na poziomie pozwalającym na budowanie zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku. ENEA S.A. monitoruje efektywność i stabilność kapitałów przy pomocy wskaźnika zadłużenia oraz wskaźników rentowności kapitału. Celem Spółki jest zwiększanie efektywności kapitału przy jednoczesnym jego utrzymaniu na bezpiecznym poziomie.

27. Zobowiązania z tytułu zadłużenia

Zasady rachunkowości

Zobowiązania finansowe w tym kredyty, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie **kredyty, pożyczki i papiery dłużne** są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem finansowania.

Po początkowym ujęciu zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i papierów dłużnych są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem finansowania oraz dyskonta i premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Zobowiązania finansowe obejmujące kredyty, pożyczki oraz papiery dłużne klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Zasady rachunkowości dotyczące **zobowiązań finansowych** zostały szerzej opisane w części dotyczącej instrumentów finansowych i wartości godziwej (nota 31), natomiast **zobowiązania z tytułu leasingu** w nocie prawa do korzystania ze składnika aktywów (nota 16).

Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Kredyty bankowe	1 685 532	1 888 094
Obligacje	4 874 054	5 854 886
Długoterminowe	6 559 586	7 742 980
Kredyty bankowe	206 520	168 137
Obligacje	1 003 999	1 920 505
Krótkoterminowe	1 210 519	2 088 642
Razem	7 770 105	9 831 622

Zgodnie z przyjętym modelem finansowania ENEA S.A. w celu zapewnienia finansowania bieżącej działalności oraz potrzeb inwestycyjnych spółek należących do Grupy Kapitałowej ENEA zawiera z zewnętrznymi instytucjami finansowymi umowy dotyczące programów emisji obligacji i/lub umowy kredytowe.

Kredyty i pożyczki

Poniżej przedstawiono zestawienie kredytów i pożyczek w Spółce:

Lp.	Spółka	Podmiot udzielający	Data zawarcia umowy	Łączna kwota umowy	Wartość zadłużenia na 31 grudnia 2020 (kapitał)	Wartość zadłużenia na 31 grudnia 2019 (kapitał)	Oprocentowanie	Termin ostatecznej spłaty
1.	ENEA S.A.	EBI	18 października 2012 r. (A) oraz 19 czerwca 2013 r. (B)	1 425 000	1 013 543	1 138 956	Stała stopa procentowa lub WIBOR 6M +marża	17 czerwca 2030 r.
2.	ENEA S.A.	EBI	29 maja 2015 r. (C)	946 000	878 500	915 167	Stała stopa procentowa lub WIBOR 6M +marża	15 września 2032 r.
3.	ENEA S.A.	PKO BP S.A.	28 stycznia 2014 r., Aneks nr 2 z 4 grudnia 2019 r.	300 000	-	-	WIBOR 1M +marża	31 grudnia 2022 r.
4.	ENEA S.A.	Bank Pekao S.A.	28 stycznia 2014 r., Aneks nr 2 z 4 grudnia 2019 r.	150 000	-	-	WIBOR 1M +marża	31 grudnia 2022 r.
5.	ENEA S.A.	BGK	7 września 2020 r.	250 000	-	-	WIBOR 1M +marża	7 września 2022 r.
Razem				3 071 000	1 892 043	2 054 123		
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej					9	2 108		
Razem				3 071 000	1 892 052	2 056 231		

ENEA S.A. posiada obecnie umowy kredytowe zawarte z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) na łączną kwotę 2 371 000 tys. zł (Umowa A 950 000 tys. zł i Umowa B 475 000 tys. zł oraz Umowa C 946 000 tys. zł). Środki pozyskane z EBI zostały przeznaczone na sfinansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego dotyczącego modernizacji i rozbudowy sieci energetycznych ENEA Operator Sp. z o.o. Środki z Umowy A, B i C zostały w pełni wykorzystane. Oprocentowanie kredytów może być stałe lub zmienne. W okresie 12 miesięcy, zakończonym 31 grudnia 2020 r., ENEA S.A. zawarła umowę o kredyt w rachunku bieżącym z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK). Limit kredytu wynosi 250 000 tys. zł. Pozyskane z BGK środki zostaną przeznaczone na finansowanie bieżącej działalności kredytobiorcy.

Programy emisji obligacji

Poniżej przedstawiono zestawienie obligacji wyemitowanych przez ENEA S.A.:

Lp.	Nazwa programu emisji obligacji	Data zawarcia Programu	Kwota Programu	Wartość wyemitowanych niewykupionych obligacji na 31 grudnia 2020	Wartość wyemitowanych niewykupionych obligacji na 31 grudnia 2019	Oprocentowanie	Termin wykupu
1.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z PKO BP S.A., Bankiem Pekao S.A., Santander BP S.A., Citi BH S.A.	21 czerwca 2012 r.	3 000 000	2 140 000	3 000 000	WIBOR 6M +marża	Jednorazowy wykup danej serii w terminach od czerwca 2020 r. do czerwca 2022 r.
2.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	15 maja 2014 r.	1 000 000	720 000	800 000	WIBOR 6M +marża	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna w grudniu 2026 r.
3.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z PKO BP S.A., Bankiem Pekao S.A. oraz mBankiem S.A.	30 czerwca 2014 r.	5 000 000	2 500 000	3 378 200	WIBOR 6M +marża	Jednorazowy wykup danej serii, w lutym br. dokonano wykupu 878 mln zł, kolejne w: wrześniu 2021 r., czerwcu 2024 r.
4.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	3 grudnia 2015 r.	700 000	532 779	608 890	WIBOR 6M +marża	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna we wrześniu 2027 r.
Razem			9 700 000	5 892 779	7 787 090		
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej				(14 726)	(11 699)		
Razem			9 700 000	5 878 053	7 775 391		

W okresie 12 miesięcy, zakończonym 31 grudnia 2020 r., ENEA S.A. nie zawierała nowych umów programowych dotyczących emisji obligacji.

Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej oraz transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe

Transakcje te zostały opisane w nocie 34.4 i 34.5.

Warunki finansowania – kowenanty

Umowy finansowania przewidują konieczność spełnienia przez ENEA S.A. i Grupę Kapitałową ENEA między innymi określonych wskaźników finansowych. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz w trakcie roku 2020 ENEA S.A. nie naruszyła zapisów umów kredytowych, na podstawie których byłaby zobowiązania do wcześniejszej spłaty zadłużenia długoterminowego.

Zobowiązania z tytułu leasingu

	Stan na 31 grudnia 2020			Stan na 31 grudnia 2019		
	Zobowiązania z tytułu leasingu	Odsetki	Razem	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Odsetki	Razem
Poniżej jednego roku	5 431	774	6 205	5 470	1 044	6 514
Od jednego do pięciu lat	1 205	3 357	4 562	8 520	3 463	11 983
Powyżej pięciu lat	24 679	26 326	51 005	22 450	26 738	49 188
Razem	31 315	30 457	61 772	36 440	31 245	67 685

Przedmiotem umów objętych przepisami MSSF 16 są umowy leasingu (samochody osobowe), prawa wieczystego użytkowania gruntów, umowy najmu dzierżawy spełniające definicję leasingu (powierzchnie biurowe w budynkach). Spółka wyznacza czas leasingu tj. nieodwołalny okres leasingu, łącznie z:

- okresem dotyczącym opcji przedłużenia umowy leasingu, jeżeli jest wystarczająco pewne, że Spółka skorzysta z tego prawa;

- b) okresem dotyczącym opcji wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli jest wystarczająco pewne, że Spółka nie skorzysta z tego prawa.

Spółka dla umów leasingowych, przyjmuje okres leasingu zgodny z okresem umowy. Dla umów zawartych na czas nieokreślony, Spółka ustala minimalny okres przywiązania obu stron do umowy. Jeśli Spółka nie jest w stanie określić jak długo ma zamiar korzystać ze składnika aktywów, a taki szacunek mógłby zostać potraktowany jako okres leasingu w przypadku umów na czas nieokreślony, Spółka przyjmuje, że nieodwoływalnym okresem umowy będzie okres wypowiedzenia tej umowy. W przypadku prawa do wieczystego użytkowania gruntów, Spółka określa okres leasingu zgodnie z okresem, na który prawo zostało przyznane. Przedmiotem leasingu w 2020 r. był również najem miejsc parkingowych.

Koszty związane z umowami leasingu

	Rok zakończony 31 grudnia 2020	Rok zakończony 31 grudnia 2019
Koszty odsetkowe od zobowiązań z tytułu leasingu	(963)	(1 116)

Bieżąca wartość przyszłych płatności z tytułu leasingu obliczana jest z zastosowaniem stopy leasingu. W przypadku, gdy stopa leasingu nie jest znana, Spółka stosuje krańcową stopę procentową, czyli stopę, do której zapłaty byłaby zobowiązana w oparciu o podobną umowę leasingową lub, gdy nie można jej ustalić, stopę procentową, na dzień rozpoczęcia leasingu, przy której ENEA S.A. musiałaby dokonać pożyczki środków niezbędnych do zakupu podobnego składnika aktywów, na podobny okres i przy zachowaniu podobnych zabezpieczeń.

Spółka ma możliwości skorzystania z praktycznego zwolnienia i może nie stosować modelu ujmowania leasingu w odniesieniu do:

- leasingu krótkoterminowego (na okres leasingu 12 miesięcy lub mniej, umowa nie zawiera prawa wykupu aktywa),
- leasingu niskocennych aktywów, których wartość początkowa w przypadku nowych aktywów nie przekracza kwoty 10 tys. zł (nawet jeśli ich wartość jest istotna po zagregowaniu).

W przypadku, gdy Spółka zdecyduje się na zastosowanie zwolnienia, wówczas rozpoznaje płatności leasingowe, jako koszt zgodnie z metodą liniową przez okres leasingu lub według innej metody, jeżeli lepiej odzwierciedla korzyści Spółki. Zwolnienie nie dotyczy sytuacji, w której Spółka przekazuje składnik aktywów w subleasing lub spodziewa się przekazania.

Ogólne informacje dotyczące Spółki jako leasingobiorcy

W Spółce nie występują istotne przyszłe wpływy pieniężne, które nie byłyby uwzględnione w wycenie zobowiązania leasingowego oraz kowenanty nałożone przez leasingodawców. ENEA S.A. w 2020 r. nie była stroną umowy leasingu zwrotnego.

Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu i dzierżawy niebędących leasingiem (podział dotyczy okresu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów)

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2019
Poniżej jednego roku	80	90
Wartość przyszłych zobowiązań z tytułu umów najmu i dzierżawy niebędących leasingiem	80	90

28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zasady rachunkowości

Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania zaklasyfikowane jako zobowiązania finansowe ujmują się początkowo według wartości godziwej, która odpowiada wartości nominalnej, pomniejszonej o koszty transakcyjne, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, metodą efektywnej stopy procentowej.

Pozostałe zobowiązania niestanowiące zobowiązań finansowych ujmują się początkowo w wartości nominalnej i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymagalnej zapłaty.

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Pozostałe zobowiązania długoterminowe, w tym:	-	80 123
Zobowiązanie z tytułu cesji umowy pożyczki	-	80 123
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	438 241	567 409
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	348 549	504 230
Zobowiązania z tytułu podatków (z wyłączeniem podatku dochodowego)	84 857	60 293
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych	455	57
Inne	4 380	2 829
Razem	438 241	647 532

29. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zasady rachunkowości

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Do krótkoterminowych świadczeń pracowniczych ENEA S.A. zalicza między innymi: wynagrodzenia miesięczne, wynagrodzenia z tytułu premii rocznej, prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii, krótkoterminowe płatne nieobecności (wynagrodzenie za niewykorzystane urlopy) wraz z należnymi składkami na ubezpieczenia społeczne, nagrodę na Dzień Energetyka.

Zobowiązanie z tytułu krótkoterminowych (kumulowanych) płatnych nieobecności jest ujmowane, nawet jeżeli płatne nieobecności nie uprawniają do ekwiwalentu pieniężnego. Spółka ustala przewidywany koszt kumulowanych płatnych nieobecności jako dodatkową kwotę, którą zgodnie z przewidywaniami zapłaci w wyniku niewykorzystanego uprawnienia ustalonego na dzień bilansowy.

Pozostałe zobowiązania są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy reprezentantami pracowników, a reprezentantami Spółki pracownikom ENEA S.A. przysługują określone świadczenia z innych tytułów niż wynagrodzenie za pracę. Świadczenia te finansowane są w całości przez Spółkę. Do oszacowania zobowiązań z tytułów tych świadczeń stosuje się metody aktuarialne.

Programy określonych świadczeń

Do programów określonych świadczeń Spółka zalicza:

1) Odprawy emerytalne i rentowe

Pracownicy przechodzący na emeryturę (rentę) uprawnieni są do otrzymania odpraw emerytalnych w formie gratyfikacji pieniężnych. Wysokość tych odpraw zależy od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia.

2) Odprawy pośmiertne

W przypadku śmierci pracownika w czasie trwania stosunku pracy lub w czasie pobierania po jego rozwiązaniu zasiłku z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby, rodzinie przysługuje od pracodawcy odprawa pośmiertna. Wysokość tej odprawy zależy od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia.

3) Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę.

Pracownikom, którzy przepracowali w Spółce co najmniej rok, przechodzącym na emeryturę, przysługuje prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii. Emeryci i renciści mają prawo do ekwiwalentu pieniężnego w wysokości 3 000 kWh x 80% ceny energii elektrycznej i składnika zmiennego opłaty przesyłowej oraz 100% wartości opłaty stałej sieciowej i opłaty abonamentowej wg taryfy jednostrefowej ogólnie obowiązującej dla gospodarstw domowych. Ekwiwalent pieniężny wypłacany jest dwa razy w roku, w wysokości stanowiącej każdorazowo połowę rocznego ekwiwalentu. Wartość ekwiwalentu jest waloryzowana o wzrost ceny energii elektrycznej wg taryfy ogólnie obowiązującej dla gospodarstw domowych w roku poprzedzającym wypłatę. Prawo to, w przypadku zgonu pracownika przechodzi na małżonka w przypadku pobierania przez małżonka renty rodzinnej.

4) Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów objętych opieką socjalną przez Spółkę

Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów objętych opieką socjalną przez Spółkę dokonywany jest w wysokości wynikającej z obowiązujących przepisów.

Świadczenia pracownicze wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zobowiązaniach z tytułu świadczeń pracowniczych, a zmiana stanu rezerw prezentowana jest w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Zyski i straty aktuarialne są w całości ujmowane w innych całkowitych dochodach.

Nagrody jubileuszowe

Do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych ENEA S.A. zalicza nagrody jubileuszowe. Wysokość tych nagród zależy od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia. Zyski i straty aktuarialne są w całości ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Program określonych składek

1) Składki ubezpieczeń społecznych

System ubezpieczeń społecznych działa na zasadach programu państwowego, zgodnie z którym na Spółce ciąży obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne dla pracowników w momencie, gdy stają się one należne. Spółka nie jest zobowiązana ani prawnie, ani zwyczajowo do wypłaty przyszłych świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych. Spółka ujmuje koszt składek dotyczących bieżącego okresu w zysku lub stracie bieżącego okresu jako koszt świadczeń pracowniczych.

2) Pracowniczy Program Emerytalny

Zgodnie z załącznikiem do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy Spółka prowadzi Pracowniczy Program Emerytalny w formie grupowego ubezpieczenia pracowników z funduszem kapitałowym na zasadach określonych w ustawie i wynegocjowanych ze stroną związkową.

Z Pracowniczego Programu Emerytalnego mogą korzystać pracownicy Spółki po roku pracy niezależnie od rodzaju umowy o pracę.

Pracownicy przystępują do Pracowniczego Programu Emerytalnego (PPE) na warunkach określonych poniżej:

- ubezpieczenie zawiera się w formie ubezpieczenia grupowego na życie z ochroną ubezpieczeniową,
- poziom składki podstawowej ustala się w wysokości 7% wynagrodzenia uczestnika,
- 90% składki podstawowej przeznacza się na składkę inwestycyjną a 10% na ochronę ubezpieczeniową.

Spółka ujmuje koszt składek na PPE dotyczących bieżącego okresu w zysku lub stracie jako koszt świadczeń pracowniczych.

Istotne osądy i szacunki

Przyjęto wycenę rezerw na długoterminowe świadczenia pracownicze sporządzoną poprzez określenie salda zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego z tytułu przewidywanych przyszłych wypłat świadczeń, obliczoną metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarium.

Szacowanie zobowiązań z tytułu następujących świadczeń dokonywane jest przez aktuarium metodą „Projected Unit Credit Method” (tę samą metodę zastosowano przy analizie wrażliwości dla programów określonych świadczeń):

- odprawy emerytalne i rentowe,
- odprawy pośmiertne
- prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę,
- odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów objętych opieką socjalną przez Spółkę.

Na dokonany szacunek mają wpływ stopa dyskontowa oraz tempo długookresowego wzrostu wynagrodzeń. Do obliczeń przyjmuje się podstawowe dane indywidualnie dla poszczególnych pracowników zatrudnionych w Spółce wg stanu na dany dzień sprawozdawczy (z uwzględnieniem płci zatrudnionego), z następujących obszarów:

- wiek zatrudnionego,
- staż pracy w Spółce,
- staż pracy ogółem,
- wynagrodzenie, stanowiące podstawę wymiaru wysokości nagrody jubileuszowej i odprawy emerytalno-rentowej.

Założenia aktuarialne wykorzystywane do obliczenia szacunków zostały przedstawione poniżej.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i pozostałe	22 847	24 263
Odprawy emerytalne	2 686	2 338
Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	44 964	44 556
Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	7 333	7 555
Odprawy pośmiertne	495	448
Nagrody jubileuszowe	9 458	8 405
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych razem	87 783	87 565
<i>Długoterminowe</i>	<i>60 146</i>	<i>58 693</i>
<i>Krótkoterminowe</i>	<i>27 637</i>	<i>28 872</i>

Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31 grudnia 2020

	Odprawy emerytalne i rentowe	Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Razem
Stan na 1 stycznia 2020	2 338	44 556	7 555	448	8 405	63 302
Koszty ujęte w zyskach lub stratach, w tym:	343	1 164	267	66	1 667	3 507
koszty bieżącego zatrudnienia	299	272	114	57	1 140	1 882
koszty odsetek	44	892	153	9	164	1 262
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założonych ex-post	-	-	-	-	256	256
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	-	-	-	-	(241)	(241)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	-	-	-	-	348	348
Koszty ujęte w innych składnikach całkowitego dochodu, w tym:	27	2 234	(45)	(20)	-	2 196
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założonych ex-post	(54)	(2 754)	(360)	(13)	-	(3 181)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	(81)	(319)	(70)	(30)	-	(500)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	162	5 307	385	23	-	5 877
Zmniejszenie zobowiązania z tytułu wypłat świadczeń (wartość ujemna)	(22)	(2 990)	(444)	1	(614)	(4 069)
Razem zmiany	348	408	(222)	47	1 053	1 634
Stan na 31 grudnia 2020	2 686	44 964	7 333	495	9 458	64 936
<i>Długoterminowe</i>	<i>2 421</i>	<i>41 658</i>	<i>6 914</i>	<i>469</i>	<i>8 684</i>	<i>60 146</i>
<i>Krótkoterminowe</i>	<i>265</i>	<i>3 306</i>	<i>419</i>	<i>26</i>	<i>774</i>	<i>4 790</i>

Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31 grudnia 2019

	Odprawy emerytalne i rentowe	Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Razem
Stan na 1 stycznia 2019	1 608	43 802	6 283	328	6 382	58 403
Koszty ujęte w zyskach lub stratach, w tym:	265	1 504	264	55	2 623	4 711
koszty bieżącego zatrudnienia	220	205	73	45	975	1 518
koszty odsetek	45	1 299	191	10	180	1 725
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założonych ex-post	-	-	-	-	706	706
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	-	-	-	-	(156)	(156)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	-	-	-	-	918	918
Koszty ujęte w innych składnikach całkowitego dochodu, w tym:	465	2 566	1 383	65	-	4 479
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założonych ex-post	376	5 594	1 372	61	-	7 403
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	(56)	(227)	(187)	(8)	-	(478)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	145	(2 801)	198	12	-	(2 446)
Zmniejszenie zobowiązania z tytułu wypłat świadczeń (wartość ujemna)	-	(3 316)	(375)	-	(600)	(4 291)
Razem zmiany	730	754	1 272	120	2 023	4 899
Stan na 31 grudnia 2019	2 338	44 556	7 555	448	8 405	63 302
<i>Długoterminowe</i>	<i>2 036</i>	<i>41 495</i>	<i>7 108</i>	<i>422</i>	<i>7 632</i>	<i>58 693</i>
<i>Krótkoterminowe</i>	<i>302</i>	<i>3 061</i>	<i>447</i>	<i>26</i>	<i>773</i>	<i>4 609</i>

Założenia aktuarialne

Założenia	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Długookresowa przewidywana roczna stopa wzrostu wynagrodzeń	1,8% w 2021 r., 2,45% w roku 2022 r., 2,40% w 2023 r., 2,5% w następnych latach	2,7%
Przewidywana stopa wzrostu wartości odpisu na ZFŚS	14,8% w 2022 r., 4,4% w 2023 r., 4,6% w 2024 r., 5,2% w 2025 r., 5,4% w 2026 r., 5,5% w latach 2027-2030, 5,2% w pozostałych latach prognozy.	13,95% w 2021 r., 5,7% w latach 2022-2026, 5,6% w latach 2027-2029, 5,2% w pozostałych latach prognozy.
Stopa dyskontowa	1,5%	2,15%
Wartość ekwiwalentu energetycznego	1 515,73 zł	1 330,25 zł
Wzrost wartości ekwiwalentu pieniężnego wypłacanego w ramach ulgowej odpłatności za energię	1,5% w 2021 r., 8,1% w 2022 r., 4,0% w 2023 r., 4,1% w latach 2024-2027, w kolejnych latach na poziomie 2,5%	w roku 2020 na poziomie 23,18%, w roku 2021 -4,0%, w latach 2022-2026 wzrost o 5,0%, w kolejnych latach na poziomie 2,5%
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie przyjęte do wyciszczenia zobowiązania ZFŚS	4 134,02 zł	4 134,02 zł

Analiza wrażliwości dla programów określonych świadczeń

Programy określonych świadczeń:	Wpływ zmiany założenia aktuarialnego na wysokość zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń	
	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Stopa dyskonta	(5 512)	6 777
Stopa przewidywanego wzrostu wynagrodzeń	1 435	(1 177)
Średni wzrost wartości ekwiwalentu pieniężnego dla ulgowej odpłatności za energię elektryczną	4 747	(3 979)

Zapadalność zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń

Średni ważony okres obowiązywania zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń (w latach)	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Odprawy emerytalne i rentowe	20,0	20,2
Odprawy pośmiertne	13,2	13,0
Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	10,6	10,2
Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	12,9	12,2

30. Rezerwy

Zasady rachunkowości

Rezerwy tworzone są, gdy na Spółce ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy na zobowiązania wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Imiennie tworzone są rezerwy na przewidywane straty związane z sądowym powództwem zgłoszonym przeciwko Spółce. Kwota, na którą tworzona jest rezerwa, stanowi najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Koszt ich utworzenia ujmowany jest w pozostałych kosztach operacyjnych.

Wykorzystanie uprzednio utworzonej rezerwy, na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, księguje się w momencie powstania tych zobowiązań na zmniejszenie rezerwy.

Niewykorzystane rezerwy, w przypadku zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie, zwiększają odpowiednio przychody finansowe lub pozostałe przychody operacyjne.

Spółka tworzy rezerwy na bezumowne korzystanie z gruntów tylko na roszczenia skierowane na drogę sądową.

Spółka tworzy również rezerwy na tzw. umowy rodzące obciążenia, jeżeli koszty wypełnienia obowiązku wynikającego z umowy przewyższają korzyści, które (według przewidywań) będą uzyskane na mocy tej umowy.

Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii oraz świadectwa efektywności energetycznej

Spółka tworzy rezerwy na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych.

Podstawą do określenia rezerw na umorzenie świadectw pochodzenia energii dla każdego z walorów jest ilość świadectw pochodzenia, stanowiąca różnicę między ilością świadectw wymaganą do umorzenia zgodnie z wymogami Prawa energetycznego, a ilością świadectw umorzonych na dany dzień sprawozdawczy.

Podstawą do określenia rezerw na umorzenie świadectw efektywności energetycznej jest ilość świadectw wyrażona w tonach oleju ekwiwalentnego, stanowiąca różnicę między ilością świadectw wymaganą do umorzenia zgodnie z wymogami Ustawy o efektywności energetycznej, a ilością świadectw umorzonych na dzień sprawozdawczy.

Rezerwę wycenia się:

- 1) w pierwszej kolejności w oparciu o cenę nabycia dla posiadanych, ale nieumorzonych na dzień bilansowy świadectw efektywności energetycznej,
- 2) w drugiej kolejności w oparciu o cenę nabycia wynikającą z zawartych przez Spółkę umów sprzedaży, w zakresie tej części świadectw, które Spółka planuje otrzymać w pierwszej kolejności,
- 3) w trzeciej kolejności w oparciu o średnioważoną cenę w transakcjach sesyjnych zawartych na Rynku Praw Majątkowych prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii S.A. w trakcie miesiąca, w którym przypada dzień sprawozdawczy, na który ustalana jest wartość rezerwy,
- 4) a w przypadku braku takich transakcji lub w przypadku niedoboru na rynku uniemożliwiających Spółce

nabycie wystarczającej ilości praw wymaganych do realizacji obowiązku, brakująca ilość rezerwy wyceniana jest w oparciu o jednostkową opłatę zastępczą dla danego roku obrotowego.

Rezerwa na świadectwa pochodzenia zostanie zrealizowana w I i II kwartale 2021 r.

Istotne osądy i szacunki

Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości

Rezerwy na bezumowne korzystanie z gruntów dotyczą roszczeń osób władających nieruchomościami, co do których Spółka nie miała tytułu prawnego do korzystania. Roszczenia te dotyczą w większości przypadków żądania wypłaty odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu, ustanowienia czynszu dzierżawnego lub w pojedynczych przypadkach żądań związanych ze zmianą lokalizacji obiektu (przywrócenia gruntu do stanu pierwotnego).

Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia

Spółka wykazuje w tej pozycji rezerwy na sprawy sądowe niezwiązane z bezumownym korzystaniem z gruntów. Czas wpływu korzyści ekonomicznych z tytułu tych rezerw nie jest możliwy do oszacowania.

Rezerwa na roszczenia z tytułu rozwiązyanych umów na zakup praw majątkowych

Ujęcie wymaga dokonania najbardziej właściwego szacunku obejmującego potencjalną wypłatę odszkodowań z tytułu rozwiązania umów na zakup praw majątkowych (nota 40.7).

Zmiana stanu rezerw na zobowiązania i inne obciążenia

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020 r.:

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów	Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia	Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii	Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	Rezerwa na rozliczenie inwestycji	Razem
Stan na 1 stycznia 2020	3 064	166 164	192 189	68 565	-	429 982
Zwiększenie istniejących rezerw	-	39 323	133 794	50 821	222 200*	446 138
Wykorzystanie rezerw	(39)	(3 134)	(157 971)	(68 565)	-	(229 709)
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(750)	(2 258)	-	-	-	(3 008)
Stan na 31 grudnia 2020	2 275	200 095	168 012	50 821	222 200	643 403
<i>Krótkoterminowe</i>	<i>2 275</i>	<i>200 095</i>	<i>168 012</i>	<i>50 821</i>	<i>222 200</i>	<i>643 403</i>

* Szczegóły dotyczące zawiązania wskazanej rezerwy zostały opisane w nocie 18.

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów	Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia	Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii	Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	Razem
Stan na 1 stycznia 2019	2 794	126 874	304 274	78 981	512 923
Zwiększenie istniejących rezerw	501	43 547	176 648	68 565	289 261
Wykorzystanie rezerw	-	(816)	(288 733)	(78 981)	(368 530)
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(231)	(3 441)	-	-	(3 672)
Stan na 31 grudnia 2019	3 064	166 164	192 189	68 565	429 982
<i>Krótkoterminowe</i>	<i>3 064</i>	<i>166 164</i>	<i>192 189</i>	<i>68 565</i>	<i>429 982</i>

Opis istotnych roszczeń oraz zobowiązań warunkowych został przedstawiony w nocie 40.

Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia

W 2020 r. ENEA S.A. utworzyła rezerwę na poziomie 16 432 tys. zł na potencjalne roszczenia związane z wypowiedzeniem przez ENEA S.A. umów na zakup świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł i na 31 grudnia 2020 r. wartość rezerwy z tego tytułu była na poziomie 139 464 tys. zł (rezerwa jest ujęta w tabeli powyżej w kolumnie: Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia, natomiast szczegółowe informacje dotyczące tej rezerwy są zawarte w nocie 40.7).

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia

Zasady rozliczeń z prosumentami reguluje Ustawa z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii Dz. U. 2015 poz. 478 z późniejszymi zmianami (tekst jednolity z 2020 r.). Obecny system zakłada, iż w ramach rozliczenia opustu

na energii wprowadzanej przez prosumenta do sieci, Spółka pokrywa za prosumenta zmienne opłaty dystrybucyjne (prosument jest z nich zwolniony), co w efekcie generuje ujemne wyniki finansowe dla Spółki. Według stanu na 31 grudnia 2020 r. Spółka miała zawartych 47 tys. umów z prosumentami. Mając powyższe na uwadze oraz działając zgodnie z MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*, Spółka na 31 grudnia 2020 r. utworzyła rezerwę na kontrakty rodzące obciążenia na poziomie 50 821 tys. zł.

Informacja o wykorzystaniu rezerwy na kontrakty rodzące obciążenia dotyczące odbiorców w grupach taryfowych G znajduje się w nocie 40.1.

Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym

31. Instrumenty finansowe i wartość godziwa

Zasady rachunkowości

Aktywa finansowe

Spółka zalicza swoje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 - instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody,
 - aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
 - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.
- a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują:
- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (m.in. instrumenty pochodne, dla których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń),
 - aktywa finansowe wyznaczone dobrowolnie do tej kategorii,
 - aktywa finansowe niespełniające definicji podstawowej umowy pożyczki, w tym instrumenty kapitałowe jak akcje i udziały, z wyjątkiem wyznaczonych do instrumentów kapitałowych wycenianych przez inne całkowite dochody,
 - aktywa finansowe spełniające definicję podstawowej umowy pożyczki, które nie są utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym dla zrealizowania przepływów pieniężnych lub dla zrealizowania przepływów pieniężnych lub sprzedaży.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

- b) Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz których warunki umowne spełniają kryteria podstawowej umowy pożyczki.

- c) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych, oraz których warunki umowne spełniają kryteria podstawowej umowy pożyczki.

- d) Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody.

Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody obejmują inwestycje w instrument kapitałowy zaklasyfikowane dobrowolnie i nieodwołalnie na moment początkowego ujęcia. Klasyfikacji takiej nie mogą podlegać instrumenty kapitałowe spełniające kryteria przeznaczonych do obrotu oraz spełniające kryteria warunkowej zapłaty ujętej przez spółkę przejmującą w ramach połączenia spółek.

W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia składnik aktywów finansowych podlegający klasyfikacji dla potrzeb wyceny w jego wartości godziwej. Wyjątkiem od tej zasady są należności z tytułu dostaw i usług bez istotnego komponentu finansowego, które wyceniane są w cenie transakcyjnej.

Wartość godziwą aktywów finansowych niezaliczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia/pozyskania tych pozycji aktywów.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej dla aktywów z tej kategorii ujmowane są w wyniku finansowym. W przypadku usunięcia z ksiąg danej pozycji, Spółka ustala zysk lub stratę ze zbycia i ujmuje ją w wyniku finansowym okresu.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie. Zamortyzowany koszt składnika aktywów finansowych to kwota, w jakiej składnik aktywów finansowych wycenia się w momencie początkowego ujęcia, pomniejszona o spłaty kwoty głównej oraz powiększona lub pomniejszona o ustaloną z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej skumulowaną amortyzację wszelkich różnic pomiędzy tą kwotą początkową, a kwotą w terminie wymagalności, oraz skorygowana o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody wyceniane są na każdy dzień

bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Odsetki naliczone dla takich pozycji oraz odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe ujmowane są w wyniku finansowym okresu, a pozostałe przeszacowania do wartości godziwej wykazywane są jako inne całkowite dochody.

Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej ujmowane są jako inne całkowite dochody.

Zobowiązania finansowe w tym kredyty, pożyczki i papiery dłużne

Zobowiązania finansowe obejmujące zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ujmowane początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne.

Zobowiązania finansowe obejmujące kredyty i pożyczki oraz papiery dłużne klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują:

- zobowiązanie finansowe spełniające definicję przeznaczonych do obrotu, w tym instrumenty pochodne niewykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń,
- zobowiązanie finansowe dobrowolnie wyznaczone przez Spółkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują wszystkie zobowiązania finansowe podlegające klasyfikacji dla potrzeb wyceny, niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia zobowiązanie finansowe podlegające klasyfikacji dla potrzeb wyceny w jego wartości godziwej.

Wartość godziwą zobowiązania finansowego niezaliczonego do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy pomniejsza się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do emisji (zaciągnięcia/powstania) tego zobowiązania.

Wycena bilansowa zobowiązania finansowego i ujęcie przeszacowań uzależnione są od klasyfikacji danej pozycji do odpowiedniej kategorii dla potrzeb wyceny:

- zobowiązania finansowe zaliczone do kategorii zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej; wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla rozliczenia danej pozycji; przeszacowania do wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym okresie;
- zobowiązania finansowe zaliczone do kategorii zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie.

Istotne osądy i szacunki

Aktywa finansowe analizuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego pod kątem oczekiwanych strat kredytowych i możliwości wystąpienia utraty wartości.

Pojedyncze instrumenty finansowe istotne pod względem wartościowym są oceniane indywidualnie pod względem utraty wartości. Pozostałe aktywa finansowe są w celu oceny utraty wartości dzielone na grupy o podobnym poziomie ryzyka kredytowego.

Instrumenty finansowe

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości godziwych z wartościami księgowymi:

	Stan na 31 grudnia 2020		Stan na 31 grudnia 2019	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
AKTYWA FINANSOWE				
Długoterminowe	6 167 435	6 241 259	4 609 328	4 638 079
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	84 848	84 848	38 848	38 848
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	6 082 074	6 156 411	4 567 870	4 599 231
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	513	*	2 610	*
Krótkoterminowe	3 302 456	1 406 802	6 667 275	2 801 067
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1 406 802	1 406 802	2 801 067	2 801 067
Aktywa z tytułu umów z klientami	228 905	*	215 223	*
Należności z tytułu dostaw i usług	1 132 807	*	879 692	*
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	3 274	*	3 083	*
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	530 668	*	2 768 210	*
AKTYWA FINANSOWE RAZEM	9 469 891	7 648 061	11 276 603	7 439 146
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Długoterminowe	6 660 601	6 701 368	7 877 875	7 809 877
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	6 559 586	6 626 237	7 742 980	7 786 075
Zobowiązania z tytułu leasingu	25 884	*	30 970	*
Pozostałe zobowiązania	-	-	80 123	*
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	75 131	75 131	23 802	23 802
Krótkoterminowe	1 814 359	1 275 061	2 663 629	2 088 642
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	1 210 519	1 210 519	2 088 642	2 088 642
Zobowiązania z tytułu leasingu	5 431	*	5 470	*
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	349 004	*	504 287	*
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	32 289	*	12 631	*
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	64 542	64 542	-	-
Inne zobowiązania finansowe	152 574	*	52 599	*
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE RAZEM	8 474 960	7 976 429	10 541 504	9 898 519

(*) Wartość księgowa jest zbliżona do ich wartości godziwej wycenianej zgodnie z poziomem 2 poniższej hierarchii.

	Stan na 31 grudnia 2019	Zyski/straty ujęte w wyniku finansowym w związku z wyceną bilansową lub modyfikacją	Przychody/ koszty odsetkowe	Odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe	Zysk ze zbycia lub usunięcia z ksiąg	Inne całkowite dochody	Zmiana stanu posiadania	Stan na 31 grudnia 2020
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy:	22 982	9 559	-	-	-	-	(1 559)	30 982
- aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	5 182	12 359	-	-	-	-	(1 559)	15 982
- aktywa finansowe dobrowolnie wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy	17 800	(2 800)	-	-	-	-	-	15 000
Instrumenty kapitałowe w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	15 866	-	-	-	-	-	38 000	53 866
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie:	11 232 062	(6 363)	(12 010)	(144 135)	21 062	-	(1 709 360)	9 381 256
- dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	7 368 937	(6 363)	(7 287)	(144 086)	21 062	-	256 613	7 488 876
- należności z tytułu dostaw i usług	879 692	-	-	-	-	-	253 115	1 132 807
- aktywa z tytułu umów z klientami	215 223	-	-	(49)	-	-	13 731	228 905
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 768 210	-	(4 723)	-	-	-	(2 232 819)	530 668
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	5 693	-	-	-	-	-	(1 906)	3 787
Zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy:	(37)	-	-	-	-	-	37	-
- zobowiązania finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(37)	-	-	-	-	-	37	-
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń	(23 765)	(7 046)	-	-	-	(108 862)	-	(139 673)
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie:	(10 428 663)	1 568	24 555	-	(20 996)	-	2 272 138	(8 151 398)
- kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(9 831 622)	1 568	24 555	-	(20 996)	-	2 056 390	(7 770 105)
- zobowiązania z tytułu umów z klientami	(12 631)	-	-	-	-	-	(19 658)	(32 289)
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(584 410)	-	-	-	-	-	235 406	(349 004)
Inne zobowiązania finansowe	(52 599)	-	-	-	-	-	(99 975)	(152 574)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(36 440)	-	-	-	-	-	5 125	(31 315)
Razem	735 099	(2 282)	12 545	(144 135)	66	(108 862)	502 500	994 931

	Stan na 31 grudnia 2018	Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	Stan na 1 stycznia 2019	Zyski/straty ujęte w wyniku finansowym w związku z wyceną bilansową lub modyfikacją	Przychody/ koszty odsetkowe	Odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe	Zysk ze zbycia lub usunięcia z ksiąg	Inne całkowite dochody	Zmiana stanu posiadania	Stan na 31 grudnia 2019
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy:	30 491	-	30 491	(7 509)	-	-	-	-	-	22 982
- aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	12 116	-	12 116	(6 934)	-	-	-	-	-	5 182
- aktywa finansowe dobrowolnie wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy	18 375	-	18 375	(575)	-	-	-	-	-	17 800
Instrumenty kapitałowe w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	15 866	-	15 866	-	-	-	-	-	-	15 866
Aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie:	9 480 138	(1 862)	9 478 276	14 494	5 402	(65 568)	521	-	1 798 937	11 232 062
- dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	7 172 201	-	7 172 201	14 494	666	(65 570)	521	-	246 625	7 368 937
- należności z tytułu dostaw i usług	934 479	(1 862)	932 617	-	-	-	-	-	(52 925)	879 692
- aktywa z tytułu umów z klientami	227 480	-	227 480	-	-	2	-	-	(12 259)	215 223
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 145 978	-	1 145 978	-	4 736	-	-	-	1 617 496	2 768 210
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	-	7 732	7 732	-	-	-	-	-	(2 039)	5 693
Zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy:	(1 997)	-	(1 997)	-	-	-	-	-	1 960	(37)
- zobowiązania finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(1 997)	-	(1 997)	-	-	-	-	-	1 960	(37)
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń	(20 179)	-	(20 179)	(1 894)	-	-	-	(1 692)	-	(23 765)
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie:	(8 765 946)	-	(8 765 946)	102 041	(2 120)	-	1 236	-	(1 763 874)	(10 428 663)
- kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(8 240 970)	-	(8 240 970)	102 041	(2 120)	-	1 236	-	(1 691 809)	(9 831 622)
- zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	-	-	-	-	-	-	-	(12 631)	(12 631)
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(524 976)	-	(524 976)	-	-	-	-	-	(59 434)	(584 410)
Inne zobowiązania finansowe	(146 785)	-	(146 785)	-	-	-	-	-	94 186	(52 599)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(1 424)	(44 932)	(46 356)	-	-	-	-	-	9 916	(36 440)
Razem	590 164	(39 062)	551 102	107 132	3 282	(65 568)	1 757	(1 692)	139 086	735 099

	Stan na 31 grudnia 2020			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	15 000	15 982	53 866	84 848
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	53 866	53 866
Opcje call (wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy)	-	15 982	-	15 982
Akcje i udziały wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	15 000	-	-	15 000
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	7 563 213	-	7 563 213
Razem	15 000	7 579 195	53 866	7 648 061
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	(139 673)	-	(139 673)
Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-	-
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń (m.in. zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową)	-	(139 673)	-	(139 673)
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	-	(7 836 756)	-	(7 836 756)
Razem	-	(7 976 429)	-	(7 976 429)

	Stan na 31 grudnia 2019			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	17 800	5 182	15 866	38 848
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	15 866	15 866
Opcje call (wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy)	-	5 182	-	5 182
Akcje i udziały wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	17 800	-	-	17 800
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	7 400 298	-	7 400 298
Razem	17 800	7 405 480	15 866	7 439 146
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	(23 802)	-	(23 802)
Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	(37)	-	(37)
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń (m.in. zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową)	-	(23 765)	-	(23 765)
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	-	(9 874 717)	-	(9 874 717)
Razem	-	(9 898 519)	-	(9 898 519)

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej to między innymi:

- udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych, w których udział w kapitale jest mniejszy niż 20%; w pozycji prezentowane są udziały w spółce PGE EJ1 Sp. z o.o. w kwocie 53 866 tys. zł, dla których nie istnieje cena rynkowa notowana na aktywnym rynku i których wartość godziwa określona została na podstawie udziału ENEA S.A. w wartości aktywów netto PGE EJ1 Sp. z o.o. na 31 grudnia 2020 r.; Spółka, po analizie standardu MSSF 9, podjęła decyzję o zakwalifikowaniu tych udziałów do instrumentów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody (ICD); w ciągu 2020 r. nie zostały zawarte transakcje, które zostały odniesione w wynik finansowy; w przypadku, gdy udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych, ich wartość godziwa ustalana jest w oparciu o notowania giełdowe;
- opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A.;
- instrumenty pochodne, które obejmują wycenę transakcji zabezpieczających ryzyko stóp procentowych (Interest Rate Swap); wartość godziwa instrumentów pochodnych określana jest poprzez wyliczenie wartości bieżącej netto w oparciu o dwie krzywe dochodowości, tj. krzywą do ustalenia czynników dyskonta oraz krzywą służącą do estymacji przyszłych stawek zmiennych stóp referencyjnych;

Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują nabyte dłużne instrumenty finansowe – obligacje oraz udzielone pożyczki o terminie wymagalności powyżej jednego roku. Wartość godziwa wyliczana jest dla instrumentów finansowych opartych na stałej stopie procentowej, na podstawie bieżącego WIBOR-u.

Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują udzielone nabyte dłużne instrumenty finansowe – obligacje oraz pożyczki o terminie wymagalności poniżej jednego roku.

Wartość godziwa kredytów bankowych, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych wyliczana jest dla instrumentów

finansowych opartych na stałej stopie procentowej, na podstawie bieżącego WIBOR-u.

Powyższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii, gdzie:

Poziom 1 - wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach.

Poziom 2 - wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku, jednakże niebędących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalane są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku).

Poziom 3 - wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nieopierających się jednakże o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe. W poziomie 3 Spółka prezentuje głównie udziały w PGE EJ1 (nota 41).

W 2020 r. nie było żadnych przesunięć pomiędzy poziomami hierarchii.

Na 31 grudnia 2020 r. w pozycji aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej Spółka prezentuje między innymi opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A. Na podstawie umowy opcji zakupu akcji Polimex-Mostostal S.A. z 18 stycznia 2017 r. z późniejszymi zmianami ENEA S.A. posiada 22 opcje call od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. na zakup 6 937 500 akcji, po cenie nominalnej 2 zł za akcję. Umowny dzień przydziału akcji przypada na koniec każdego kwartału kalendarzowego od września 2021 r. do grudnia 2026 r. Wycena opcji call do wartości godziwej została przeprowadzona z wykorzystaniem modelu Blacka-Scholesa. Wartość księgowa opcji na 31 grudnia 2020 r. wynosiła 15 982 tys. zł (wartość księgowa opcji na 31 grudnia 2019 r. wynosiła 5 182 tys. zł).

32. Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Obligacje wewnątrzgrupowe	554 896	2 794 586
Udzielone pożyczki	851 906	6 481
Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie razem	1 406 802	2 801 067
Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Obligacje wewnątrzgrupowe	3 132 273	3 669 222
Udzielone pożyczki	2 949 801	898 648
Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie razem	6 082 074	4 567 870
Razem	7 488 876	7 368 937

Finansowanie wewnątrzgrupowe

Grupa Kapitałowa ENEA przyjęła model finansowania inwestycji prowadzonych przez spółki zależne od ENEA S.A. poprzez finansowanie wewnątrzgrupowe. ENEA S.A. pozyskuje na rynku finansowym długoterminowe środki pieniężne poprzez zaciąganie kredytów lub emisję obligacji, a następnie dystrybuuje je wewnątrz Grupy Kapitałowej ENEA w oparciu o umowy programowe obligacji wewnątrzgrupowych, bądź umowy pożyczek. Ponadto ENEA S.A. udziela spółkom zależnym finansowania ze środków własnych.

Obligacje wewnątrzgrupowe

Poniższa tabela prezentuje aktualnie realizowane programy emisji obligacji wewnątrzgrupowych według stanu na 31 grudnia 2020 r. oraz na 31 grudnia 2019 r.:

Lp.	Spółka emitująca obligacje	Data zawarcia umowy	Kwota udzielona	Kwota wykorzystana	Obligacje niewykupione na 31 grudnia 2020 (kapitał)	Obligacje niewykupione na 31 grudnia 2019 (kapitał)	Oprocentowanie	Termin ostatecznego wykupu
1.	ENEA Nowa Energia Sp. z o.o.*	10 marca 2011 r.	26 000	26 000	18 000	18 000	WIBOR 6M +marża	31 marca 2023 r.
2.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	8 września 2012 r. umowa na kwotę 4 000 000 tys. zł zmniejszona Aneksem nr 2 z 21 stycznia 2015 r. do kwoty 3 000 000 tys. zł	3 000 000	2 650 000	1 790 000	2 650 000	W zależności od serii: stała stopa procentowa lub WIBOR 6M +marża	Uzależniony od terminów emisji serii obligacji, jednak nie później niż 15 czerwca 2022 r.
3.	ENEA Operator Sp. z o.o.	20 czerwca 2013 r. zmieniona Aneksem nr 1 z 9 października 2014 r. oraz Aneksem nr 2 z 7 lipca 2015 r.	1 425 000	1 425 000	1 013 543	1 138 956	W zależności od serii: stała stopa procentowa lub WIBOR 6M +marża	Uzależniony od terminów emisji serii obligacji, jednak nie później niż 17 czerwca 2030 r.
4.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	17 listopada 2014 r.	740 000	350 000	-	350 000	WIBOR 6M +marża	wykup dokonany w marcu 2020 r.
5.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	17 lutego 2015 r. na kwotę 760 000 tys. zł, zwiększona Aneksem nr 1 z 3 czerwca 2015 r. do kwoty 1 000 000 tys. zł	1 000 000	1 000 000	-	1 000 000	WIBOR 6M +marża	wykup dokonany w lutym 2020 r.
6.	ENEA Operator Sp. z o.o.	7 lipca 2015 r. zmieniona Aneksem nr 1 z 28 marca 2017 r.	946 000	946 000	878 500	915 167	W zależności od serii: stała stopa procentowa lub WIBOR 6M +marża	Uzależniony od terminów emisji serii obligacji, jednak nie później niż 15 września 2032 r.
7.	ENEA Ciepło Sp. z o.o.	30 października 2015 r.	18 000	18 000	-	1 000	WIBOR 6M +marża	wykup dokonany w marcu 2020 r.
8.	ENEA Operator Sp. z o.o.	20 lipca 2018 r.	400 000	400 000	-	400 000	WIBOR 3M +marża	15 grudnia 2020 r.
Razem					3 700 043	6 473 123		
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej					(12 874)	(9 315)		
Razem					3 687 169	6 463 808		

* 1 grudnia 2020 r. w wyniku przeprowadzenia procesu reorganizacji Segmentu OZE obligacje zostały przeniesione z ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. do ENEA Nowa Energia Sp. z o.o.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 r. ENEA S.A. nie zawierała nowych wewnątrzgrupowych umów programowych emisji obligacji dotyczących finansowania spółek GK ENEA.

Pożyczki

Poniższa tabela prezentuje pożyczki udzielone przez ENEA S.A. według stanu na 31 grudnia 2020 r. oraz na 31 grudnia 2019 r.:

Lp.	Pożyczkobiorca	Data zawarcia umowy	Łączna kwota umowy	Wartość zadłużenia na 31 grudnia 2020	Wartość zadłużenia na 31 grudnia 2019	Oprocentowanie	Termin ostatecznej spłaty
1.	ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.	19 stycznia 2015 r.	10 000	-	206	WIBOR 1M + marża	spłacona w styczniu 2020 r.
2.	PGE EJ 1 Sp. z o.o.	8 listopada 2017 r.	2 940	-	2 940	Stałe	spłacona 25 listopada 2020 r.
3.	PGE EJ 1 Sp. z o.o.	2 marca 2018 r.	4 800	-	4 800	Stałe	spłacona 25 listopada 2020 r.
4.	PEC Oborniki Sp. z o.o.	9 października 2018 r.	2 000	-	2 000	WIBOR 1M + marża	31 grudnia 2019 r. [spłacona 2 stycznia 2020 r.]
5.	KS „ENERGETYK”	19 maja 2019 r.	360	360	360	Stałe	31 stycznia 2020 r., [strony zaplanowały zawarcie aneksu do umowy]
6.	ENEA Operator Sp. z o.o.	11 lipca 2019 r.	425 000	425 000	425 000	WIBOR 6M + marża	20 grudnia 2021 r.
7.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	30 września 2019 r.	29 000	29 000	29 000	Stałe	26 lutego 2021 r.
8.	ENEA Operator Sp. z o.o.	13 grudnia 2019 r.	425 000	425 000	425 000	WIBOR 6M + marża	20 grudnia 2021 r.
9.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	23 grudnia 2019 r.	170 000	170 000	80 000	Stałe	26 lutego 2021 r.
10.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	30 stycznia 2020 r.	2 200 000	1 800 000	-	WIBOR 6M + marża	30 września 2024 r.
11.	ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	28 lutego 2020 r.	500 000	500 000	-	WIBOR 6M + marża	20 grudnia 2024 r.
12.	ENEA Operator Sp. z o.o.	12 marca 2020 r.	950 000	650 000	-	WIBOR 6M + marża	20 grudnia 2024 r.
13.	PGE EJ 1 Sp. z o.o.	25 czerwca 2020 r.	4 000	-	-	Stałe	spłacona 25 listopada 2020 r.
14.	PGE EJ 1 Sp. z o.o.	3 września 2020 r.	6 500	-	-	Stałe	spłacona 25 listopada 2020 r.
				3 999 360	969 306		
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej oraz odpisy aktualizujące wartość pożyczek				(197 653)	(64 177)		
Razem				3 801 707	905 129		

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 r. ENEA S.A. zawarła pięć nowych umów pożyczek: z ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. na kwotę 2 200 000 tys. zł, z ENEA Elektrownia Połaniec S.A. na kwotę 500 000 tys. zł, z ENEA Operator Sp. z o.o. na kwotę 950 000 tys. zł oraz dwie umowy pożyczki z PGE EJ 1 Sp. z o.o. na kwotę 4 000 tys. zł i na kwotę 6 500 tys. zł.

W roku 2020 spółki w ramach wyżej wymienionych umów uruchomiły odpowiednio:

- ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. trzy transze pożyczki na łączną kwotę 1 800 000 tys. zł,
- ENEA Elektrownia Połaniec S.A. dwie transze na łączną kwotę 500 000 tys. zł,
- ENEA Operator Sp. z o.o. dwie transze pożyczki na łączną kwotę 650 000 tys. zł.

PGE EJ 1 Sp. z o.o. zaciągnęła jednorazowo całą kwotę pożyczki w ramach umowy pożyczki na kwotę 4 000 tys. zł oraz uruchomiła trzy transze pożyczki na łączną kwotę 6 500 tys. zł z umowy pożyczki na kwotę 6 500 tys. zł.

23 grudnia 2019 r. ENEA S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. o.o. umowę pożyczki o udzieleniu przez ENERGA S.A. spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. pożyczki w kwocie do 340 000 tys. zł na okres do 26 lutego 2021 r. Przedmiotowa umowa przewidywała warunkową sprzedaż ENEA S.A. połowy wierzytelności ENERGA S.A. wobec Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. z terminem zapłaty ustalonym na 31 stycznia 2021 r. za cenę równą wartości nominalnej zbywanych wierzytelności obejmujących w szczególności kwotę główną i odsetki na 31 stycznia 2021 r. ENERGA S.A. wypłaciła spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. pełną kwotę pożyczki w trzech transzach, tj. kwotę 340 000 tys. zł. Jednocześnie ENEA S.A. przedterminowo, tj. 31 grudnia 2020 r. nabyła od ENERGA S.A. połowę wierzytelności z tytułu pożyczki, tj. kwotę 170.000 tys. zł. Termin spłaty pożyczki przez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. o.o. przypada na 26 lutego 2021 r.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 r. ENEA S.A. zawarła z ENERGA S.A. i Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. cztery aneksy do umowy pożyczki w kwocie 29 000 tys. zł wydłużające termin spłaty pożyczki. Ostatni aneks został zawarty 30 września 2020 r. wydłużył termin jednorazowej spłaty pożyczki do 26 lutego 2021 r.

26 lutego 2021 r. ENEA S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Aneks nr 1 do umowy pożyczki w kwocie do 340 000 tys. zł z 23 grudnia 2019 r. oraz Aneks nr 6 do umowy pożyczki do kwoty 58 000 tys. zł z 17 lipca 2019 r. Zgodnie z postanowieniami wyżej wymienionych aneksów spółka Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. zobowiązała się do dokonania na rzecz ENEA S.A. jednorazowej spłaty pożyczek w kwocie odpowiednio 170 000 tys. zł oraz 29 000 tys. zł wraz z należnymi odsetkami w terminie do 30 czerwca 2021 r.

Odpisy aktualizujące aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (dotyczące udzielonych pożyczek) wynoszą na 31 grudnia 2020 r. 210 084 tys. zł. Łączny odpis aktualizujący wartość udzielonych pożyczek rozpoznany w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 r. wyniósł 144 014 tys. zł i kwota ta została ujęta w jednostkowym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji: Odpisy aktualizujące aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

33. Rachunkowość zabezpieczeń

Zasady rachunkowości

Rachunkowość zabezpieczeń i instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka, w celu zabezpieczenia się przed określonym ryzykiem związanym m.in. ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, wyceniane są w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Wartość godziwa kontraktów walutowych jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych występujących przy kontraktach o takim samym terminie zapadalności lub na podstawie wyceny otrzymanej od niezależnych podmiotów. Wartość godziwa kontraktów na zmianę stóp procentowych może być ustalana w oparciu o wycenę otrzymaną od niezależnych podmiotów. Wartość godziwą innych instrumentów pochodnych ustala się na podstawie danych rynkowych lub na podstawie wyceny otrzymanej od niezależnych instytucji wyspecjalizowanych w takiej wycenie.

Spółka może w odniesieniu do części lub całej ekspozycji narażonej na określone ryzyko zastosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający i pozycja zabezpieczana tworzące powiązanie zabezpieczające wpisują się w cel zarządzania ryzykiem oraz strategię dokonywania zabezpieczenia.

Spółka definiuje powiązania zabezpieczające dotyczące różnych rodzajów ryzyka jako zabezpieczenia wartości godziwej lub przepływów pieniężnych. Zabezpieczenia ryzyka w odniesieniu do uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań rozliczane są jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia powiązania zabezpieczającego Spółka dokumentuje relację między instrumentem zabezpieczającym i pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających.

Instrumenty pochodne będące instrumentami zabezpieczającymi Spółka ujmuje zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń w wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

W sytuacji, gdy Spółka zidentyfikuje nieefektywność zabezpieczenia wykraczającą poza przyjęte cele zarządzania ryzykiem, a powiązanie zabezpieczające w dalszym ciągu realizuje strategię zarządzania ryzykiem i cele zarządzania ryzykiem, Spółka dokonuje przywrócenia równowagi powiązania zabezpieczającego.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, które mogłoby wpływać na wynik finansowy. Planowana transakcja to transakcja, która nie wynika jeszcze z zawartej, wiążącej umowy (przewidywana przyszła transakcja).

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Spółka:

- efektywną (skuteczną) część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje w kapitale z aktualizacji wyceny,

- zysk lub stratę związaną z częścią nieefektywną ujmuje w wyniku finansowym bieżącego okresu.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny, przenosi się do wyniku finansowego w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na wynik finansowy. Jednakże, jeśli Spółka oczekuje, że całość lub część strat ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny nie będzie odzyskana w jednym lub więcej przyszłych okresów, ujmuje w wyniku finansowym kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego stosuje się zabezpieczenie wartości godziwej, Spółka wyłącza związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny i włącza je do początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości księgowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Jeżeli Spółka zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny pozostają w nich do momentu, gdy transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana (lub nie jest oczekiwana), skumulowany wynik netto ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Poniższa tabela prezentuje wpływ wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne na inne całkowite dochody:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Skumulowane inne całkowite dochody związane z efektywną częścią zabezpieczenia przepływów pieniężnych na 1 stycznia, ujęte w kapitale rezerwowym z wyceny instrumentów zabezpieczających	(17 356)	(15 986)
- związane z zabezpieczeniem stopy procentowej	(17 356)	(15 986)
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających na dzień bilansowy w części uznanej za efektywne zabezpieczenie	(88 178)	(1 370)
- związane z zabezpieczeniem stopy procentowej	(88 178)	(1 370)
Skumulowane inne całkowite dochody związane z efektywną częścią zabezpieczenia przepływów pieniężnych na 31 grudnia, ujęte w kapitale rezerwowym z wyceny instrumentów zabezpieczających	(105 534)	(17 356)
- związane z zabezpieczeniem stopy procentowej	(105 534)	(17 356)

W ENEA S.A. wystąpiły transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne związane z ryzykiem stopy procentowej. Ich wartość zgodnie z rachunkowością zabezpieczeń na koniec 2020 r. wyniosła 4 672 992 tys. zł. i zmalała w porównaniu do roku 2019 o 1 406 324 tys. zł. Na zmianę stanu wpływ miały rozliczenia związane z wygaśnięciem derywatów oraz regularnymi spłatami ekspozycji zabezpieczonej jak i zawarcie nowych transakcji zabezpieczających IRS. Terminy zapadalności są różne dla poszczególnych derywatów począwszy od 15 marca 2021 r. skończywszy na 16 września 2024 r. Ich wartość bilansowa na 31 grudnia 2020 r. wyniosła 139 674 tys. zł, kwota ujęta w innych całkowitych dochodach to 105 534 tys. zł, a część nieefektywna zabezpieczenia ujęta w wyniku finansowym 2021 r. to 7 046 tys. zł. Transakcjami zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej objęte są wyemitowane przez ENEA S.A. obligacje oraz kredyt w EBI.

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Działalność Spółki podlega następującym kategoriom ryzyka związanego z instrumentami finansowymi:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko utraty płynności finansowej,
- ryzyko towarowe,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko stóp procentowych.

Niniejsza nota zawiera informacje o ekspozycji Spółki na każdy rodzaj ryzyka wskazanego powyżej, a także opisuje

cele i politykę związane z zarządzaniem ryzykiem oraz kapitałami.

Odpowiedzialność za wyznaczenie ram i zasad zarządzania ryzykiem ponosi Zarząd ENEA S.A.

Zarządzanie ryzykiem finansowym oparte jest na sformalizowanym, zintegrowanym systemie zarządzania ryzykiem opisanym w ramach dedykowanych polityk, procedur i metodyk zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem zaprojektowane jest jako proces ciągły. ENEA S.A. poddaje ryzyka ciągłej analizie z punktu widzenia oddziaływania środowiska zewnętrznego oraz zmian w swoich strukturach i działalności. Na tej podstawie podejmuje działania zmierzające do ograniczenia ryzyka lub jego transferu poza Spółkę.

34.1. Ryzyko kredytowe

Ekspozycja na ryzyko kredytowe	Zarządzanie ryzykiem
<p>Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Spółkę strat finansowych na skutek niewypelnienia przez klienta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań.</p> <p>Ryzyko kredytowe wiąże się z potencjalnym brakiem możliwości pozyskania należności od klientów.</p> <p>Główne czynniki mające wpływ na występowanie ryzyka kredytowego w przypadku Spółki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – duża liczba odbiorców wpływająca na operacyjne skomplikowanie procesu mitygowania ryzyka (ocena wiarygodności kredytowej klientów) oraz wysokość kosztów kontrolowania splotu i windykacji należności, – uwarunkowania prawne prowadzonej działalności, określające m.in. zasady wstrzymywania dostaw energii elektrycznej na skutek braku płatności, czy też obowiązek przyłączenia do sieci podmiotów z właściwego dla ENEA Operator obszaru dystrybucyjnego, a także instytucja sprzedawcy rezerwowego, czy sprzedawcy z urzędu. 	<p>Zarząd stosuje <i>Politykę zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie ENEA</i>, zgodnie z którą na bieżąco monitorowana jest ekspozycja na ryzyko kredytowe oraz podejmowane działania służące jego minimalizacji. Głównym narzędziem zarządzania ryzykiem kredytowym jest analiza wiarygodności kredytowej najistotniejszych klientów ENEA S.A., na podstawie której warunki umowy z klientem podlegają stosownej strukturyzacji (warunki płatności, ewentualne zabezpieczenie umowy itp.).</p>

Poniższa tabela przedstawia strukturę pozycji bilansowych obrazujących ekspozycję ENEA S.A. na ryzyko kredytowe:

	Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe*	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej (bez akcji i udziałów oraz instrumentów kapitałowych wycenianych przez inne całkowite dochody)	30 982	22 982
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 488 876	7 368 937
Aktywa z tytułu umów z klientami	228 905	215 223
Należności z tytułu dostaw i usług	1 132 807	879 692
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	3 787	5 693
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	530 668	2 768 210
Ryzyko kredytowe	9 401 025	11 260 737

*Wartości odpowiadają wartościom księgowym.

Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług

Zgodnie z wewnętrznymi regulacjami – monitoringowi podlega także kwestia koncentracji należności w odniesieniu do klientów końcowych Spółki. Wielkość portfela sprzedażowego ENEA S.A. sprawia, iż pomimo faktu występowania w tym portfelu podmiotów o relatywnie dużym zużyciu, udział w portfelu ogółem pojedynczego podmiotu nie przekracza poziomu 5% wolumenu całego portfela, w związku z czym poziom koncentracji nie jest identyfikowany jako znaczący. W świetle powyższego Spółka nie stosuje dodatkowych zabezpieczeń wynikających z samego tylko zjawiska koncentracji, stosowanie zabezpieczeń uzależnione jest każdorazowo od kondycji finansowej kontrahenta.

Niewykonanie zobowiązania rozumiane jest jako wystąpienie przynajmniej jednego ze zdarzeń lub okoliczności:

- dłużnik zalega ze znaczącą płatnością przez okres dłuższy niż 90 dni,
- Spółka uznaje za mało prawdopodobne, aby dłużnik spłacił swoje zobowiązanie w całości (bez uwzględniania kwot otrzymanych z zabezpieczeń lub podobnych działań).

Do zdarzeń wskazujących na małe prawdopodobieństwo wykonania zobowiązania można zaliczyć: złożenie wniosku o upadłość dłużnika, ogłoszenie upadłości dłużnika, rozpoczęcie postępowania układowego dla dłużnika – a także inne zdarzenia niewynikające bezpośrednio z czynności prawnych, jak brak środków pieniężnych, czy negatywne prognozy dotyczące sytuacji płatniczej dłużnika. Spełnienie jednego ze wskazanych powyżej kryteriów daje podstawy do stwierdzenia, że dany składnik aktywów finansowych jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

Pomimo wystąpienia w roku 2020 kryzysu związanego z pandemią wywołaną chorobą COVID-19, w ENEA S.A. nie odnotowano znaczących odchyłań w zakresie należności przeterminowanych, w związku z czym sytuację w obszarze ryzyka kredytowego uznać można za stabilną.

Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Odpis aktualizujący wartość na 1 stycznia	54 820	60 710
Utworzony	12 647	2 996
Wykorzystany	(8 017)	(8 886)
Odpis aktualizujący wartość na 31 grudnia	59 450	54 820

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 r. odpis aktualizujący wartość bilansową należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności zwiększył się o 4 630 tys. zł (w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 r. odpis aktualizujący zmniejszył się o 5 890 tys. zł). Odpisy są tworzone głównie od należności handlowych. Odpisy od pozostałych należności są nieistotne.

Na 31 grudnia 2020 r. Spółka dokonała dodatkowej analizy możliwego wpływu związanego z pandemią COVID-19 na poziom odpisów na należności. Przy zastosowaniu podejścia indywidualnego, odniesionego do listy największych dłużników ENEA S.A. wykorzystano założenia modelu opisanego w obowiązującej w Spółce *Metodyce ustalania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla długoterminowych aktywów dłużnych i zbliżonych pozycji*. W zakresie modułu ilościowego modelu – wykorzystano dostępne dane sprawozdawcze dłużników, w zakresie modułu jakościowego natomiast – uwzględniono aktualną (a także przewidywaną) sytuację panującą w gospodarce krajowej oraz pozycję rynkową i finansową kontrahenta. Na podstawie uzyskanej oceny łącznej oszacowano ocenę ratingową podmiotów, którą następnie transponowano na parametr Probability of Default (zgodnie z ww. Metodą). W zakresie parametru Loss Given Default przyjęto konserwatywnie wartość równą 10% (a więc istotnie przekraczającą faktyczne poziomy utraty należności notowane w Spółce). Powyższa analiza wygenerowała dodatkowy odpis na oczekiwane straty na poziomie nieistotnym z punktu widzenia sprawozdawczego.

Dla krótkoterminowych należności handlowych kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych odbywa się w oparciu o dane historyczne w sposób opisany w *Zasadach tworzenia i ewidencji odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz innych pozycji finansowych w Spółkach Grupy ENEA*. W procesie zamknięcia roku ustalenie utraty wartości należności odbywa się w oparciu o dane pochodzące z bieżącego roku tj. 2020. Na podstawie tych danych ustala się wskaźniki utraty wartości, które służą do oszacowania wysokości odpisu aktualizującego dla należności na koniec roku 2020. Zatem ustalone oczekiwane straty kredytowe uwzględniają obiektywne przesłanki utraty wartości wynikające z sytuacji i regulacji (Tarcza 4.0) zaistniałych na skutek pandemii.

Struktura wiekowa aktywów z tytułu umów z klientami i należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, stanowiących instrumenty finansowe:

	Stan na 31 grudnia 2020		
	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość księgowa
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Bieżące	1 029 742	(638)	1 029 104
Przeterminowane	160 198	(56 495)	103 703
0-30 dni	63 118	(75)	63 043
31-90 dni	11 645	(936)	10 709
91-180 dni	6 583	(1 761)	4 822
ponad 180 dni	78 852	(53 723)	25 129
Razem	1 189 940	(57 133)	1 132 807
Aktywa z tytułu umów z klientami	228 995	(90)	228 905

	Stan na 31 grudnia 2019		
	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość księgowa
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Bieżące	786 936	(281)	786 655
Przeterminowane	145 787	(52 750)	93 037
0-30 dni	56 891	(75)	56 816
31-90 dni	8 504	(569)	7 935
91-180 dni	3 849	(900)	2 949
ponad 180 dni	76 543	(51 206)	25 337
Razem	932 723	(53 031)	879 692
Aktywa z tytułu umów z klientami	215 267	(44)	215 223

Ryzyko kredytowe związane z należnościami w podziale na poszczególne segmenty rynku

Sprzedaż energii elektrycznej klientom indywidualnym	W segmencie tym występuje istotna ilość należności przeterminowanych. Chociaż nie stanowią one znaczącego zagrożenia dla finansów Spółki, podejmowane są działania zmierzające do ich umniejszenia. Sukcesywnie prowadzone są działania zmierzające do usprawnienia procesu windykacji polegające między innymi na wypracowaniu nowych i aktualizacji dotychczas funkcjonujących instrukcji i zasad dotyczących windykacji, a także na nawiązywaniu współpracy z wyspecjalizowanymi podmiotami. Wprowadzenie jednolitych zasad windykacji, w tym windykacji miękkiej, pozwala uzyskać krótszy czas zwrotu gotówki oraz uniknąć długotrwałej i często nieskutecznej windykacji twardej, to jest egzekucji sądowej i komorniczej. Do postępowania sądowego i egzekucyjnego są przekazywane sprawy o wartości powyżej limitu opłacalności windykacji.
Sprzedaż energii elektrycznej klientom biznesowym, kluczowym i strategicznym	Kwoty należności przeterminowanych w tym segmencie są znacząco niższe niż w przypadku indywidualnych odbiorców. Z uwagi na powyższe oraz ze względu na zdecydowanie mniejszą liczbę klientów w tych segmentach, zasady windykacji opierają się w głównej mierze na windykacji miękkiej. Czynności z zakresu windykacji miękkiej podejmowane są niezwłocznie po terminie płatności.
Pozostałe	Kwoty należności przeterminowanych są nieistotne.

W procesie odzyskiwania należności i działań windykacyjnych Spółka współpracuje z wyspecjalizowanymi podmiotami zewnętrznymi, wspierającymi ją w działaniach z obszaru tzw. windykacji twardej. Spółka monitoruje na bieżąco wysokość przeterminowanych należności, dokonuje odpisów aktualizujących, w uzasadnionych przypadkach występuje z roszczeniami prawnymi.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi oraz instrumentami pochodnymi

W zakresie należności od instytucji finansowych, w tym środków pieniężnych zdeponowanych na rachunkach bankowych i lokatach bankowych, a także transakcji zabezpieczających ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej, bezpieczeństwo tych transakcji określone jest wymogami *Polityki zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności w Grupie ENEA*, jak również *Polityki zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA*. ENEA S.A. prowadzi współpracę wyłącznie z partnerami, którzy spełniają wysokie kryteria wiarygodności kredytowej oraz charakteryzują się renomowaną pozycją na rynku bankowym.

Zgodnie z wyżej wymienionymi politykami, a także *Polityką zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie ENEA*, w przypadku gdy partner transakcji posiada rating nadany przez uznaną agencję, Spółka nie dokonuje szacowania ratingu wewnętrznego w odniesieniu do takiego podmiotu. Dokonując wyboru kontrahentów bankowych Spółka kieruje się zatem zewnętrznymi ratingami kredytowymi, które są nadrzędne wobec pozostałych kryteriów oceny bezpieczeństwa inwestycji oraz rozliczeń i których wartości muszą kształtować się na poziomie inwestycyjnym.

Zestawienie wybranych ratingów długoterminowych banków współpracujących aktualnie z ENEA S.A. przedstawia się następująco:

Bank	Agencja	Rating
PKO BP	Moody's	A2
Pekao	Fitch	BBB+
mBank	S&P	BBB+
Santander Polska	Fitch	BBB+
BGK	Fitch	A-

W odniesieniu do inwestycji finansowych, w celu ograniczenia ryzyka koncentracji, przestrzega się zasad dywersyfikacji inwestowanych środków pieniężnych. Zgodnie z wyżej przytoczoną *Polityką zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności w Grupie ENEA*, przyjmuje się maksymalny dopuszczalny poziom alokacji środków w stosunku do jednego partnera transakcji. Ponadto lokowanie nadwyżek środków spółek będących uczestnikami struktury cash poolowej co do zasady odbywa się na poziomie ENEA S.A., która pełni rolę Pool Leadera w mechanizmie Cash-Poolingu. Samodzielne inwestowanie wolnych środków przez spółki wymaga uzyskania uprzedniej zgody ENEA S.A.

Zarządzanie środkami pieniężnymi w Grupie Kapitałowej ENEA dokonywane jest z poziomu ENEA S.A., co umożliwia efektywne zarządzanie nadwyżkami środków pieniężnych jak również pozwala na ograniczenie kosztów finansowania zewnętrznego. Systemem zarządzania środkami pieniężnymi w grupie rachunków (Usługa Cash Poolingu) objęte są wybrane spółki z Grupy Kapitałowej ENEA.

W ramach przedmiotowej usługi, salda rachunków bankowych u uczestników usługi, na koniec każdego dnia są zerowane, a następnie nadwyżka środków przekazywana jest na rachunek zarządzającego, którym jest ENEA S.A. Kolejnego dnia salda środków są odwracane i powracają na rachunki uczestników.

Na 31 grudnia 2020 r. saldo zobowiązań w ramach cash pooling wynosiło 152 574 tys. zł (na 31 grudnia 2019 r. 52 599 tys. zł) i prezentowane jest w pozycji: Inne zobowiązania finansowe.

W zakresie zarządzania bieżącymi nadwyżkami środków pieniężnych, a także w zakresie instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej Spółka na co dzień współpracuje z sześcioma instytucjami finansowymi.

ENEA S.A. dywersyfikuje ryzyko kredytowe dotyczące środków pieniężnych. Na 31 grudnia 2020 r. udział środków pieniężnych ulokowanych w trzech bankach o największym saldzie kształtował się następująco: bank A – 86,5%, bank B – 8,5% oraz bank C – 5% środków.

Ryzyko kredytowe związane z pozostałymi aktywami finansowymi

Na poziomie ENEA S.A. ocenę znaczących należności długoterminowych i dłużnych papierów wartościowych (w tym obligacji i pożyczek wewnątrzgrupowych) oraz gwarancji finansowych i zobowiązań do udzielenia pożyczki, a także monitoring ryzyka kredytowego i ustalanie odpisów aktualizujących na oczekiwane straty kredytowe przeprowadza Departament Zarządzania Ryzykiem, w oparciu o obowiązującą w Spółce *Metodyką ustalania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla długoterminowych aktywów dłużnych i zbliżonych pozycji*. Realizując ten cel pracownicy Departamentu przeprowadzają indywidualną ocenę poszczególnych kontrahentów lub poszczególnych instrumentów wykorzystując zewnętrzne ratingi kredytowe, a w przypadku ich braku system wewnętrznych ratingów kredytowych wykorzystujący m.in. model Altmana dla rynków rozwijających się oraz elementy oceny jakościowo-prognostycznej.

Spółka identyfikuje znaczące pogorszenie ryzyka kredytowego w sytuacji, gdy:

- kontrahent zalega ze znaczącą płatnością przez okres dłuższy niż 30 dni,
- na dzień bilansowy zidentyfikowano pogorszenie o przynajmniej dwie pozycje w ramach ratingu nieinwestycyjnego, identyfikowanego – zgodnie z ww. *Metodyką* w przedziale od BB+ do B- (w porównaniu z momentem początkowego ujęcia danego instrumentu), bądź
- na dzień bilansowy zidentyfikowano pogorszenie o przynajmniej jedną pozycję w ramach ratingu spekulacyjnego, identyfikowanego – zgodnie z ww. *Metodyką* w przedziale od CCC do D (w porównaniu z momentem początkowego ujęcia danego instrumentu) lub
- przesunięcie do ratingu spekulacyjnego z ratingu nieinwestycyjnego.

Pozycje przypisane do ratingu inwestycyjnego, dla których nie wystąpiło zaleganie ze znaczącymi płatnościami przez okres dłuższy niż 30 dni traktowane są jako pozycje cechujące się niskim poziomem ryzyka kredytowego (kontrahent ma wysoką krótkoterminową zdolność spełniania swych obowiązków w zakresie wynikających z umowy, a niekorzystne zmiany warunków gospodarczych i biznesowych w dłuższej perspektywie mogą - lecz niekoniecznie muszą - ograniczyć jego zdolność do wypełniania tych obowiązków).

W tabeli poniżej przedstawiono podział kategorii aktywów, dla których liczone są oczekiwane straty kredytowe, według poziomów ratingowych:

	Stan na	
	31 grudnia 2020 12 miesięczne ECL	31 grudnia 2019 12 miesięczne ECL
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	530 668	2 768 210
od AAA do BBB- (poziom inwestycyjny)	530 668	2 768 210
Obligacje nienotowane	3 687 169	6 463 808
od AAA do BBB- (poziom inwestycyjny)	1 910 595	2 459 194
od BB+ do B- (poziom nieinwestycyjny)	1 776 574	4 004 614
Udzielone pożyczki	4 011 791	971 127
od AAA do BBB- (poziom inwestycyjny)	2 000 755	861 148
od BB+ do B- (poziom nieinwestycyjny)	1 800 891	-
od CCC do D (poziom spekulacyjny)	210 145	109 979
Razem wartość brutto	8 229 628	10 203 145

Pożyczki udzielone	(210 084)	(65 998)
Razem odpis aktualizujący na oczekiwane straty kredytowe	(210 084)	(65 998)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	530 668	2 768 210
Obligacje nienotowane	3 687 169	6 463 808
Udzielone pożyczki	3 801 707	905 129
Razem wartość bilansowa	8 019 544	10 137 147

34.2. Ryzyko utraty płynności finansowej

Ekspozycja na ryzyko utraty płynności finansowej

Zarządzanie ryzykiem

Ryzyko utraty płynności finansowej identyfikowane jest jako ryzyko wystąpienia braku zdolności do zapłaty przez ENEA S.A. zobowiązań płatniczych w dacie ich wymagalności.

Celem prowadzonych działań jest ograniczenie prawdopodobieństwa materializacji ryzyka utraty płynności finansowej przy wykorzystaniu w optymalny sposób posiadanych zasobów finansowych oraz dostępnych instrumentów finansowania.

W toku prowadzonej działalności ENEA S.A. dąży do zapewnienia dostępności środków pieniężnych na stabilnym poziomie, pozwalającym na terminowe regulowanie zobowiązań płatniczych. Realizacja działań z zakresu przyjętej *Polityki i procedur zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności w Grupie ENEA* zakłada także zabezpieczenie zdolności do skutecznego reagowania na tzw. kryzysy płynności, tj. okresy zwiększonego zapotrzebowania na środki pieniężne.

Podejmowane działania umożliwiają kontynuację prowadzenia działalności w przypadku wystąpienia kryzysu płynności przez okres niezbędny do uruchomienia awaryjnego planu finansowania.

W procesie zarządzania płynnością finansową Spółka koncentruje prowadzone działania w szczególności wokół analizy kształtowania się przepływów pieniężnych w ujęciu krótko- oraz długoterminowym, optymalizacji składników kapitału obrotowego oraz monitoringu koncentracji sald na rachunkach bankowych. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa w sytuacjach nieprzewidywalnych, Spółka przeprowadza cyklicznie analizy scenariuszowe oraz opracowuje awaryjne plany finansowania, których celem jest zapewnienie zdolności do uzupełniania powstałych niedoborów gotówkowych. Spółka zarządza nadwyżkami finansowymi z poziomu centralnego. Alokacja nadwyżek odbywa się w zdecydowanej mierze z wykorzystaniem lokat terminowych. W celu ograniczenia ryzyka koncentracji, inwestycje nadwyżek środków pieniężnych podlegają dywersyfikacji pomiędzy instytucjami finansowymi. ENEA S.A. współpracuje wyłącznie z instytucjami o ugruntowanej oraz stabilnej pozycji, którą potwierdzają nadane oceny ratingowe na poziomach nie niższych niż tzw. poziom inwestycyjny. Efektywność inwestycji podlega stałemu monitorowaniu.

Działania związane z zarządzaniem płynnością finansową oraz ryzykiem płynności koordynowane są przez ENEA S.A. W celu zapewnienia finansowania działalności bieżącej oraz optymalizacji procesu zarządzania nadwyżkami finansowymi ENEA S.A. oraz spółki z Grupy Kapitałowej ENEA wykorzystują mechanizm zarządzania grupą rachunków (tzw. Cash Pooling-u). W stosowanym rozwiązaniu ENEA S.A. pełni rolę agenta rozliczeniowego (tzw. Pool Leadera). Dodatkowymi instrumentami finansowania działalności bieżącej, które zabezpieczają również potrzeby uczestników systemów Cash Pooling-u są kredyty w rachunkach bieżących, do których dostęp posiada na podstawie zawartych umów ENEA S.A.

Instrumenty finansowania działalności bieżącej uzupełniana wykorzystywane przez Grupę centralny mechanizm pozyskiwania finansowania zewnętrznego przez ENEA S.A. Co do zasady, dystrybucja finansowania w ramach Grupy odbywa się również przez ENEA S.A.

Stale zarządzanie ryzykiem w wymienionych obszarach oraz pozycja rynkowa i finansowa Spółki pozwala na stwierdzenie, że ryzyko utraty płynności finansowej, przez zdecydowaną część roku 2020, utrzymywało się na poziomie nieistotnym.

Spółka zarządza ryzykiem płynności również poprzez utrzymywanie otwartych i niewykorzystanych linii kredytowych, których wysokość na 31 grudnia 2020 r. kształtuje się na poziomie 700 000 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia zapadalność zobowiązań finansowych Spółki:

Stan na 31 grudnia 2020

	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Zobowiązania z tytułu umów z klientami	Zobowiązania z tytułu leasingu	Kredyty bankowe i obligacje	Inne zobowiązania finansowe	Zobowiązania finansowe w wartości godziwej	Razem
Wartość księgowa	501 578	32 289	31 315	7 770 105	152 574	139 673	8 627 534
Niedzdykontowane umowne przepływy pieniężne	(501 578)	(32 289)	(61 772)	(8 119 187)	(152 574)	(140 185)	(9 007 585)
do 6 m-cy	(501 578)	(32 289)	(3 284)	(571 826)	(152 574)	(37 459)	(1 299 010)
6-12 m-cy	-	-	(2 921)	(727 951)	-	(27 011)	(757 883)
1-2 lat	-	-	(2 129)	(2 234 274)	-	(41 688)	(2 278 091)
2-5 lat	-	-	(2 433)	(3 200 958)	-	(34 027)	(3 237 418)
powyżej 5 lat	-	-	(51 005)	(1 384 178)	-	-	(1 435 183)

Stan na 31 grudnia 2019

	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Zobowiązania z tytułu umów z klientami	Zobowiązania z tytułu leasingu	Kredyty bankowe i obligacje	Inne zobowiązania finansowe	Zobowiązania finansowe w wartości godziwej	Razem
Wartość księgowa	584 410	12 631	36 440	9 831 622	52 599	23 802	10 541 504
Niedzdykontowane umowne przepływy pieniężne	(590 885)	(12 631)	(67 685)	(10 764 864)	(52 599)	(24 380)	(11 513 044)
do 6 m-cy	(504 287)	(12 631)	(3 921)	(1 323 013)	(52 599)	(5 170)	(1 901 621)
6-12 m-cy	-	-	(2 593)	(988 845)	-	(3 441)	(994 879)
1-2 lat	(86 598)	-	(9 428)	(1 405 137)	-	(11 019)	(1 512 182)
2-5 lat	-	-	(2 555)	(5 229 053)	-	(4 750)	(5 236 358)
powyżej 5 lat	-	-	(49 188)	(1 818 816)	-	-	(1 868 004)

34.3. Ryzyko towarowe

Ekspozycja na ryzyko towarowe

Ryzyko towarowe związane jest z możliwym wystąpieniem zmian w generowanych przez Spółkę przychodach/przepływach pieniężnych, w szczególności wskutek istniejącej zmienności cen towarów. Celem zarządzania ryzykiem towarowym jest utrzymanie ekspozycji na to ryzyko w akceptowalnych ramach, określonych wyznaczonymi limitami, przy jednoczesnej maksymalizacji wyniku realizowanego na prowadzonej działalności handlowej.

Specyficznym aspektem ryzyka towarowego Spółki jest fakt, iż działając jako przedsiębiorstwo energetyczne pełniące rolę sprzedawcy z urzędu, ENEA S.A. ma obowiązek przedkładania do zatwierdzania taryf dla energii elektrycznej dla grup taryfowych G. Spółka kupuje energię po cenach rynkowych, natomiast swoją taryfę kalkuluje w oparciu o koszty uznane przez Prezesa URE za uzasadnione

Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem towarowym w zakresie cenowym polega na ciągłym monitorowaniu wielkości otwartej pozycji handlowej (zarówno w obszarze hedgingowym, jak i w obszarze działalności - proprietary trading) oraz pomiarze - przy wykorzystaniu narzędzi opartych o koncepcję wartości narażonej na ryzyko (value at risk) - poziomu ryzyka, wynikającego z możliwych skutków wahań cen poszczególnych towarów w odniesieniu do takiej otwartej pozycji. Technika ograniczania ryzyka jest w tym przypadku domknięcie pozycji generującej zbyt dużą (większą, niż tzw. apetyt na ryzyko) wartość potencjalnej straty. Model zarządcy opiera się w tym przypadku na systemie limitów wartościowych (limitów VaR) określających maksymalną dopuszczalną wartość otwartej pozycji, będącej nośnikiem tak rozumianego ryzyka towarowego (cenowego).

Zarządzanie ryzykiem towarowym w zakresie wolumetrycznym polega na wykorzystaniu metod scenariuszowych oraz optymalizowaniu procesów

oraz z uwzględnieniem marży (w obrocie) planowanej na kolejny okres taryfowy. W związku z powyższym Spółka w okresie obowiązywania taryfy ma ograniczone możliwości przenoszenia niekorzystnych dla Spółki zmian kosztów swojej działalności na końcowych odbiorców energii elektrycznej. Wniosek o korektę taryfy ENEA S.A. może złożyć do Prezesa URE tylko w przypadku drastycznego wzrostu kosztów z przyczyn od niej niezależnych.

planowania i kontroli działalności handlowej pozwalających w możliwie najtrafniejszy sposób oszacować przewidywane wolumeny towarów będących przedmiotem obrotu.

Ponadto, niezależnie od powyższego, w ENEA S.A. zastosowanie znajdują zasady zarządcze określone obowiązującą w Spółce regulacją o wymiarze strategicznym (tzw. Tryb handlu hurtowego), wyznaczającą metody działania w zakresie optymalizacji pozycji handlowej ENEA, której zasadniczym celem jest minimalizacja ryzyka podjęcia działań niezgodnych z tendencją rynkową przy jednoczesnym uwzględnieniu aspektu efektywnościowego podejmowanych działań (uzyskiwanie wyników lepszych od średniej rynkowej).

34.4. Ryzyko walutowe

Ekspozycja na ryzyko walutowe	Zarządzanie ryzykiem
<p>Ryzyko walutowe związane jest z możliwością występowania wahań kursów walutowych, które prowadzić mogą w konsekwencji do zmian w generowanych przez Spółkę przepływach pieniężnych.</p>	<p>Działania zabezpieczające są podejmowane w oparciu o obowiązującą w Spółce <i>Politykę zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA</i>.</p> <p>W okresie sprawozdawczym zdecydowana większość przepływów związanych z działalnością operacyjną i inwestycyjną ENEA S.A. była realizowana w walucie krajowej.</p> <p>W ramach procesu monitorowania ekspozycji na ryzyko walutowe poza obszarami podstawowej działalności Spółek Grupy ENEA, w ENEA S.A. zidentyfikowano ryzyko związane z pozycjami indeksowanymi do kursów walut obcych i dokonano jego zabezpieczenia.</p> <p>Zgodnie z <i>Polityką zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA</i> działania zabezpieczające realizowane są każdorazowo w oparciu o strategię zabezpieczającą ryzyko walutowe, które zatwierdzone są każdorazowo przez Komitet Ryzyka Grupy ENEA. Zgodnie z przyjętymi regulacjami Spółka zabezpiecza całość ekspozycji na ryzyko walutowe uznanej za istotną, tzn. taką, która przekracza wartość limitu na ekspozycję. ENEA S.A. nie stosuje w tym zakresie rachunkowości zabezpieczeń.</p>

Transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 r. ENEA S.A. zawarła 8 transakcji FX Forward o łącznej wartości 1 071 tys. EUR. Wycena instrumentów na 31 grudnia 2020 r. wynosiła 0 tys. zł (na 31 grudnia 2019 r. 0 tys. zł).

34.5. Ryzyko stóp procentowych

Ekspozycja na ryzyko stóp procentowych	Zarządzanie ryzykiem
<p>Ryzyko zmiany stóp procentowych związane jest z negatywnym wpływem zmian rynkowej stopy procentowej na sytuację finansową Spółki. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej wynika z zawartych umów kredytowych oraz umów programów emisji obligacji.</p> <p>Z uwagi na obowiązujący w Spółce model aranżowania finansowania, ryzyko stopy procentowej jest identyfikowane oraz podlega zarządzaniu (kwantyfikowanie, mitygowanie) przez ENEA S.A. Aranżowanie finansowania odbywa się w oparciu o oprocentowanie zmienne, które kalkulowane jest</p>	<p>Zgodnie z przyjętymi w roku 2019 na mocy <i>Polityki zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA</i> strategiami zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej, Spółka ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez zawieranie kontraktów wymiany płatności odsetkowych (ang. IRS - Interest Rate Swap). Wykorzystanie instrumentów zabezpieczających umożliwi wymianę serii płatności odsetkowych w tej samej walucie, naliczanych od uzgodnionej kwoty nominalnej i dla ustalonego okresu, przy czym ENEA S.A. płaci odsetki oparte na stałym oprocentowaniu, natomiast druga strona transakcji (bank) na oprocentowaniu</p>

w korelacji ze stawkami rynkowymi (międzybankowymi). Działania zabezpieczające w obszarze stopy procentowej realizowane są w oparciu o *Politykę zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA*.

Zgodnie z ww. Polityką – ekspozycja na ryzyko stóp procentowych identyfikowana jest wyłącznie w oparciu o stronę zobowiązaniową planowanych przepływów pieniężnych, bez uwzględniania wartości inwestycji finansowych (które cechują się niższym tenorem, niż zobowiązania finansowe) – przy czym dotyczy to wyłącznie zobowiązań finansowych o charakterze długoterminowym.

zmienным. W celu uzyskania jak największej efektywności zabezpieczenia parametry instrumentu zabezpieczającego są tożsame z warunkami transakcji zabezpieczanej (tzw. pozycji bazowej). W konsekwencji, prowadzi to do powstania powiązania ekonomicznego między poszczególnymi płatnościami wynikającymi z obsługi finansowania zewnętrznego oraz zabezpieczającymi je instrumentami pochodnymi. Przy ścisłym powiązaniu pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego za podstawowe źródło nieefektywności powiązań uznaje się ryzyko nienależytego wywiązania się przez kontrahentów z zawartych umów (na podstawie których zawierane są transakcje zabezpieczające) lub wcześniejsze rozliczenie pozycji zabezpieczanej.

Na 31 grudnia 2020 r. Spółka posiada zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i dłużnych papierów wartościowych w wysokości 7 770 105 tys. zł. Zobowiązania finansowe o zmiennej stopie procentowej na 31 grudnia 2020 r. dotyczą większej części zobowiązań z tytułu kredytów bankowych oraz wyemitowanych obligacji, które w 68% zostały zabezpieczone transakcjami zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej (instrumenty IRS).

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Spółki na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację aktywów i zobowiązań finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych:

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	3 650 442	7 499 091
Zobowiązania finansowe	(946 146)	(1 271 293)
Wpływ zabezpieczenia IRS	(4 672 992)	(5 201 117)
Razem	(1 968 696)	1 026 681
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	5 734 601	3 738 664
Zobowiązania finansowe	(7 389 141)	(9 233 778)
Wpływ zabezpieczenia IRS	4 672 992	5 201 117
Razem	3 018 452	(293 997)

W ramach aktywów finansowych o stałej stopie procentowej Spółka prezentuje środki pieniężne deponowane na lokatach, aktywa z tytułu umów z klientami, część obligacji wewnątrzgrupowych, a także należności handlowe, które są oprocentowane stałą stopą procentową odsetek karnych tylko w przypadku przekroczenia terminu płatności.

W ramach aktywów finansowych o zmiennej stopie procentowej Spółka prezentuje należności z tytułu cash pooling, natomiast zobowiązania z tytułu cash pooling prezentowane są w zobowiązaniach finansowych o zmiennej stopie procentowej.

Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 r. ENEA S.A. zawarła transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej (Interest Rate Swap) dla ekspozycji o wartości 1 000 000 tys. zł. Łączna wartość ekspozycji dotycząca obligacji i kredytów zabezpieczona transakcjami IRS na 31 grudnia 2020 r. wynosiła 4 672 992 tys. zł. Ponadto ENEA S.A. posiada kredyty oprocentowane wg. stałej stopy procentowej o łącznym wolumenie 584 014 tys. zł. Zawarte transakcje wpływają w istotny sposób na przewidywalność strumieni wydatków i kosztów finansowych. Wycena tych instrumentów jest prezentowana w pozycji: Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej. Instrumenty pochodne są traktowane, jako zabezpieczenie przepływów, w związku, z czym, są ujmowane i rozliczane w księgach z zastosowaniem zasad dotyczących rachunkowości zabezpieczeń.

Na 31 grudnia 2020 r. zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej dotyczące wyceny IRS wyniosły 139 673 tys. zł (na 31 grudnia 2019 r. 23 802 tys. zł). Istotny wzrost wielkości zobowiązań wynikających z wyceny transakcji IRS jest skutkiem podjęcia przez Radę Polityki Pieniężnej dwóch decyzji dotyczących obniżek stóp procentowych w I półroczu 2020 r. Decyzje były bezpośrednio związane z działaniami zmierzającymi do zmniejszenia negatywnych skutków wystąpienia pandemii wirusa SARS-CoV-2.

Poniższa tabela przedstawia wpływ zmiany stopy procentowej na wynik finansowy Spółki w odniesieniu do instrumentów oprocentowanych zmienną stopą procentową:

	Stan na 31 grudnia 2020			Stan na 31 grudnia 2019		
	Wartość księgowa	Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik finansowy (okres 12 miesięcy)		Wartość księgowa	Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik finansowy (okres 12 miesięcy)	
		+ 1 p.p.	- 1 p.p.		+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Aktywa finansowe						
Dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	5 734 601	57 346	(57 346)	3 718 218	37 182	(37 182)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	20 446	204	(204)
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		57 346	(57 346)		37 386	(37 386)
Podatek 19%		(10 896)	10 896		(7 103)	7 103
Wpływ na wynik po opodatkowaniu		46 450	(46 450)		30 283	(30 283)
Zobowiązania finansowe						
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(7 236 567)	(72 366)	72 366	(9 181 179)	(91 812)	91 812
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	(139 673)	-	-	(23 802)	-	-
Inne zobowiązania finansowe	(152 574)	(1 526)	1 526	(52 599)	(526)	526
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		(73 892)	73 892		(92 338)	92 338
Podatek 19%		14 039	(14 039)		17 544	(17 544)
Wpływ na wynik po opodatkowaniu		(59 853)	59 853		(74 794)	74 794
Razem		(13 403)	13 403		(44 511)	44 511

Sprawozdanie regulacyjne

35. Ujawnienia wynikające z art. 44 ustawy Prawo Energetyczne w zakresie poszczególnych rodzajów działalności

Ogólne zasady sporządzania informacji finansowej regulacyjnej

Zgodnie z Art. 44 ustawy Prawo energetyczne, Spółka zobowiązana jest do sporządzenia i ujawnienia regulacyjnego sprawozdania finansowego zawierającego bilans (sprawozdanie z sytuacji finansowej) oraz rachunek zysków i strat za okresy sprawozdawcze, odrębnie dla poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej.

Spółka sporządza informację finansową regulacyjną zgodnie z następującymi zasadami:

Zasada przyczynowości	Wyodrębnienie składników aktywów i pasywów dokonywane jest zgodnie z przeznaczeniem i wykorzystaniem tych składników na potrzeby określonego rodzaju działalności lub określonej usługi. Wyodrębnienie przychodów i kosztów dokonywane jest zgodnie z zasadą przyczyny powstawania przychodów i kosztów w ramach określonej działalności.
Zasada obiektywności i niedyskryminacji	Przypisanie aktywów i pasywów, przychodów i kosztów powinno być obiektywne i zmierzające do równego traktowania odbiorców.
Zasada stałości i porównywalności	Powinna istnieć stałość metod i zasad służących sporządzaniu informacji finansowej regulacyjnej z roku na rok. W przypadku zaistnienia istotnych zmian w zasadach sporządzania sprawozdań, szczegółowych metodach przyporządkowania lub zasadach rachunkowości, mających znaczny wpływ na raportowane informacje finansowe, dane porównawcze za rok poprzedzający, w części, której ewentualne zmiany dotyczą, są odpowiednio korygowane w celu zapewnienia porównywalności.
Zasada przejrzystości i spójności	Stosowane metody sporządzania informacji finansowej regulacyjnej powinny być przejrzyste i spójne wewnętrznie oraz, tam gdzie ma to zastosowanie spójne z metodami i zasadami stosowanymi w innych kalkulacjach sporządzanych dla celów regulacyjnych oraz z metodami i zasadami sporządzania sprawozdań finansowych.

Definicje rodzajów działalności

Spółka wyodrębniła następujące rodzaje działalności:

1. **Obrót paliwami gazowymi** - obrót paliwami gazowymi zakupionymi od zewnętrznych dostawców i dostarczonymi na rzecz odbiorców zewnętrznych;
2. **Pozostała działalność** - pozostała działalność, finansowanie wewnątrzgrupowe oraz działalność związana z zarządzaniem Grupą Kapitałową. Do pozostałej działalności Spółka zakwalifikowała również obrót energią elektryczną oraz obrót prawami majątkowymi.

Zasady alokacji

Alokacja pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów

Spółka prowadzi ewidencję kosztów w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym przy użyciu MPK (Miejsc Powstawania Kosztów).

Koszty działalności podstawowej dotyczące obrotu: energią elektryczną i paliwami gazowymi obejmują MPK przypisane bezpośrednio do tych działalności oraz część kosztów ogólnego zarządu rozliczanych kluczem alokacji odpowiednim dla danego MPK. Koszty te następnie dzielone są kluczem wolumenu energii elektrycznej i gazu na działalność dotyczącą obrotu energią elektryczną (działalność pozostała) i obrotu paliwami gazowymi. Pozostała część kosztów działalności operacyjnej została zakwalifikowana do pozostałej działalności.

Poniższa tabela przedstawia alokację pozostałych pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów:

Pozycja sprawozdania z całkowitych dochodów	Klucz alokacji
Przychody ze sprzedaży	metoda szczegółowej identyfikacji
Rekompensaty	bezpośrednio do działalności pozostałej
Przychody z tytułu leasingu	bezpośrednio do działalności pozostałej
Pozostałe przychody operacyjne	metoda szczegółowej identyfikacji lub struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności
Zmiana rezerwy dotyczącej umów rodzących obciążenia	bezpośrednio do działalności pozostałej
Pozostałe koszty operacyjne	metoda szczegółowej identyfikacji lub struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności
Zysk na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	bezpośrednio do działalności pozostałej
Przychody finansowe, w tym:	
- odsetki od nieterminowo regulowanych należności za energię elektryczną	struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności lub bezpośrednio do działalności pozostałej
- odsetki od instrumentów finansowych	bezpośrednio do działalności pozostałej
- pozostałe	struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności
Koszty finansowe, w tym:	
- odsetki od długoterminowych zobowiązań finansowych	wyłączone z podziału – dotyczy kapitału zaangażowanego
- pozostałe	metoda szczegółowej identyfikacji lub struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności
Odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	bezpośrednio do działalności pozostałej
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	bezpośrednio do działalności pozostałej
Podatek dochodowy	wyłączony z podziału
Inne całkowite dochody	wyłączone z podziału

Alokacja pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej

Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej	Klucz alokacji
Rzeczowe aktywa trwałe	struktura kosztów amortyzacji
Użytkowanie wieczyste gruntów	struktura kosztów amortyzacji
Prawo do korzystania ze składnika aktywów	struktura kosztów amortyzacji
Wartości niematerialne	struktura kosztów amortyzacji
Nieruchomości inwestycyjne	bezpośrednio do działalności pozostałej
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	bezpośrednio do działalności pozostałej
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	wyłączone z podziału
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	bezpośrednio do działalności pozostałej
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	bezpośrednio do działalności pozostałej

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	bezpośrednio do działalności pozostałej
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	bezpośrednio do działalności pozostałej
Obligacje wewnątrzgrupowe	bezpośrednio do działalności pozostałej
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	bezpośrednio do działalności pozostałej
Instrumenty pochodne	wyłączone z podziału
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, w tym,	metoda szczegółowej identyfikacji
- rozliczenia międzyokresowe, rozrachunki dot. ubezpieczeń majątkowych i pozostałe należności	bezpośrednio do działalności pozostałej
- rozrachunki z tytułu rozliczeń podatku dochodowego z innymi jednostkami wchodzącymi w skład podatkowej grupy kapitałowej	wyłączone z podziału
Zapasy (świadcstwa pochodzenia energii)	bezpośrednio do działalności pozostałej
Aktywa z tytułu umów z klientami	metoda szczegółowej identyfikacji
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	wyłączone z podziału
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	przypisane bezpośrednio do działalności pozostałej
Kapitał własny	wyłączone z podziału - element kapitału zaangażowanego
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe (instrumenty długoterminowe)	wyłączone z podziału - element kapitału zaangażowanego
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (umowy długoterminowe)	wyłączone z podziału - element kapitału zaangażowanego
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	struktura kosztów wynagrodzeń
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	wyłączone z podziału
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	metoda szczegółowej identyfikacji
- pozostałe zobowiązania	struktura kosztów wynagrodzeń
- zobowiązania z tytułu akcyzy	struktura kosztów akcyzy
- zobowiązania z tytułu VAT	struktura należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług w ramach poszczególnych działalności
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	wyłączone z podziału
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	bezpośrednio do działalności pozostałej
Inne zobowiązania finansowe	bezpośrednio do działalności pozostałej
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	metoda szczegółowej identyfikacji

Sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Wyłączone z podziału	Razem
Przychody ze sprzedaży	134 185	6 118 566	-	6 252 751
Podatek akcyzowy	(2 997)	(62 394)	-	(65 391)
Przychody ze sprzedaży netto	131 188	6 056 172	-	6 187 360
Rekompensaty	-	3 284	-	3 284
Przychody z tytułu leasingu	-	312	-	312
Przychody ze sprzedaży oraz inne dochody	131 188	6 059 768	-	6 190 956
Pozostałe przychody operacyjne	-	11 390	-	11 390
Zmiana rezerwy dotyczącej umów rodzących obciążenia	-	17 745	-	17 745
Amortyzacja	(101)	(5 035)	-	(5 136)
Koszty świadczeń pracowniczych	(2 500)	(72 832)	-	(75 332)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	(81)	(2 713)	-	(2 794)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	(129 832)	(5 891 957)	-	(6 021 789)
Usługi przesyłowe	-	(14 597)	-	(14 597)
Inne usługi obce	(4 917)	(217 651)	-	(222 568)
Podatki i opłaty	(91)	(4 036)	-	(4 127)
Zysk na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-	124	-	124
Pozostałe koszty operacyjne	(73)	(64 908)	-	(64 981)
Strata operacyjna	(6 407)	(184 702)	-	(191 109)
Koszty finansowe	(135)	(21 504)	(254 267)	(275 906)
Przychody finansowe	461	232 457	-	232 918
Przychody z tytułu dywidend	-	593 694	-	593 694
Odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnie kontrolowanych	-	(3 613 242)	-	(3 613 242)
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	-	(144 014)	-	(144 014)
Strata przed opodatkowaniem	(6 081)	(3 137 311)	(254 267)	(3 397 659)
Podatek dochodowy	-	-	40 909	40 909
Strata netto okresu sprawozdawczego	(6 081)	(3 137 311)	(213 358)	(3 356 750)
Inne całkowite dochody	-	-	(89 957)	(89 957)
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy	-	-	(303 315)	(3 446 707)

Sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Wyłączone z podziału	Razem
Przychody ze sprzedaży	127 483	5 043 902	-	5 171 385
Podatek akcyzowy	(2 561)	(68 609)	-	(71 170)
Przychody ze sprzedaży netto	124 922	4 975 293	-	5 100 215
Rekompensaty	-	597 163	-	597 163
Przychody z tytułu leasingu	-	70	-	70
Przychody ze sprzedaży oraz inne dochody	124 922	5 572 526	-	5 697 448
Pozostałe przychody operacyjne	-	16 591	-	16 591
Zmiana rezerwy dotyczącej umów rodzących obciążenia	-	10 415	-	10 415
Amortyzacja	(94)	(5 148)	-	(5 242)
Koszty świadczeń pracowniczych	(2 047)	(72 031)	-	(74 078)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	(74)	(2 363)	-	(2 437)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	(123 667)	(5 339 085)	-	(5 462 752)
Usługi przesyłowe	-	(6 331)	-	(6 331)
Inne usługi obce	(4 895)	(212 544)	-	(217 439)
Podatki i opłaty	(72)	(4 067)	-	(4 139)
Zysk na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-	431	-	431
Pozostałe koszty operacyjne	(171)	(66 127)	-	(66 298)
Strata operacyjna	(6 168)	(107 663)	-	(113 831)
Koszty finansowe	(64)	(19 241)	(266 530)	(285 835)
Przychody finansowe	339	264 506	-	264 845
Przychody z tytułu dywidend	-	781 507	-	781 507
Odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnie kontrolowanych	-	(293 621)	-	(293 621)
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	-	(65 771)	-	(65 771)
(Strata)/zysk przed opodatkowaniem	(5 893)	559 717	(266 530)	287 294
Podatek dochodowy	-	-	(3 963)	(3 963)
(Strata)/zysk netto okresu sprawozdawczego	(5 893)	559 717	(270 493)	283 331
Inne całkowite dochody	-	-	(4 998)	(4 998)
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy	-	-	(275 491)	278 333

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2020 r.

	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Wyłączone z podziału	Razem
Aktywa trwałe razem	1 040	15 761 850	101 483	15 864 373
Rzeczowe aktywa trwałe	428	23 482	-	23 910
Prawo do korzystania ze składników aktywów	537	29 441	-	29 978
Wartości niematerialne	75	4 105	-	4 180
Nieruchomości inwestycyjne	-	13 206	-	13 206
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	-	9 512 925	-	9 512 925
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	101 483	101 483
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	84 848	-	84 848
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	6 082 074	-	6 082 074
Należności z tytułu leasingu i subleasingu	-	513	-	513
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	-	11 256	-	11 256
Aktywa obrotowe razem	41 661	3 588 487	-	3 630 148
Zapasy	-	65 700	-	65 700
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	41 661	1 339 710	-	1 381 371
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	-	13 428	-	13 428
Aktywa z tytułu umów z klientami	-	228 905	-	228 905
Należności z tytułu leasingu i subleasingu	-	3 274	-	3 274
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	-	-
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	1 406 802	-	1 406 802
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	530 668	-	530 668
AKTYWA RAZEM				19 494 521
Zobowiązania długoterminowe razem	1 660	58 486	75 131	135 277
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 660	58 486	-	60 146
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	-	75 131	75 131
Zobowiązania krótkoterminowe razem	24 693	1 269 732	64 542	1 358 967
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	21 498	416 743	-	438 241
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	32 289	-	32 289
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	763	26 874	-	27 637
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	-	281	-	281
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	-	64 542	64 542
Inne zobowiązania finansowe	-	152 574	-	152 574
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	2 432	640 971	-	643 403
Kapitał zaangażowany	16 348	18 022 119	(18 038 467)	-
Kapitał własny			10 127 472	10 127 472
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe			7 770 105	7 770 105
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego			31 315	31 315
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego			71 385	71 385
PASYWA RAZEM				19 494 521

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2019 r.

	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Wyłączone z podziału	Razem
Aktywa trwałe razem	1 104	17 589 035	95 395	17 685 534
Rzeczowe aktywa trwałe	431	23 639	-	24 070
Prawo do korzystania ze składników aktywów	595	32 654	-	33 249
Wartości niematerialne	78	4 298	-	4 376
Nieruchomości inwestycyjne	-	13 755	-	13 755
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólnie kontrolowane	-	12 892 612	-	12 892 612
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	95 395	95 395
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	38 848	-	38 848
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	4 567 870	-	4 567 870
Należności z tytułu leasingu i subleasingu	-	2 610	-	2 610
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	-	12 749	-	12 749
Aktywa obrotowe razem	35 840	6 944 579	30 680	7 011 099
Zapasy	-	217 460	-	217 460
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	35 840	926 890	-	962 730
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	-	12 646	-	12 646
Aktywa z tytułu umów z klientami	-	215 223	-	215 223
Należności z tytułu leasingu i subleasingu	-	3 083	-	3 083
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	30 680	30 680
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	2 801 067	-	2 801 067
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	2 768 210	-	2 768 210
AKTYWA RAZEM				24 696 633
Zobowiązania długoterminowe razem	1 620	137 196	23 802	162 618
Pozostałe zobowiązania	-	80 123	-	80 123
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 620	57 073	-	58 693
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	-	23 802	23 802
Zobowiązania krótkoterminowe razem	19 069	1 072 705	-	1 091 774
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	16 307	551 102	-	567 409
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	12 631	-	12 631
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	797	28 075	-	28 872
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	-	281	-	281
Inne zobowiązania finansowe	-	52 599	-	52 599
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	1 965	428 017	-	429 982
Kapitał zaangażowany	16 255	23 323 713	(23 339 968)	-
Kapitał własny			13 574 179	13 574 179
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe			9 831 622	9 831 622
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego			36 440	36 440
PASYWA RAZEM				24 696 633

Pozostałe noty objaśniające

36. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

Spółka zawiera transakcje z następującymi podmiotami powiązаныmi:

- transakcje ze spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej ENEA,
- transakcje zawarte pomiędzy Spółką a Członkami Władz ENEA S.A., które podzielić należy na dwie kategorie:
 - wynikające z powołania na Członków Rad Nadzorczych,
 - wynikające z innych umów o charakterze cywilno-prawnym,
- transakcje z podmiotami powiązаныmi ze Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej ENEA

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Wartość zakupu, w tym:	7 546 550	6 773 240
zakupy materiałów	504	518
zakupy usług	1 765 896	1 628 143
pozostałe (w tym energia i gaz)	5 780 150	5 144 579
Wartość sprzedaży, w tym:	358 941	390 533
sprzedaż energii	327 668	353 104
sprzedaż usług	3 048	2 981
pozostała	28 225	34 448
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	192 932	221 219
od obligacji	143 700	209 190
od pożyczek	45 130	9 049
pozostałe	4 102	2 980
Przychody z tytułu dywidend	593 694	781 507

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Należności	413 082	317 779
Zobowiązania	415 751	579 935
Aktywa finansowe – obligacje	3 687 169	6 463 808
Udzielone pożyczki	3 801 646	852 905
Inne zobowiązania finansowe	152 574	52 599

Transakcje ze spółkami z Grupy Kapitałowej przeprowadzane są na zasadach rynkowych, a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami.

Transakcje z członkami Władz Spółki

Tytuł	Rok zakończony			
	Zarząd Spółki		Rada Nadzorcza Spółki	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Wynagrodzenia z tytułu kontraktów menadżerskich i umów konsultingowych	6 491*	4 023**	-	-
Wynagrodzenia z tytułu powołania do organów zarządzających lub nadzorujących	-	-	771	774
Razem	6 491	4 023	771	774

* Wynagrodzenie obejmuje premie za 2018 r. i za 2019 r. w wysokości 2 811 tys. zł oraz zakaz konkurencji, odprawy dla byłych Członków Zarządu w wysokości 893 tys. zł.

** Wynagrodzenie obejmuje zakaz konkurencji, odprawę dla byłego Członka Zarządu oraz premie za 2017 r. w wysokości 1 282 tys. zł.

Na 31 grudnia 2020 r. zobowiązania z tytułu kontraktów menadżerskich i umów konsultingowych wobec Członków Zarządu wynoszą 480 tys. zł (na 31 grudnia 2019 r. odpowiednio 164 tys. zł). Rezerwa na premię dla Zarządu na 31 grudnia 2020 r. wynosi 2 032 tys. zł (na 31 grudnia 2019 r. odpowiednio 3 510 tys. zł), kwoty rezerw nie są uwzględnione w powyższej tabeli.

Transakcje dotyczące pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przedstawiono w tabeli poniżej:

Organ	Stan na	Udzielono od	Spląty do	Stan na
	1 stycznia 2020	1 stycznia 2020	31 grudnia 2020	31 grudnia 2020
Rada Nadzorcza Spółki	-	26	-	26
Razem	-	26	-	26

Organ	Stan na	Udzielono od	Spląty do	Stan na
	1 stycznia 2019	1 stycznia 2019	31 grudnia 2019	31 grudnia 2019
Rada Nadzorcza Spółki	5	-	(5)	-
Razem	5	-	(5)	-

Inne transakcje, wynikające z umów cywilno-prawnych zawartych pomiędzy ENEA S.A. a Członkami Władz Spółki dotyczą wyłącznie wykorzystania przez Członków Zarządu ENEA S.A. samochodów służbowych dla celów prywatnych.

Członkowie Władz Spółki oraz bliscy członkowie ich rodzin nie dokonywali istotnych transakcji ze spółkami Grupy mających wpływ na wynik oraz sytuację finansową Spółki.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi ze Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej

ENEA S.A. zawiera również transakcje handlowe z jednostkami administracji państwowej i samorządowej oraz podmiotami będącymi własnością Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedmiotem tych transakcji są głównie:

- zakupy energii elektrycznej oraz praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii w zakresie energii odnawialnej oraz energii produkowanej w kogeneracji z ciepłem, które Spółka realizuje od podmiotów zależnych od Skarbu Państwa,
- sprzedaż energii elektrycznej, usługi dystrybucyjnej i pozostałych powiązanych z tym opłat, którą Spółka realizuje zarówno dla organów administracji państwowej, samorządowej (sprzedaż odbiorcom końcowym) jak i spółek zależnych od Skarbu Państwa (sprzedaż hurtowa oraz detaliczna – odbiorcom końcowym).

Transakcje te przeprowadzane są na zasadach rynkowych, a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami. Spółka nie prowadzi ewidencji umożliwiającej agregowanie wartości wszystkich transakcji realizowanych ze wszystkimi instytucjami państwowymi oraz podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa.

Dodatkowo Spółka zidentyfikowała transakcje z jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa o charakterze finansowym, tj. z bankami, które są gwarantami w programach emisji obligacji. Wśród tych podmiotów znajdują się: PKO BP S.A., Pekao S.A. oraz Bank Gospodarstwa Krajowego. Szczegółowe informacje dotyczące programów emisji obligacji zostały zaprezentowane w notcie 27.

Wśród podmiotów będących spółkami zależnymi od Skarbu Państwa zdecydowanie największym kontrahentem - odbiorcą ENEA S.A. jest Grupa Azoty, wartość sprzedaży netto w roku 2020 była na poziomie 206 628 tys. zł (w 2019 r. Grupa Azoty na poziomie 152 067 tys. zł), największym kontrahentem – dostawcą są Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., wartość zakupów netto w roku 2020 była na poziomie 112 675 tys. zł (w 2019 r. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. wartość na poziomie 52 590 tys. zł).

Transakcje z podmiotami wspólnie kontrolowanymi i stowarzyszonymi

Poniższa tabela przedstawia najistotniejsze transakcje z podmiotami wspólnie kontrolowanymi i stowarzyszonymi:

	Rok zakończony		Stan na	
	31 grudnia 2020		31 grudnia 2020	
	Sprzedaż	Zakupy	Należności	Zobowiązania
Podmioty będące spółkami wspólnie kontrolowanymi	90 132	-	48 789	-

	Rok zakończony		Stan na	
	31 grudnia 2019		31 grudnia 2019	
	Sprzedaż	Zakupy	Sprzedaż	Zakupy
Podmioty będące spółkami wspólnie kontrolowanymi	69 777	-	51 292	-
Podmioty będące spółkami stowarzyszonymi	31	-	-	3

Wartość pożyczek udzielonych spółce wspólnie kontrolowanej Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wynosi 209 785 tys. zł brutto oraz 0 tys. zł netto (nota 18).

37. Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie zmian kapitału obrotowego w jednostkowym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych do zmian w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, aktywów z tytułu umów z klientami w bilansie	(429 706)	20 052
- PGK	114 995	-
- Wydatki związane z przyszłymi emisjami obligacji	-	195
- Zmiana MSSF	-	5 870
- Inne	(1 007)	325
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w cash flow	(315 718)	26 442
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań, zobowiązań z tytułu umów z klientami w bilansie	(189 633)	(66 620)
- Przychody/koszty przejęcia	-	-
- Wpływy związane z przyszłym nabyciem aktywów finansowych	-	-
- PGK	-	53 383
- Inne	79 645	99
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań w cash flow	(109 988)	(13 138)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w bilansie	218	10 836
- Zyski/straty aktuarialne odniesione w ICD	(2 196)	(4 478)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w cash flow	(1 978)	6 358
Zmiana stanu pozostałych rezerw na zobowiązania i inne obciążenia w bilansie	213 421	82 941
- Elektrownia Ostrołęka	(222 200)	-
Zmiana stanu pozostałych rezerw na zobowiązania i inne obciążenia w cash flow	(8 779)	82 941

W pozycji: Nabycie aktywów finansowych w działalności inwestycyjnej Spółka wykazuje udzielone pożyczki spółkom zależnym i współkontrolowanym (Elektrownia Ostrołęka i PGE EJ1) oraz objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym PGE EJ 1.

W pozycji: Zbycie aktywów finansowych w działalności inwestycyjnej ENEA S.A. wykazuje spłacone pożyczki oraz wykupy obligacji wewnątrzgrupowych.

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie zadłużenia w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej do jednostkowego sprawozdania z przepływów pieniężnych:

Uzgodnienie kredytów bankowych i pożyczek

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Stan na 1 stycznia	2 056 231	2 207 693
Splata kredytów i pożyczek	(162 080)	(152 080)
Wycena i koszty transakcyjne	(2 099)	618
Stan na 31 grudnia	1 892 052	2 056 231

Uzgodnienie obligacji

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Stan na 1 stycznia	7 775 391	6 033 277
Wykup obligacji	(1 894 310)	(277 910)
Emisja obligacji	-	2 000 000
Wycena i koszty transakcyjne	(3 028)	20 024
Stan na 31 grudnia	5 878 053	7 775 391

38. Umowy koncesyjne na świadczenie usług publicznych

Przedmiotem prowadzonej przez ENEA S.A. działalności jest przede wszystkim sprzedaż energii elektrycznej i gazu ziemnego.

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne, za koncesjonowanie, regulację działalności przedsiębiorstw energetycznych i zatwierdzanie taryf odpowiada Prezes URE, który w drodze decyzji administracyjnej udziela koncesji oraz zatwierdza ceny energii i stawki opłat oraz zasady ich stosowania określone w Taryfie. ENEA S.A. posiada koncesję na okres od 26 listopada 1998 r. do 31 grudnia 2025 roku w zakresie obrotu energią elektryczną. Z kolei 12 września 2013 r. ENEA S.A. uzyskała od Prezesa URE koncesję na obrót paliwami gazowymi ważną do 31 grudnia 2030 r.

Obowiązkowi przedkładania Prezesowi URE do zatwierdzania podlegają taryfy dla energii elektrycznej obejmujące działalność nieuznaną przez Prezesa URE za prowadzoną w warunkach konkurencji (w odniesieniu, do której Prezes URE nie wydał decyzji zwalniającej z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzania).

Obowiązkowi przedkładania Prezesowi URE do zatwierdzenia podlegają również taryfy dla gazu ziemnego dla odbiorców z gospodarstw domowych. Zgodnie z harmonogramem zwolnienia z przedkładania do zatwierdzania Prezesowi URE taryf gazowych, który został określony w ustawie - Prawo energetyczne, od 1 stycznia 2017 r. zwolniona jest z taryfowania sprzedaż w punkcie wirtualnym, sprężonym gazem ziemnym CNG i skroplonym gazem ziemnym LNG oraz w trybie przetargów, aukcji i zamówień publicznych. Od października 2017 r. uwolnione zostały ceny dla pozostałych odbiorców końcowych, poza odbiorcami w gospodarstwach domowych. Ceny gazu dla tych odbiorców zostaną uwolnione od 1 stycznia 2024 r.

W roku 2020 ENEA S.A. stosowała zatwierdzone przez Prezesa URE taryfy:

- „Taryfę dla energii elektrycznej dla odbiorców z grup taryfowych G”, obowiązującą od 1 stycznia 2018 r. oraz „Taryfę dla energii elektrycznej dla odbiorców z grup taryfowych G” obowiązującą od 14 stycznia 2020 r., zatwierdzoną przez Prezesa URE na okres do 31 marca 2020 r. ENEA S.A. złożyła w Urzędzie Regulacji Energetyki wnioski o zatwierdzenie taryfy na okres do dnia 31 grudnia 2020 r., jednak Prezes URE 8 lipca 2020 r. odmówił zatwierdzenia wnioskowanej taryfy. ENEA S.A. 29 lipca 2020 r. złożyła do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie od decyzji Prezesa URE. Aktualnie toczy się postępowanie odwoławcze. W rozliczeniach z klientami w okresie od 1 kwietnia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. ENEA S.A. stosowała „Taryfę dla energii elektrycznej dla odbiorców z grup taryfowych G” zatwierdzoną przez Prezesa URE na okres do 31 marca 2020 r., pomimo upływu okresu na który została zatwierdzona, z uwagi na toczące się postępowanie odwoławcze od decyzji Prezesa URE.
- „Taryfę dla gazu ziemnego wysokometanowego” obowiązującą od 4 lipca 2019 r. oraz „Taryfę dla gazu ziemnego wysokometanowego” obowiązującą od 20 listopada 2020 r.

39. Zatrudnienie

	Stan na	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Stanowiska nierobotnicze	402	393
Razem	402	393

Dane zawarte w tabeli przedstawiają zatrudnienie w osobach. Stanowiska menadżerskie zostały zakwalifikowane do stanowisk nierobotniczych.

40. Zobowiązania warunkowe, postępowania sądowe oraz sprawy toczące się przed organem administracji publicznej

W tej części not objaśniających zaprezentowano zobowiązania warunkowe oraz postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

40.1. Wpływ taryfy dla energii elektrycznej dla zespołu grup taryfowych G

30 grudnia 2019 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki („Prezes URE”) podjął decyzję o zatwierdzeniu taryfy dla energii elektrycznej dla zespołu grup taryfowych G na okres od 14 stycznia do 31 marca 2020 r. („Taryfa”).

Prezes URE zatwierdził cenę sprzedaży energii elektrycznej dla odbiorców w grupach taryfowych G dla ENEA S.A., na poziomie średnio 289,37 zł za MWh.

Mając powyższe na uwadze oraz działając zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa, Spółka na 31 grudnia 2019 r. utworzyła rezerwę na kontrakty rodzące obciążenia na poziomie 68 565 tys. zł.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 r. ENEA S.A. wykorzystwała rezerwę na kontrakty rodzące obciążenia w wysokości 68 565 tys. zł.

40.2. Poręczenia i gwarancje

W tabeli poniżej przedstawiono obowiązujące na 31 grudnia 2020 r. istotne gwarancje bankowe w ramach umowy zawartej przez ENEA S.A. z Bankiem PKO BP S.A. oraz z Bankiem PEKAO S.A. do wysokości limitu określonego w umowie.

Zestawienie udzielonych poręczeń wg stanu na 31 grudnia 2020 r.

Nazwa podmiotu, za który udzielono poręczenia	Łączna kwota zobowiązań, która została poręczona	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem	Okres, na jaki udzielono poręczenia	Charakter powiązań między Spółką a podmiotem, który zaciągnął zobowiązanie
ENEA Trading Sp. z o.o.	1 154 tys. zł (250 tys. EUR)	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec Shell Energy Europe Limited	30.11.2021	spółka zależna
ENEA Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec ČEZ a.s.	10.08.2021	spółka zależna
ENEA Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec ZE Pątnów-Adamów-Konin S.A.	25.10.2021	spółka zależna
ENEA Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	26.10.2021	spółka zależna
ENEA Trading Sp. z o.o.	2 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec Polenergia Obrót S.A.	30.06.2022	spółka zależna
ENEA Trading Sp. z o.o.	2 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.	15.07.2021	spółka zależna

Zestawienie udzielonych poręczeń wg stanu na 31 grudnia 2019 r.

Nazwa podmiotu, za który udzielono poręczenia	Łączna kwota zobowiązań, która została poręczona	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem	Okres, na jaki udzielono poręczenia	Charakter powiązań między Spółką a podmiotem, który zaciągnął zobowiązanie
ENEA Trading Sp. z o.o.	1 065 tys. zł (250 tys. EUR)	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec Shell Energy Europe Limited	30.11.2021	spółka zależna
Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.	11 806 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań zaciągniętych przez MEC Piła Sp. z o.o. wobec Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	30.06.2020	spółka zależna
ENEA Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec EDF Trading Limited	30.10.2020	spółka zależna
ENEA Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec ČEZ a.s.	10.08.2021	spółka zależna
ENEA Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec ZE Pątnów-Adamów-Konin S.A.	25.10.2021	spółka zależna
ENEA Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	26.10.2021	spółka zależna
ENEA Trading Sp. z o.o.	2 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec Polenergia Obrót S.A.	30.06.2022	spółka zależna
ENEA Trading Sp. z o.o.	2 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENEA Trading wobec Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.	15.07.2021	spółka zależna

Zestawienie udzielonych gwarancji wg stanu na 31 grudnia 2020 r.

Data udzielenia gwarancji	Data obowiązywania gwarancji	Podmiot zobowiązany	Podmiot na rzecz którego udzielono gwarancji	Bank - wystawca	Kwota udzielonej gwarancji w tys. zł
13.06.2019	30.05.2021	ENEA Trading Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PEKAO S.A.	150 000
30.12.2020	31.12.2022	ENEA Elektrownia Połaniec	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PEKAO S.A.	100 000
17.12.2020	31.12.2021	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PEKAO S.A.	70 000
21.09.2020	23.03.2021	ENEA Elektrownia Połaniec	Stal-Systems S.A.	PKO BP S.A.	67 382
12.08.2018	12.08.2021	ENEA Elektrownia Połaniec	Polskie Sieci Elektroenergetyczne	PKO BP S.A.	7 000
26.06.2020	15.03.2022	ENEA Serwis Sp. z o.o.	ENEA Operator Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	3 145
12.08.2018	16.05.2021	ENEA S.A.	Górecka Projekt Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	2 109
01.07.2020	30.06.2022	ENEA S.A.	Szpital Kliniczny im. H. Święcickiego w Poznaniu	PKO BP S.A.	1 281
Suma udzielonych gwarancji bankowych					400 917

Zestawienie udzielonych gwarancji wg stanu na 31 grudnia 2019 r.

Data udzielenia gwarancji	Data obowiązywania gwarancji	Podmiot zobowiązany	Podmiot na rzecz którego udzielono gwarancji	Bank - wystawca	Kwota udzielonej gwarancji w tys. zł
13.06.2019	30.05.2021	ENEA Trading Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PEKAO S.A.	140 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne	PKO BP S.A.	20 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Elektrownia Połaniec	Polskie Sieci Elektroenergetyczne	PKO BP S.A.	15 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PKO BP S.A.	10 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Trading Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PKO BP S.A.	10 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Elektrownia Połaniec	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PKO BP S.A.	10 000
13.06.2019	30.05.2021	ENEA Elektrownia Połaniec	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PEKAO S.A.	5 000
13.06.2019	30.05.2021	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PEKAO S.A.	5 000
13.11.2018	30.01.2020	ENEA S.A.	Gmina Olsztyn	PKO BP S.A.	4 462
12.08.2018	16.05.2021	ENEA S.A.	Górecka Projekt Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	2 109
24.05.2019	30.07.2020	ENEA S.A.	Miasto Bydgoszcz	PKO BP S.A.	1 207
29.08.2018	29.01.2020	ENEA Logistyka Sp. z o.o.	ENEA Operator Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	1 080
Suma udzielonych gwarancji bankowych					223 858

Wartość pozostałych gwarancji udzielonych przez Spółkę na 31 grudnia 2020 r. wynosi 16 303 tys. zł (na 31 grudnia 2019 r. 17 614 tys. zł).

40.3. Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi

Postępowania z powództwa Spółki

Postępowania wszczynane przed sądami powszechnymi z powództwa ENEA S.A. dotyczą dochodzenia należności z tytułu dostarczania energii elektrycznej oraz dochodzenia należności z innych tytułów – nielegalnego poboru energii elektrycznej, przyłączy do sieci i innych usług specjalistycznych.

Na 31 grudnia 2020 r. przed sądami powszechnymi toczyło się łącznie 12 237 spraw z powództwa Spółki na łączną kwotę 55 724 tys. zł (na 31 grudnia 2019 r. toczyło się 5 014 spraw o łącznej wartości 45 394 tys. zł).

Wynik żadnej ze spraw nie jest istotny dla wyniku finansowego Spółki.

Postępowania przeciwko Spółce

Postępowania przeciwko Spółce wszczynane są zarówno z powództwa osób fizycznych, jak i prawnych. Dotyczą one m.in. kwestii takich jak: odszkodowania za przerwy w dostawach energii, odszkodowania za korzystanie przez Spółkę z nieruchomości, na których znajdują się urządzenia elektroenergetyczne oraz roszczenia z tytułu rozwiązanych umów na zakup praw majątkowych (nota 40.7).

Na 31 grudnia 2020 r. przed sądami powszechnymi toczyło się łącznie 128 spraw przeciwko Spółce na łączną kwotę 563 866 tys. zł (odpowiednio na 31 grudnia 2019 r. toczyło się 145 spraw o łącznej wartości 561 828 tys. zł).

Rezerwy związane z tymi sprawami sądowymi prezentowane są w nocie 30.

40.4. Pozostałe postępowania sądowe

Zarząd ENEA S.A. złożył w grudniu 2018 r. odpowiedź na pozew w sprawie z powództwa akcjonariusza Spółki Fundacji "CLIENTEARTH Prawnicy dla ziemi" z siedzibą w Warszawie o stwierdzenie nieważności lub ewentualnie ustalenie nieistnienia lub ewentualnie o uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. z 24 września 2018 r. w sprawie wyrażenia kierunkowej zgody na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach projektu Ostrołęka C i zażądał oddalenia powództwa w całości jako bezzasadnego oraz zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego. 10 kwietnia 2019 r. odbyła się pierwsza rozprawa w sprawie, na rozprawę nie byli wzywani świadkowie. Sąd zobowiązał Spółkę do złożenia Umowy Inwestycyjnej w terminie 14 dni, co najmniej w zakresie punktów od 1 do 8 (w szczególności pkt. 8.6) pod rygorem ujemnych skutków procesowych wskazanych w art. 233 § 2 k.p.c. Pełnomocnik ENEA złożył zastrzeżenie do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. 24 kwietnia 2019 r. Spółka złożyła Umowę Inwestycyjną. Sąd postanowił odroczyć rozprawę do 17 lipca 2019 r. 31 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu uwzględnił powództwo w zakresie roszczenia głównego i stwierdził nieważność Uchwały. 17 września 2019 r. pełnomocnik ENEA S.A. złożył apelację od wyroku z 31 lipca 2019 r. Strona powodowa złożyła odpowiedź na apelację, na którą pełnomocnik ENEA S.A. złożył replikę. 8 lipca 2020 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację Spółki od wyroku Sądu Okręgowego. Jak zostało wskazane w ustnych zasadniczych powodach rozstrzygnięcia, Sąd Apelacyjny uznał, że wyrok Sądu Okręgowego odpowiada prawu, ponieważ Uchwała jest nieważna z tego względu, iż podjęcie Uchwały naruszało podział kompetencji między organami spółki handlowej. W konsekwencji, z dniem 8 lipca 2020 roku wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu stwierdzający nieważność Uchwały stał się prawomocny. Spółka oceniła wpływ tego zdarzenia jako neutralny dla raportowanych danych.

Zarząd ENEA S.A. złożył w grudniu 2018 r. odpowiedź na pozew w sprawie z powództwa Międzyzakładowego Związku Zawodowego Synergia Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA z siedzibą w Poznaniu o stwierdzenie nieważności lub ewentualnie o uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. z 24 września 2018 r. w sprawie wyrażenia kierunkowej zgody na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach projektu Ostrołęka C i zażądał oddalenia powództwa w całości jako bezzasadnego oraz zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego. Termin rozprawy wyznaczono na 8 maja 2019 r. Rozprawa ta nie odbyła się, podobnie jak kolejne wyznaczone na 30 lipca 2019 r. i 1 października 2019 r. Nowego terminu rozprawy jeszcze nie wyznaczono. Postępowanie zostało zawieszone do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie z powództwa akcjonariusza Spółki Fundacji "CLIENTEARTH Prawnicy dla ziemi". Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego postępowanie jest nadal zawieszono.

40.5. Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez ENEA S.A.

Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez Spółkę (obecnie przez ENEA Operator Sp. z o.o.) wynika z faktu, że Spółka nie dla wszystkich obiektów posiadała tytuł prawny do korzystania z gruntów, na których są usytuowane sieci przesyłowe oraz związane z nimi urządzenia. W przyszłości Spółka może być zobowiązana do ponoszenia kosztów z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, które miało miejsce w latach ubiegłych do momentu wyodrębnienia ENEA Operator Sp. z o.o.

Brak uregulowanego stanu prawnego nieruchomości, z których na wcześniejszym etapie korzystała Spółka, a z których obecnie korzysta ENEA Operator Sp. z o.o. – na których posadowiona jest infrastruktura sieciowa powoduje zagrożenie związane z żądaniami wypłaty odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu, czynszu dzierżawnego lub wyjątkowo, w pojedynczych przypadkach z żądaniami związanymi ze zmianą lokalizacji obiektu (przywrócenie gruntu do stanu pierwotnego).

Spółka utworzyła rezerwę na postępowania sądowe wszczęte przeciwko Spółce z powództwa właścicieli nieruchomości, na których znajdują się sieci przesyłowe i urządzenia z nimi związane.

Na 31 grudnia 2020 r. Spółka ujęła rezerwę na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów w wysokości 2 275 tys. zł.

40.6. Sprawy dotyczące niezbilansowania za 2012 r.

30 i 31 grudnia 2014 r. ENEA S.A. wystąpiła z zawezwaniami do próby ugodowej w stosunku do:

	Kwota zawezwania w tys. zł
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	7 410
PKP Energetyka S.A.	1 272
TAURON Polska Energia S.A.	17 086
TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	1 826
Razem	27 594

Przedmiotem zawezwań były roszczenia o zapłatę za energię elektryczną niepoprawnie rozliczoną na rynku bilansującym w 2012 r. Zawezwane spółki poprzez niewyrażenie zgody na wystawienie przez ENEA S.A. faktur za rok 2012 bezpodstawnie uzyskały z tego tytułu korzyści majątkowe.

W związku z brakiem ugodowego rozstrzygnięcia w powyższej sprawie, ENEA S.A. wystąpiła ze stosownymi pozwami przeciwko:

- TAURON Polska Energia S.A. – pozew z 10 grudnia 2015 r.,
- TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o. o. – pozew z 10 grudnia 2015 r.,
- PKP Energetyka S.A. – pozew z 28 grudnia 2015 r.,
- PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. – pozew z 29 grudnia 2015 r.

W wyżej wymienionych postępowaniach nie doszło do rozstrzygnięcia sporów. W sprawie przeciwko PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. (sygn. akt XVI GC 525/20, poprzednia sygnatura XX GC 1163/15) - postanowieniem z 7 stycznia 2021 r. sąd zawiesił postępowanie na zgodny wniosek stron.

Z tytułu powyższych spraw w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie zostały rozpoznane żadne kwoty.

40.7. Spór dotyczący cen na świadectwa pochodzenia energii OZE oraz wypowiedziane umowy na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł

ENEA S.A. jest stroną 8 postępowań sądowych dotyczących umów na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł, na które składają się:

- 5 postępowań o zapłatę, w których przeciwko ENEA S.A. dochodzone są roszczenia tytułem wynagrodzenia, kar umownych bądź odszkodowania;
- 2 postępowania o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia przez ENEA S.A. umów sprzedaży praw majątkowych dokonanego 28 października 2016 r., przy czym w jednym postępowaniu równoległe z żądaniem ustalenia dochodzone jest roszczenie o zapłatę;
- 1 postępowanie o zapłatę, w którym ENEA S.A. dochodzi roszczenia tytułem kary umownej.

ENEA S.A. dokonała potrącenia płatności części wierzytelności przysługujących kontrahentom wobec ENEA S.A. z tytułu zapłaty ceny za sprzedane prawa majątkowe z wierzytelnością odszkodowawczą ENEA S.A. wobec wytwórców OZE. Szkoda wyrządzona ENEA S.A. powstała wskutek niewykonania przez kontrahentów obowiązku kontraktowego przystąpienia w dobrej wierze do renegocjacji kontraktów długoterminowych na sprzedaż praw majątkowych zgodnie z obowiązującą strony klauzulą adaptacyjną.

28 października 2016 r. ENEA S.A. złożyła oświadczenia, w zależności od umowy, o wypowiedzeniu albo o odstąpieniu od długoterminowych umów na zakup przez Spółkę praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł (tzw. zielonych certyfikatów) (Umowy).

Umowy zostały zawarte w latach 2006-2014 z niżej wymienionymi kontrahentami, do których należą instalacje wytwórcze energii elektrycznej z odnawialnych źródeł (Kontrahenci):

- Farma Wiatrowa Krzęcin Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- Megawind Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie;
- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Belchatowie;
- PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie;
- PGE Energia Natury PEW Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (obecnie PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie);
- "PSW" Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- in.ventus Sp. z o.o. EW Śniatowo Sp. k. z siedzibą w Poznaniu (obecnie TEC1 Sp. z o.o. EW Śniatowo Sp. k. z siedzibą w Katowicach);
- Golice Wind Farm Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Umowy uległy rozwiązaniu co do zasady do końca listopada 2016 r. Dokładna data rozwiązania poszczególnych Umów wynikała z zapisów kontraktowych.

Przyczyną wypowiedzenia/odstąpienia od poszczególnych Umów przez Spółkę było wyczerpanie możliwości przywrócenia równowagi kontraktowej i ekwiwalentności świadczeń stron wywołanych zmianami prawa.

Zmiany prawa, do których doszło po dniu zawarcia wymienionych Umów, tj. w szczególności:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki z 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz. U. z 2012 r., poz. 1229);
- ustawa z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r. poz. 478) i związane z tą ustawą kolejne zmiany prawa oraz ogłoszone projekty zmian prawa, tj. w szczególności:
 - ustawa z 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 925); oraz
 - projekt rozporządzenia Ministra Energii w sprawie zmiany wielkości udziału ilościowego sumy energii elektrycznej wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, które ma zostać wydane na podstawie upoważnienia wynikającego z art. 12 ust. 5 ustawy z 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw;

spowodowały obiektywny brak możliwości sporządzenia wiarygodnych modeli prognozujących kształtowanie się cen zielonych certyfikatów.

Celem rozwiązania Umów jest uniknięcie przez Spółkę straty stanowiącej różnicę między cenami umownymi a ceną rynkową zielonych certyfikatów. Ze względu na zmieniające się warunki prawne po rozwiązaniu Umów w roku 2017, w szczególności wynikające z ustawy z 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii, szacowana wartość przyszłych zobowiązań umownych uległaby zmianie. W obecnym stanie prawnym byłaby znacząco niższa w porównaniu do kwoty ok. 1 187 mln zł szacowanej na moment wypowiedzenia Umów. Spadek odzwierciedla zmianę sposobu wyznaczania opłaty zastępczej, która zgodnie z treścią części Umów stanowi podstawę do wyliczania ceny kontraktowej i powiązanie jej z ceną rynkową. Spółka utworzyła rezerwę w kwocie 139 464 tys. zł na potencjalne roszczenia wynikające z wypowiedzianych Umów, w odniesieniu do przedstawionych do 31 grudnia 2020 r. zgłoszeń transakcyjnych sprzedaży praw majątkowych przez kontrahentów. Rezerwa jest prezentowana w nocie 30.

W lutym 2020 r. ENEA S.A. zawarła z Megawind Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie, z którego powództwa zostały wszczęte trzy postępowania sądowe, umowę w sprawie ugodowego rozwiązania sporów w ramach której:

- 1) w sprawie o sygn. akt IX GC 64/17 postępowanie zostało prawomocnie umorzone w związku z zawartą ugodą sądową;
- 2) w sprawie o sygn. akt IX GC 996/16 postępowanie zostało prawomocnie umorzone w związku z cofnięciem przez ENEA S.A. apelacji od wyroku z 29 listopada 2019 r.;
- 3) w sprawie o sygn. akt IX GC 1167/16 postępowanie zostało prawomocnie umorzone w związku z cofnięciem przez Megawind Polska Sp. z o.o. pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczeń.

W sprawie z powództwa Golice Wind Farm Sp. z o.o. przeciwko ENEA S.A., Sąd wydał 14 sierpnia 2020 r. wyrok częściowy i wstępny, w którym:

- 1) oddalił powództwo o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia przez ENEA S.A. umowy sprzedaży praw majątkowych dokonanego 28 października 2016 r.;
- 2) uznał roszczenie o zapłatę wynagrodzenia za prawa majątkowe i zasądził od ENEA S.A. kwotę 6 042 tys. zł wraz z odsetkami;
- 3) w pozostałym zakresie uznał roszczenie o zapłatę za usprawiedliwione co do zasady.

Wyrok nie jest prawomocny. ENEA S.A. wniosła apelację od części wyroku, tj. w zakresie pkt. 2 i 3.

W sprawach toczących się z powództwa spółek z Grupy Kapitałowej PGE, tj.:

- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie (sygn. akt IX GC 555/16) – postanowieniem z 15 października 2020 r. sąd zawiesił postępowanie na zgodny wniosek stron. Postanowienie jest prawomocne;
- PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie (sygn. akt IX GC 1011/17) – postanowieniem z 21 października 2020 r. sąd zawiesił postępowanie na zgodny wniosek stron. Postanowienie jest prawomocne;
- PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie (sygn. akt IX GC 1064/17) – postanowieniem z 23 października 2020 r. sąd zawiesił postępowanie na zgodny wniosek stron. Postanowienie jest prawomocne.

W sprawie z powództwa ENEA S.A. przeciwko PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (sygn. akt X GC 608/20) – postanowieniem z 26 października 2020 r. sąd zawiesił postępowanie na zgodny wniosek stron. Postanowienie jest prawomocne.

W sprawie z powództwa Hamburg Commercial Bank AG przeciwko ENEA S.A., w której Hamburg Commercial Bank AG dochodzi roszczeń z umowy sprzedaży praw majątkowych nr ENEA/WINDPARK ŚNIATOWO/PMOZE/2013 z 26 lutego

2014 r. zawartej przez ENEA S.A. z Windpark Śniatowo Management GmbH EW Śniatowo Sp. k. (obecnie TEC1 Sp. z o.o. EW Śniatowo Sp. k. z siedzibą w Katowicach) powołując się na ich nabycie na podstawie umowy przelewu wierzytelności, Sąd Okręgowy w Poznaniu wydał 25 lutego 2021 r. wyrok częściowy, w którym zasądził od ENEA S.A. kwotę 494 tys. zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 16 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty. Wyrok nie jest prawomocny. ENEA S.A. złożyła wniosek o pisemne uzasadnienie wyroku, który umożliwi ENEA S.A. wniesienie apelacji od tego wyroku. Postępowanie w pozostałym zakresie, tj. dotyczącym żądania objętego rozszerzeniem powództwa z 17 stycznia 2019 r. i żądania objętego rozszerzeniem powództwa z 20 sierpnia 2019 r. jest prawomocnie zawieszona na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu z 24 października 2019 r. do czasu prawomocnego zakończenia postępowania prowadzonego przez tutejszy Sąd pod sygn. akt IX GC 552/17.

41. Udział w programie budowy elektrowni atomowej

15 kwietnia 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A., PGE S.A., TAURON S.A. i ENEA S.A. zawarły Umowę Nabycia Udziałów w PGE EJ 1 Sp. z o.o. (PGE EJ 1). KGHM Polska Miedź S.A., TAURON S.A. oraz ENEA S.A. nabyły od PGE S.A. po 10% udziałów (łącznie 30% udziałów) w PGE EJ 1. ENEA S.A. zapłaciła za nabyte udziały 16 mln zł.

Zaangażowanie finansowe ENEA S.A. w ramach fazy wstępnej Projektu (Etap rozwoju) nie przekroczy kwoty ok. 107 mln zł. Łączne nakłady ENEA S.A. wynikające z nabycia udziałów i podwyższenia kapitału zakładowego spółki wyniosły dotychczas 70 544 tys. zł. W celu zapewnienia PGE EJ 1 środków finansowych na bieżącą działalność, Wspólnicy udzielili spółce także pożyczek.

1 października 2020 r. ENEA S.A. podpisała ze Skarbem Państwa list intencyjny dotyczący nabycia przez Skarb Państwa 100% udziałów w spółce PGE EJ 1. List intencyjny został podpisany przez wszystkie podmioty posiadające udziały w spółce PGE EJ 1. List intencyjny nie pociąga za sobą zobowiązania stron do dokonania transakcji. Decyzja o przeprowadzeniu transakcji uzależniona będzie od wyników negocjacji w tym zakresie oraz spełnienia innych warunków określonych w przepisach prawa lub dokumentach korporacyjnych. Obecnie prowadzone są rozmowy i negocjacje związane z finalizacją dokumentacji transakcyjnej.

23 listopada 2020 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki PGE EJ 1 Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki z kwoty 370 858 tys. zł do kwoty 750 857 tys. zł o kwotę 379 999 tys. zł. W wyniku podwyższenia kapitału zakładowego spółki PGE EJ 1 Sp. z o.o., ENEA S.A. 24 listopada 2020 r. objęła 269 503 udziały w kapitale zakładowym spółki o wartości 38 000 tys. zł. Jednocześnie strony postanowiły o dokonaniu potrącenia wierzytelności wynikających z tytułu objęcia udziałów z wierzytelnościami z tytułu wszystkich pożyczek udzielonych spółce przez ENEA S.A. w łącznej kwocie ok. 19 084 tys. zł (kwota główna plus odsetki) i tym samym wskazane wierzytelności umorzyły się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej, tj. wierzytelności z tytułu pożyczek.

Na 31 grudnia 2020 r. ENEA S.A. posiadała 532 523 udziały w kapitale zakładowym PGE EJ 1 Sp. z o.o. stanowiące 10 % ogólnej liczby udziałów/głosów.

42. Podatkowa Grupa Kapitałowa

11 grudnia 2019 r. Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu dokonał rejestracji umowy dotyczącej utworzenia podatkowej grupy kapitałowej na okres 3 lat podatkowych od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r. Umowa zawarta została aktem notarialnym 12 listopada 2019 r. pomiędzy 11 spółkami Grupy Kapitałowej ENEA, w tym m.in.: ENEA S.A., ENEA Operator Sp. z o.o., ENEA Centrum Sp. z o.o., ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Elektrownia Połaniec S.A.

Spółką reprezentującą podatkową grupę kapitałową jest ENEA S.A.

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych traktuje podatkową grupę kapitałową, jako odrębnego podatnika podatku dochodowego (CIT), co oznacza, że spółki wchodzące w skład podatkowej grupy kapitałowej tracą odrębną podmiotowość dla celów podatku CIT a podmiotowość tę zyskuje podatkowa grupa kapitałowa jako całość.

Przedmiotem opodatkowania jest dochód ustalony od łącznego dochodu grupy, obliczonego, jako nadwyżka sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat. Odrębność podmiotowa podatkowej grupy kapitałowej istnieje wyłącznie na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych. Nie należy jej utożsamiać z odrębną podmiotowością prawną. Nie przenosi się ona również na grunt innych podatków, w szczególności każda ze spółek tworzących podatkową grupę kapitałową jest odrębnym podatnikiem podatku VAT, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku od nieruchomości a także płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych.

Spółki tworzące podatkową grupę kapitałową muszą spełnić szereg wymogów, obejmujących między innymi: odpowiedni poziom kapitałów, udział spółki dominującej w kapitałach spółek tworzących PGK na poziomie minimum 75%, brak posiadania przez spółki zależne udziałów w kapitale zakładowym innych spółek tworzących podatkową grupę kapitałową, brak zaległości podatkowych, osiągnięcie udziału dochodu w przychodach na poziomie przynajmniej 2% (liczonego dla całej podatkowej grupy kapitałowej) oraz zawieranie transakcji wyłącznie na warunkach rynkowych. Naruszenie powyższych wymogów będzie oznaczać rozwiązanie podatkowej grupy kapitałowej i utratę przez nią statusu podatnika. Od momentu rozwiązania każda ze spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej staje się samodzielnym podatnikiem dla podatku CIT.

43. Wpływ pandemii COVID-19

Pod koniec 2019 r. z Chin zaczęły napływać informacje o zagrożeniu spowodowanym koronawirusem SARS-Cov-2 wywołującym chorobę COVID-19 (koronawirus). Do Polski COVID-19 dotarł w połowie marca 2020 r., a 20 marca 2020 r. został w Polsce wprowadzony stan epidemii. Występowanie wirusa i powodowane przez niego skutki, podobnie jak i skutki podejmowanych przez państwo działań w celu przeciwdziałania pandemii, nie pozostają bez wpływu na kondycję gospodarki w kraju i na świecie. Z tego względu również działalność ENEA S.A. została dotknięta przez panującą sytuację.

W roku 2020 w stosunku do analogicznego okresu 2019 r. nastąpił wzrost łącznego wolumenu sprzedaży energii elektrycznej o 774 GWh, tj. o 3,8%. Zwiększeniu uległ również wolumen sprzedaży paliwa gazowego w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego (o 270 GWh, tj. o 25,5%). W roku 2020 w stosunku do analogicznego okresu 2019 r. nastąpił wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i gazu o 618 mln zł, tj. o 11,1%. Zwiększeniu uległy przychody zarówno w segmencie odbiorców biznesowych, jak również w segmencie gospodarstw domowych.

Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, rozwój sytuacji w roku 2021 jest trudny do przewidzenia, podobnie jak potencjalne dalsze negatywne skutki dla działalności operacyjnej i finansowej Spółki. Dalsze rozprzestrzenianie się wirusa może bowiem powodować wprowadzenie kolejnych ograniczeń i spadek aktywności gospodarczej (obecnie liczne ograniczenia działalności dotyczą: hoteli, restauracji, kawiarni, galerii handlowych), spadek zapotrzebowania na energię elektryczną, a w konsekwencji spadek jej produkcji, co może wpłynąć na przychody ze sprzedaży Spółki. Ponadto istotnie zwiększona liczba osób zarażonych w Spółce, wpłynęłaby na ryzyka związane z ciągłością działania Spółki. Ewentualne przerwy w prowadzeniu działalności mogłyby wpłynąć negatywnie na przychody ze sprzedaży.

Spółka wykonywała w trakcie roku 2020, w tym na 31 grudnia 2020 r. dodatkowe analizy możliwego wpływu związanego z pandemią COVID-19 na poziom odpisów na należności. Efektem tej analizy była weryfikacja odpisu na oczekiwane straty. Jednak poziom dodatkowego odpisu był nieistotny z punktu widzenia sprawozdawczego. Niemniej, Spółka ocenia, że w przypadku ponownego utrzymywania się ograniczeń związanych z zapobieganiem skutków epidemią COVID-19 i tym samym dalszym ograniczaniem aktywności gospodarczej, możliwe jest pogorszenie się wskaźnika rotacji należności, w związku z ograniczeniem zdolności płatniczych odbiorców energii elektrycznej.

ENEA S.A. cyklicznie dokonuje oceny kredytowej spółek zależnych (rating podmiotu) i odzyskiwalności udzielonych obligacji i pożyczek wewnątrzgrupowych. Zgodnie z przyjętą w GK ENEA metodyką ustalania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla aktywów dłużnych na 31 grudnia 2020 r. nie zidentyfikowano konieczności utworzenia odpisów z tego tytułu wobec spółek zależnych.

W ENEA S.A. funkcjonuje powołany przez Zarząd Sztab kryzysowo-koordynacyjny ENEA S.A., a we wszystkich spółkach Grupy działają Zespoły, które koordynują zadania związane z zapewnieniem ciągłości działania spółek Grupy ENEA w kontekście zagrożenia koronawirusem. Zarząd ENEA S.A. koordynuje poprzez Sztab całość działań, w powyższym zakresie. Sztab i Zespoły podejmują działania zmierzające do ochrony zdrowia pracowników poprzez zapewnienie środków ochrony indywidualnej (m.in.: zapewnienie maseczek, żeli antybakteryjnych, rękawiczek), wdrożenie bezpiecznych zasad pracy (m.in.: wprowadzanie tam, gdzie to jest możliwe trybu pracy zdalnej, ograniczenie spotkań bezpośrednich w miejscach pracy, dezynfekcja pomieszczeń, wprowadzenie limitów pracowników w pomieszczeniach, zachowanie bezpiecznych odległości pomiędzy pracownikami).

Podejmowane środki ostrożności w celu przeciwdziałania zakażeniu się koronawirusem wpływają na poziom kosztów działalności operacyjnej, co wraz ze zmianami w poziomie przychodów w ostatecznym rozrachunku wpłynie na jednostkowy wynik finansowy.

Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółka nie identyfikuje ryzyka dotyczącego zdolności do kontynuowania działalności.